זבוחו זכבה יהחים

ב מיי שם הלכה ה:

ב מיי שם הלכה ד:

בכורים הלכה טו סמג

נשין קמא טוש"ע א"ח

מנו סעיף א ומוש"ע י"ד

סימן שכד סעיף א: ה מיי' פ"ד מהלכ

מהואות הלכה ב סמג

ממת מוש"מו

ממרים הלכה ב סמג

מימן כח סעיף עו:

ו ו מיי' פ"ב מהלכות

נשין רה:

הנהות הכ"ח

מוספת השתות שהוסיפו

קבין דל כל"ל וחוח יי

(מ) בפי' הראכ"ד

המדות כל"ל ומיכת נמחק: (כ) בא"ר נ

א א מיי׳

פ"ג מהלכות

לדבריו ואמר מפקידה לפקידה ואפי׳ לימים

הרבה. כי כשתבדוק עלמה באחד בשבת על

דרך משל ומלחה עלמה טהורה ועמדה עד

יום חמישי לח פחדה עלמה ובדחה עלמה

ונתלאת מתאה כל מה שננטה מו הטהרות

מיום ראשון אחר הפקידה הראשונה עד

הפקידה השניה הם טמאות כלם על דעת

הלל חו היא חומרא שהחמיר ושמאי לא

סבר חומרא זו שהיה חושש לבטול פריה

ורביה כי אם נשים אותה בחוקת טמאה

מפקידה לפקידה מהיה אצל בעלה לעולם

מפת מחלת ולל ישתש מחת ברוב היחים:

וחב"א מעת לעת ממעטת על יד מפקידה

לפקידה. ופירוש זה כי כשבדקה עלמה

ומנאה טהורה ועמדה ימים רבים שלא

בדקה עלמה ואחר כך בדקה עלמה ומלאה

עלמה טמחה כל הטהרות שנגעה מעת

שבדחה עלמה ומלחה עלמה טמחה ישמחות

וסירוש ממטטם מחזור לחחור: ועניו

מפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת

לעת. כי כשבדקה עלמה ומלחה עלמה

טהורה אח"כ כדקה עלמה ומלאה עלמה

טמאה כל הטהרות שנגעה מפקידה ראשונה

עד פקידה שניה טמאות וכלכד שתהיו

השתי בדיקות בתוך הארבעה ועשרים

שנות ויהיה משמעות דברי חבמים כך את

היה ביו פחידה לפחידה ימים הרבה חינה

ממעטת על יד אלא מעת לעת ואם היה

מפקידה לפקידה פחות מארבעה ועשרים

שעות ממעטת על יד מפקידה לפקידה

כלכד: ופי׳ ווסת. שעות ידועות לטומחה

כגון שתהיה מנהגה שתראה דם נדותה

משלשים לשלשים יום או משני חדשים לשני

חדשים כי כשתראה דם בעת הידוע אינה

ממעטח על יד כלל: והמשמשת בעדים.

אינו ר"ל שיכולה אשה לשמש בעדים ובוולת

ל נדה ב. שבח טו., ב) שבת שם, ג) חלה פ"ב מ"ו שבת עו: פסחים מח:, ד) שבת טו., כ) ברכות מו. ווש"כו. ו) מגילה כ. מו״ק ב: נטין לו: ע״ו לו., ו) בסירושו למס' נדה איתא עד כ״ד שעות קודם זה, מ) נ"ל נוסף על שיעור הקב ורוכע. רובע הקב. ורובע הוא רובע הקב., ע) נצ"ל ששה רביעין, י) ול"ל חמשת רבעיםן.

תוחפות שאוש מרבינו שמשון בל הנשים

א כל הנשים שעתן. די אס מטמאין אותן משעת ראייתן ואילך. והלל אומר מבדיקה לבדיקה ואפי לימים הרכה דאימור עם סילוק ידיה ראתה וכותלי בית הרחם העמידות והיא מטמאה כפנים כבחרץ ולכך מפרש ואפי לימים ולכך מפרש ואפי לימים . הרבה שלא תאמר הזמן מפקידה לפקידה שהוא עונה כדפ׳ בגמ׳: וחכ״א לא כדברי זה ולא כרכרי זה אלא מעת לעת ממעטת מכח מפקידה לפקירה ומפקידה לפקידה ממעטת כח מעת לעת ^(b) ואין כאן חירוש אלא איידי נקטיה כדמפרש בגמ': ב שכאי אומר מקב לחלה. דכתיב כקרא ראשים עריסומיכם פי בדי עיסת מדבר והיא -עשירית האיפה (ואיפה) ג' סאין שהן י"ח קבין הוסיף עליהם העישורי הרי שני קבין. ועל נחלקו שמאי אומר כדי סעירה אחת הוי חלה שהוא חצי העומר והוא קב והלל אומר כל העומר שהוא ב' קבין. קב ומחצה ר"ל ירושלמית שהגדילו המרות והוסיפו שתות ונכנסו הי״ח קביז י י כט"ו והעישור הוא ככ ומחצ': ומשהגדילו המרות ובאו לצפורי הוסיפו שתות ונכנסו קב ומחצה שהם לוגין בחמשת לוגין והלוג הוא רורט הכר וועוד י"מ שצריך שיעור זה מלכד החלה וי"מ לפי שביצי מדבר גדולות משלנו: ג מלא הין. י"כ לוגיז: שחייב אדם לומר בלשון רבו. שמעיה ואבטליון שנו להב בלשון זה אבל אין לפרש משה רבינו שכתב בתורה הין ראררבה מצינו לשון . תורה לתוד עבו גם מוכיו קלו.): שני גרדיים אומנותן פחותה ל) ושול פחותה רזכו על מה שבאו שעה בבית המדרש ללמדך שלא ימגע כרי נשכת פג: ביצה כד∷: ד' לכך מזכירין דברי שמאי והלל לכטלן. מדבר זה שכטלו וסמכו על הגרדיים: לא עמדו כדבריהם. וסמרו על דברי הגרדיים: ה ולמה מוכירין דברי היחיד. . כלומר שבינז שבכל מקום למה הוזכרו דברי היחידים בין המרובים שאם יראו ב"ד דברי היחיד כגון האמוראים שפסקו הלכוח וכשרואים טעם היחיד יכולין לפסוק כמותו שאם ושתכעו דבריו לא היו האמוראים יכולין לחלוק בהריא עם התנאים שהיו גדולים מהם בחכמה ובמנין ועל סמך זה לפסוק כדבריו יכוליו אמרה תורה אחרי . שכבר רבים להטות ואע"ג שלא נחמבלו דכרי היחיר כזמו . ראשון ולא הסכימו רבים עמו כשיבוא דור אחר ויסכימו רבים לטעמו יהי הלכה כמותם שכל התורה נאמרה כז למשה פנים לטמא ופנים לטהר ואמרו לו עד מתי נעמוד על הבירור. ואמר להם אחרי רבים להטות מיהו

ר"ל דבסיפה דתני דמפחידה לפחידה ממעטת ע"ר מעל"ע הוא מילחא דפשיטא וכדאמרינן גנדה דף ב מ"ב אלא איידי דרישא

אלו ואלו דברי אלהים

ההדבוה מהראב"ד ז"ל. טרם אדבר כל דבר אני מודיע לכל הסורא כספר הזה אשר אני מחל. כי איז עמי ככל אלה לא מפי בר ולא מפי מורה. כי מעזרת האל לבדו המלמד אדם דעת ואולי יקרה בהם שגנה משנגת היד או משגגת הלב ידע הקורא בו. בי העון ולא ברבותי. והנמצא כו מן הטוב והישר ידע כי הוא מן הסוד כענין שנאמר סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. ואני שואל מאת הבורא יתברך להדריכני כו כדרך ישרה מכלי שגגה רעון כאשר אמר המשורר הדריכני באמתך ולמדני כי אתה אלהי ישעי ואני (מחל) ואיחלן. וישעו אקוה ובאלהים אעזר. ואני מקבל על עצמי לפרש:

משנה זו מפורשת היא במסכת נדה והטעם מפורש שם ואיני מקבל על עלמי לפרש כאו כל המשנה שהיא שהועה בגמרחנו והיא מפורשת

עדיות

במקומה רק המשניות שאינם משוקעות בגמרא בהן אני מפרש מה שיראוני מן השמים: ב יש לסמוך מטעם דבריהם על מה שאמר הכחוב ראשים

עריסומיכם חלה חרימו וגו' וכמה עיסמכם שורביעי קב לחמשה רבעים דהיינו תוספת "ח קבין מדבריות כי עבדת להו ירישלמיות להו ט"ו קבין (3) דלי עושרייהו

כדי עיסת מדבר והעומר עשירית החיפה איפה ג' סאין שהם י"ח קבים שתאי סבר עושרא מלבר אייתי תרין קבין והב על שמנה עשרה קבין הוו להו עשרין קבין עושרייהו כמה הוו תרין קבין ואמר רחמנא עריסותיכם שתי עיסות כי עבדת תרי עיסות משתי קבין אשתכה דחד הכא הוה ליה חדא עיסה ואמר רחמנא מכל עיסה חלה תרימו תרומה והיינו טעמא דשמאי והלל נמי עושרא מלבר סבירא ליה כדאמרן מיהו עריסותיכם לא דריש ליה בשתי עיסות אלא מכימומיכת דכל ישכאל אשתכת דשתי קבין דאינון עושרייהו דכ' קבים היא הויא עיסת מדבר: וחב"א לה כדברי זה ולה כדברי זה. אלא קב ומחצה חייבין בחלה פירוש הב ומחלה ירושלמיות שהן יחרות שתות על של מדבר: משהגדיהו המדות אמרו המשת רבעים המת חייבים בחלה. פירוש משרחו לנימורי והנדילו המדום שמום על של ירושלמיות שחזרו קב ומחלה שהן שתות טעמייהו דרבנן קסברי עישרא דקרא מלגאו וסברי לה כבית הלל דהאי עריסותיכם חדה עיסה היה מיהו תוספת השתית שהוסיפו (6) על המדוח ירושלמיות על מדבריום ולפוריום על ירושלמיום כום דהים להו לרבנו דשתות מלבר הויא הלכד הוה ליה קב ומחלה ירושלמיות שהן" רבעים לפוריות והיא הויא עיסת מדבר: רבי יוסי אומר חמשת רבעים פטורים חמשת ועוד חייבין. פירוש רכי יוסי הוה דר בלפורי וידע כי השתות שהוסיפו אנשי ציסורי על של ירושלמיות שחות מלגאו הוה נמלא כי במדה ששת רבעים ירושלמיות

הוסיפו רובע אחד ירושלמי וחשבו אותה ששת רבעים דהיינו תוספת שביעית לירושלמיות שעשו מן השבע ירושלמיות שם לפוריות ותוכן הדבר תרחה הענין כחילו עשו כל לוג של לפורי שבעה בילים שחינן אלח ששה בירושלמיות נמצא חב ומחצה ירושלמיות הוו להו ל"ו ביצים ככל קב ארבע לוגין וכל לוג ששה בילים חשבת ה' לוגיו לפוריות דכל לוג מינייהו הוי ז' בילים הוו שלשים וחמש בילים נמלא שעדיין הוא לריך למלאות לחשבון ששה ירושלמיות בילה אחת והיינו ועוד דקאמר ותנא קמא סבר שתות מלבר הוה הלכך על כל לוג ולוג הוסיפו כילה וחומש כילה וכי חשבת חמשת לוגין לפוריות וכל לוג ולוג שבע בינים וחומש בינה הוו להו שלשים ושש בינים דהיינו ששה לוגין ירושלמיות דהוי כל לוג מינייהו שש ביצים: ג טעמא דהלל כי ההין היא המדה הגדולה שלמדה מורה כלח כדכתיב ושמן זית הין הלכך היא חשובה לפסול את המקוה ואע"פ שנאמרו בתורה מדות הטנות מואת כיון דמים שאובין לפסול את המקוה מדרבנן הוא אולינן בתר מדה הגדולה המפורשת בחורה והאי דלא שיער הלל בקבין כי כוליה גמרא והו"ל למימר ג' קבין דקיי"ל הין תריסר לוגי אלא שחייב אדם לומר בלשון רבו והטעם לדברי רבו שרלה לגלות כי מפני שההין היא המדה הגדולה הנוכרת בחורה היא החשובה לפסול את המקוה בשאובין ואידך לא: שמאי אומר משעה קבין. קסבר כיון דמשעה קבין הם ראוים לטבילת בעל קרי ובהם יש להשיג כדי להשתטף כל גופו (לא) פחות מכאן הלכך הם חשובין לפסול את המקוה בשאובין דשיעור טבילה פוסלת עבילה בליר מהכי לח: וחבסים חומרים שלשה לוגין וכו׳. טעמייהו דרבנן כיון שהן נחונים לשיעור נסכי קרבנות לבור חשובים הם לפסול ואע"פ שנאמרו בתורה לקרבנות לבור מדות גדולות מזו כגון חלי ההין ושלישית ההין כיון דאשכחן דרביעית ההין דהוא ג׳ לוגין חשוב לנסכי לבור לענין וזהן נמי חשוב ופסיל ליה בשאובין ואע"ג דאשכחן בלוג שהוא ממדות האמורות בתורה החם למנחת יחיד בלחוד הוא לא למנחת לבור אי נמי התם לשמן בלבד הוא שהרי אין יין במנחה הכאה בפ"ע אבל מדת ג' לוגין הרא מדה ליון ושמן במנחת נסכים: ד פירוש ובמוספתא דעדיות (פרק א') מניא שלא יהא אדם עומד במקום שמועה שהרי אבות העולם לא עמדו על דבריהם במקום שמועה. ולשון התוספתא יש לפרשו על לשון הפיסקא אחרונה לבדה כלומר מאחר שכבר נחבטלו דברי שמאי והלל מעדות הגרדיים שהרי קיימו את דבריהם א"כ למה הוכירו אותם עוד אחרי אותו העדות אלא ללמד לדורות הבאים שלא יהא עומד על דברו במהום שמועה ולא נהגו לא כדברי שמאי ולא כדברי הלל אלא כעדות שהועד להם מפי שמעיה ואבטליון. ועוד יש לפרשו בג' הפיסקות המכרות שהרי חכמים בטלו את דבריהם כמו ששנינו וחכ"א לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא ללמד לדורום הבאין וכו׳ והנה לזה הפירוש מה שאמרה התוספתא שלא יהא אדם עומד על דברו במקום שמועה לא יבא על נכון ואפשר לומר כי מה שחמרו חכמים לח כדברי זה ולח כדברי זה מפי השמועה חמרוה: ה ולשון . התוספתא תצטרך עליהם שעה ויסמכו עליהם. דומה לזה הלשון שאין ב"ד אחרון יכול לסמוך על דברי היחיד אלא בשעח הדחק. שאין ב"ד יכול לבעל וכו׳ כלומר ופירוש בשעת הדחק נמי אלמלא שימנאו דברי היחיד הראשון שהיה חולה עמהם לא היה האחרון רשאי להתיר מה שאסרו הראשונים לפי שחין ב"ד יכול לבטל כלל דברי ב"ד חבירו וכו". ואפשר כמו כן לומר כי הטעם האמור בתוספחא טעם בפ"ע הוא וטעם האמור במשנה טעם אחר הוא לומר שאם יראה לב"ד האחרון שהלכה כדברי היחיד הראשון יסמוך עליו כלומר יקבע הלכה כמותו כמו שמלינו באמוראים האחרונים שהן קובעים הלכה כיחידים הראשונים בכמה מהומות ואע"פ שהמרובים חילהים עליהם ואם לא שמלאו דברי

אבוד כל זה לחלוק על ר' אליעור שאמר ארבע נשים דיין שעתן כמו שמבואר בפרק ראשון ממסכת נדה. ושמאי סבר אין הארבע נשים בלכד אלא כל הנשים דיין שעתן. ר"ל כשהן נוגעות טהרות וראו דם אין אומרים שמא קודם לכן ראו דם ולא הרגישו בעלמן ואותן טהרות שנגעו בהן טמאות. חהו דין תורה אבל הלל עשה סייג

שמאי "י אומר כל הנשים דיין שעתן והלל אומר מפקידה לפקידה אפילו לימים הרבה וחכ"א לא כדברי זה ולא כדברי זה "אלא מעת לעת ממעמת על יד מפקידה לפקידה ומפקירה לפקידה ממעמת על יד מעת לעת -כל אשה שיש לה וםת דיה שעתה יהמשמשת בערים הרי זו כפקידה ממעמת על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה: ב ישמאי אומר מקב לחלה והלל אומר מקבים וחכ"א לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא קב ומחצה חייבים בחלה ומשהגדילו המדות אמרו גירחמשת רבעים חייבין רבי יוסי אומר חמשה פטורין חמשה ועוד חייבין: ג יהלל אומר מלא הין מים שאובין פוםלין את המקוה אלא ישאדם חייב לומר בלשוו רבו ושמאי אומר תשעה קביו וחכמים אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא עד שבאו שני גרדיים משער האשפות שבירושלים והעידו משום שמעיה ואבמליון השלשת לוגין מים שאוכין פוסלין את המקוה וקיימו חכמים את דבריהם: ד ולמה מזכיריו את דברי שמאי והלל לבטלה ללמד לדורות הכאים שלא יהא אדם עומד על רבריו שהרי אבות העולם לא עמדו על דבריהם: ה ולמה מזכירין דברי היחיד בין המרובין הואיל ואין הלכה אלא כדברי המרובין שאם יראה בית דין את דברי היחיד ויםמוך עליו יישאין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חברו עד שיהיה גדול ממנו בחכמה ובמנין היה גדול ממנו בחכמה אבל לא במנין במנין אבל לא בחכמה אינו יכול לבמל דבריו עד שיהיה גדול

> עדים אבל ר"ל כי כששמשה ביתה שאין זה מותר לה אלא בעדים ופי׳ עדים אותם בגדים שמקנחת עלמה בהם אחר המשמיש היא והוא ואם נמלאו אותן בגדים טהורין והרי זה כפקידה והשמיענו זה לפי שיעלה בדעתנו כי הבגדים שמהנחים שלחם הים ודעלה כשנחלתו מהורים שלת יהיו חשודים החידה דשמח מעט דם היה על חומו בגדים ונחערב בורע וחינו נרחה הודיענו שאין לחוש לזה והבגד שמקנחת בו עלמה קודם התשמיש כמו שנתבאר בראש מס׳ נדה ואע"פ שאין זה ראר אינו נחשב כפקידה לפי שנחוש שמא דם שתח ממנה אבל היא לגודל תאומה למשמיש לא הכניסה אומו הבגד כל צרכו ומעיקרנו כי האשה כשילא ממנה דם מן המקור ואע"פ שאינו יולא חוץ לגופה אלא שעומד בחוך גופה היא טמאה לפי שנאמר דם יהיה זובה בבשרה ואע"פ שהוא בבשרה יעוד יתבאר זה במהומו במסכת נדה: ואמרו ממעטת על יד מעת לעת ועל יד מפהידה לפהידה. הוא דעת חלמים וכמו שבארתי. והלכה כחלמים: ב הקב. הוא ששית הפאה וכבר בארנו שעורו בפוף פאה: משהגדילו המדות. נוסף ששעור הקב רובע הקב ורובע הוא רובע הקב. ושמו שעור חלה חמשה רבעים. והוא קב ורובע וכאילו זה הקב ורובע מן המדה הגדולה הזאת הוא קב וחני מן המדה הראשונה וכבר בארנו בפרק שני ממסכת חלה ששעור החלה נודע במדה ולא במשתל לשנף הדברים הנמדדים בכבדותם והלותם אע"פ שהמדה אחת ולשם בארנו שמדת החלה היא מדה שיהיה רחבה עשר אצבעות על עשר אלבעות ברום שלם אלבעות ועשירית אלבע ועשירית עשירית אלבע וחלה משני אלפים וחמש מאות מאלבע על הדקדוק ואם תרלה לומר בקרוב מעט מאד תאמר מדה שיהיה בה שבעה אלבעות פחות שתי תשיעיות אלבע ברום ז' אלבעות פחות ב' תשיעיות אלבע וכבר בארנו פעמים רבות כי האלבע שמשערים בו הוא הגודל ואני עשיתי מדה בתכלית מה שיכולתי מן הדקדוק ומלאתי הרביעית הנוכרת בכל התורה תכיל תן היין קרוב כ"ו כספים הנקראים דרה"ם בערבי ומן המים קרוב לכ"ז דרה"ם ומן החטה קרוב לאחד ועשרים דרה"ם ומקמח החטה כגון שמנה עשר דרה"ם ומנחתי שעור חלה בחותה המדה חמש מחום ועשרים דרה"ם בקרוב מקמח חטים ואלה הדרה"ם כלם מלריות וכמו כן אלה המינים שמדתי מנריות גם כן והלכה כחכמים: ג שמעיה וחבטליון. הם רבותיהם של שתאי והלל כמו שמבואר באבות והיו גרים ונשאר בשפתם לעגי שפת העובדי כוכבים והיו אומרים אין במקום הין והלל היה אומר כן מלא אין כמו ששמע מהם והוא מה שאמרו רבומינו ז"ל חייב אדם לומר בלשון רבו ויש מי שקורא מלא הן מלא הין ואומר שהשינה כאילו הוא בין הן להין והקריאה הראשונה הוא שלמדתי מאבא תורי ו"ל שלמד מפי רבו ורבו מפי רבו ז"ל וההיו הוא שלשת קבין וזהו חלי סאה ולוג רובע הקב לפי שהקב ד' לוגין וכבר בארנו שם שעור הלוג במסכת פיאה: וגרדיים. אורגים ופסק ההלכה כפי מה שהעידו שני גרדיים ועוד יתבארו עקריה במסכת מקואות. והתחיל במשנה ראשונה ושניה לפני זו אע"פ שאין בהם עדות לפי שהם גם מחלוקת שמאי והלל ואין הלכה כאחד משניהם בשלש משניות אלו אחר כן חזר לחת טעם לחזוק דבריהם יאע"פ שאין הלכה כמותם והביא כל מה שדומה להם אחר כן הביא ההלכות שדעת שמאי עצמו בהן כדעת חכמים אחר כן ההלכות שסברת שמאי בהן אינה כסברת חכמים אחר כן ההלכות שחזרו בית הלל להורות כבית שמאי וסיים הפרק וחזר על העדיות שהם כוונת המסכת: ד שלא יהיה אדם עומד על דבורו. כלומר שלא יפציר לקיים סברתו ויעמוד בה ויודיעהו שישנה סברתו כי אבות העולם והם שמאי והלל נדחו דבריהם ולא עמדו חכמים על דבריהם כמו שקדם: ה כוונת זו המשנה כי כשיהיה כ"ד שעשה מעשה כדעת יחיד אין כ"ד אחר

היחיד הראשון לא היו אחרונים יכולין לדחות דברי הראשונים מדעת עצמן לפי שאין ב"ד יכול לכטל וכו׳ אלא מכיון שמצאו היחיד (מן) הראשונים שהיה חולק עמהם היח להם במה לחלות זהו טעם משנחנו: ולשין התוספתא טעם אחר כמו שפירשני למעלה וזה עיהר: הא דחתני בחכמה ובמנין מנין שנים האמר והכי איתא בירושלמי:

יכול

ממנו בחכמה ובמנין: ו א"ר יהורה אם כן למה

מזכירין דברי היחיד בין המרובין לבמלה שאם

יאמר האדם כך אני מקובל יאמר לו כדברי

איש פלוני שמעת: ז ייבש"א ארובט טצמות

מן העצמים בין משנים בין משלשה ובית הלל

אומרים רובע עצמות מן הגויה מרוב הבנין

או מרוב המניו שמאי אומר אפילו מעצם אחד:

ים פיכרשיני תרומה בית שמאי אומרים שורין

ישפין במהרה ומאכילין במומאה ב"ה אומרים

בשורין במהרה ושפין ומאכילין במומאה

שומר כל ב"ש אומרים יאכלו צריד ר"ע אומר כל (6)

מעשיהם במומאה: מ יהפורט סלע ממעות

מעשר שני בית שמאי אומרים בכל הסלע מעות

ובית הלל אומרים יבשקל כסף ובשקל מעות

רבי מאיר אומר אין מחללין כסף ופירות על

הכסף וחכמים ימתירין: י ייהפורט סלע של

מעשר שני בירושלם בית שמאי אומרים בכל

הסלע מעות ובית הלל אומרים הבשקל כסף

ובשקל מעות יי הדנים לפני חכמים אומרים

בשלשה דינרים כסף ובדינר מעות ר"ע אומר

בשלשה דינרים כסף וברביעית מעות ורבי מרפון

אומר ארבעה אספרי כסף שמאי אומר יניחנה

בחנות ויאכל כנגדה: יא יכסא של כלה

שנטלו חפויו ב"ש מטמאין וב"ה ימטהרין

ראב"ד

קאמר ואפשר לפרש לשון המוספי דה"ק למה

ו לשון החומפחל שמעתי ר"י לותר לל החכרו דברי היחיד בין המרובין אלל

לבטלן וחכ"א לא החכרו דברי היחיד בין המרובים אלא שוה אומר טמא ווה אומר

טהור יאמרו לו כדברי פלוני שמעת וו"ל החוספ׳ ואינו שוה (ג) לשון המשנה ולשון

החוספ׳ לריך פנים שאם לא החכרו דברי היחיד כלל כ״ש היו בעלים וא״כ ר״י מאי

נר מצוה ז א מיי פייב מהלכות טומאת מת הלכה ט

וע"ש בכ"מ: ה ב ממי פי"ב מהלכות מרומות הלכה ז: מעשר שני ונטע רבעי

. ---ד מיי שם הלכה עו: א ה חייו שם כלכב ידי הלכה ג:

תוספות שאנץ לחלוק הוא בא והוי כאילו כתב ר"י אומר:

א"ר יהודה.

א"כ למה מזכירין דברי היחיר. חפס לשונו כאדם המדבר בתחלה שלא הוזכרו אלא לגדע כת היחיד. שאם יאמר אדם כך אני מקובל יאמרו לו כדברי היחיד שמעת ואין לך לסמוך עליו 15 ולא לחלוק על דברי ת"ק בא דפשיטא שגם ר"י ס"ל שיש כח ביד האמוראים לפסוק כדברי היחיד אלא משמעות דורשין איכא בינייהו שזה אומר לכך נכתבו אבל בכלל הדינים הם שוים: ז כ"ש אומרים רובע הקב עצמות הבא מו עצמות של אדם ולשוז . מקרא (בעמוס ו) להוצי עצמים מן הבית מטמאין . באהל לפי שידענו שאיז יש רוב בגינו או רוב מנינו או שדרה או וולנולה או רובע עצמות ונחלקו על אותו רובע עצמות מכמה עצמות יבא שמטמאים באהל בין משנים בין משלשה. פי עצמות כ) נזיר למדנו דבר זה דמפי אמר רבי יהושע יכולני לעשות דברי ב"ש ודכרי כ"ה שוים ג) משנים שני (מינים משנק: [ירבים ושוק: אחד משלשה שני שיקים וירך א' ולפי שהשוקים קטנים לא משיב אלא בחרא ואמר לפי שהוא רוב גובה האדם והיינו דכאתר דורט עצמום הבא מרוב הבנין טמא ולא שיהא צריד שיהא ברובע כל רוב הבנין ראם כי בלא רובע תיפוק ליד משום דרוב בנינו מטמא אלא אשמעינן דאם נתדקדקו רוב הבנין ואח״כ לקח מן הדקדוק רובע עצמות מרוב הבנין או מרוב המגין רוב הבנין כדפרי׳ לב״ש ורוב המנין קכ״ה אברים וכדפ׳ שנתדקדקו ונטל מהן רובע: שמאי אימר. ברישא דברו מדברי ב״ש ועתה מדבר שמאי עצמו ובנזיר גרסיגן אפילו עצם אחד משדרה וגולגולת עצם אחד ממש אע"פ שאין בו רובע וכן משמע בפרק כהן גדול ונג > דקאמר עד כאי לא פליגי אכל כרובע עצמות מודו ל) ומיהו משדרה או גולגולת אחד שיש בו רובע לפי ושיש אלו הראשונים: [שב"ש אומרים] משנים או משלשה עצמים הוצרד לומר אפי מעצם אחד

ח כרשיני תרומה שהיה רוצה להאכיל לבהמתו וצ"ל דגם לאדם ראויות ומתחלה היו עומדים לאדם (לא יפריש) [כשהפריש] מהם תרומה (דאלו) [ראל״ה] אינם מטמאין טומאת אוכלין וגם אינם חייבין במעשרות כדתנן

החכרו דברי היחיד בין דברי המרובין בלומר כששונה אדם את משנתו למה הוא שונה ר' פלוני מחיר וחכמים אוסרין א"נ אסור ורבי פלוני מתיר היה לו לשנות דברי המרובים בפ"ע כסדרן מפני שהם הלכה למעשה ולפרקים ישנה דברי היחיד כמו כן כסדרו כדי שלא ישכחו אלא כדי לבטלו כלו׳ פעתים שחדתן מעשה לידו מתוך שתהח משנת היחיד סדורה בפיו בפ"ע ישכח דברי המרובין ייעשה כמשנת היחיד ולפיכך סמכי דברי היחיד לעולם אלל דברי המרובים כדי שיעשה כדברי המרובים ולא יטעה לעשות כדברי היחיד. זה פיי לשון התוספתא. חבל לשנו החשום כ"ל לחם החברו דברי היחיד כלל כדי לבטלו לדורות שאם יבא אחד ויאמר כך אני מקובל יאמרו לו כדברי איש פלוני שמעת ואם לא החכרו דברי היחיד כלל היה סבור המקובל מרבו כי היא קבלה מיד המרובין מפני שחין דברי היחיד מכרים כלל והא דקתני במתני' א"ר יהודה א"כ למה החכרו ארישא דמתני' קאי כלומר הואיל ואין הלכה אלא כדברי המרובים למה הוזכרו לברי היחיד וכו": 1 משנה זו עיקרה באהלות פ"ב דתנן ואלו מטמאין באהל המת וכזית מן המת וכזית נצל וכו׳ ורובע עלמות מרוב הבנין או מרוב המנין רוב בנינו ורוב מנינו של מת אנו"פ שאיו בהם רובע טמאין: פי' רובע עלמות רובע ההב. ומפרש בתוספתה חיוה רוב בנינו השוחים והירכים והצלעות והשדרה וחיזה

הוא רוב מנינו אפי׳ ראשי אלבעום ידים ורגלים וכלבד שיהא בו מאה ועשרים וחמשה. אמר רבי יהושע יכולני לעשות דברי בית שמאי ובית הלל אחד משוקים ומירכים נמלא רוב בנינו בגודל ובמסכת נזיר פרק כהן גדול ונזיר מפרש טעמייהו דב"ה דחמרי מו הגויה שכו ישנה במפרהי ידים ורגלים והמם נמי מפרש לשמאי דאמר אפי' מעלם אחד דוקא משדרה וגולגולת: לפרש האי סוגיא מתחזי לי פירושא הכי בית שמאי אומרים רובע עלמות מן העלמים כלומר מאחה עלמות שבאדם אפילו מאלבעות ידים ורגלים או מקטלית או מכתפים או מקנה היד אוי) ממפרקת אע"פ שאין רוב בנינו לא מן הגויה ולא בגודל וב"ה סברי דוחה מן הגויה כלומר מז הירכים ולמעלה והירכים בכלל שאיו האדם יכול לחיות זולתם אבל מן השוקים לא הואיל וישנן במפרקי ידים ורגלים כלומר קטועי הרגלים יכולין לחיות הלכך כיון דיכול לחיות זולתם חינן מעיקר הגוף וחף על פי שהשוקים הם מרוב גבהו של אדם וכ"ש אלבעות ידים ורגלים ושאר העלמות הדומים להם דאין מטמאין באהל: וכשאמר ר' יהושע יכולני לעשות

לברי ב"ם וב"ה אחד וכו' כלומר האי משנים ומשלשה דהאמרי בית שמאי לאו כל עלמות הגוף קחמרי חלח על השוקים והירכים שהן רוב בנינו בגובה וחע"פ שהשוקים אינן מכלל הגויה מ"מ להאי מילתא הן שרון דבעו נמי ב"ש עלמות מרוב בנינו א"נ איכא לפרושי דבעו ב"ש שיהם בהן מן הגויה או שחי ירכים לבדן או שני שוקים דרך אחד והיינו בין משנים בין משלשה דקאמרי ב"ש ואף על גב דשוקים לא מן הגרה נינהו כיון דאיכא יכך בהדייהו שהוא מן הגרה ושוקים גופייהו אע"ג דלא גייה נינהו מרוב בנינו בגובה הוו הלכך מלטרפי בהדי ירך

. ונדה נ. עיש: כל שאינר מטמא טומאת אוכלין אינו חייב במעשר ומתחלה הופרשו לאדם וחלה עליהם שם תרומה ולאחר מכן כשנמלך לבהמה הוחרו לטמאותן דלא שייך משמרת תרומותי אלא במידי רעומר לאדם אכל לא בעומד לבהמה ורוקא כרשינין שהם תרומה מדרבנן אבל דגן שתרומתו מן התורה אפי' נמלך עליהם לבהמה אסור לטמאותם. עוד אומר בים כך שני די שמא אין חלוי במה שהתרובה מדרכנן ורק במה שעיקרן לבהמה ושמא קטניות ושאר פירות שאין עיקרן לבהמה לא אמר דין זה (אלא) דהואיל ואלו עיקרן לבהמה בא להם בקל הם נהפכים מאדם לבהמה כשנמלך לבד. שורין ושפין בטהרה דרך תיקון שלהם בין לאדם בין לבהמה על ידי שרייה ושפשוף ולכך השרייה והשפשוף צריך לעשות בטהרה דלמא מיחלף לאדם אבל מאכילין לבהמה [בטומאה שניכר] בין אכילת בהמה בין אכילת אדם. וב״ה אומרים שורין בטהרה דלמא מיחלף אבל שפשוף לא מיחלף ראין שפשוף של צורך אדם שוה לשפשוף של צורד בהמה: יאכל צריד פי׳ שלא יכשירם שאם יכשירם לא יוכל להזהר שלא יטמא כשיאכילם לבהמה והוא

יכול לחלוק בזה מפסק הדין על דעת רבים אלא אם היה גדול במנין מן הכ"ד שקדם שעשה על דעת היחיד וגדול בחכמה ממנו כלומר שיהיה רחש ישיבת זה הכ"ד חכם מאותו שקדם: ו אחר שקדם לו המאמר בתועלת קיום דברי היחיד בין המרובין והוא שאפשר שיפסוק ב"ד כסברת אותו היחיד אחר כי יהודה לאחה נועם זכרו

דברי יחיד הנדחים כלומר שאיו עושיו ב"ד לעולם כדבריו ואתר שהטעם להזכיר אותו לפי שאם למד אדם אותו הדבר וחשב שהכל מודים בו וימלא שעושים חילוף הדברים מבא כלבו ספק אי נודע לו שוה הדבר שלמד הוא דעת יחיד וכבר נדחה: ז העיקר אללנו כי רובע הקב מעלמות החת מטחת בתהל ובים שחתי חומרים שאפי' היה זה השעור ממחים הרבה יטמא באהל ובית הלל מתנים כזה שני תנאים האחד שיהיה הרובע קב מגוף אחד. וזהו שאמרו מן הגמה והמנאי השני שיהיה באותו הרובע עלמות מיותר מאחד ולא יהיה רוב במנין או בשיעור ורוב המנין הוא מאה ועשרים וחמשה עלמות לפי שמניו עלמות האדם מאתים ושמנה וארבעים כמו שנתבאר בפרק שני מאהלות ושמאי אומר אפילו יהיה רובע מן עלם אחד הוא מטמא כאהל, והלכה ככית הלל: ח הברשינים. הם הנהראים בערבי חרמנ"ה אינם מיוחדים למאכל אדם: ואמר מאכיליו בטומאה. ר"ל מאכילין אותם לבהמה בטומאה הואיל והם מאכל בהמה ומותר לו לטמא אותו בידים וכל זה בעת אכילת הבהמה אבל בעת פילתם במים וכשעה שממרסין אותן בידים מין עושים זה אלא בעהרה ואסור לטמא אותו באותה שעה: בית (כ) שתאי אותרים יאכלו לריד. פירוש אומרים שאין שוריו אותם ולא ישימו אותם מוכשרים לקבל טומחה ויחכילום לבהמה בטומחה

אבל הראד שגורסין אותן דאכילום לבהמות גריסין שמא יתטמאו והטחינה העבה חקרא לריד. יהלכה כבית הלל: מ בית שמאי מחירון לו ללרף הקלע כולו במעות נחשת ואע"פ שאיו מוליא אותם כולו בפעם אחת וזה חוד לירושלים: ושקל הוא חלי סלע: ור׳ מאיר אומר. כי כשיהיה לאדם פירות מעשר שני ששוים שלשה דינרים על דרך משל שחין מותר לו שיקח חותן פירות עם דינר של מעות מעשר שני ויאמר כל זה כלומר הפירות והדינר מחוללין על דינר זה לפי שהדינר כסף הוא וחכמים מתירין כגון זה. והלכה כחכמים: י פלע. הוא שני שקלים ודינר רביעית הסלע ירביעית הוא רובע השקל יהוא חלי דינר: ואספרי. רבוי אספרא והוא דרה"ם בלשנו יוו ועוד היום לא נחברר לנו כמה אספרים בסלע וכשרלה אדם בירישלים לפרוט סלע ויחזור ליקח בי מה שירלה מתירין בית שמאי לשום איתו כולו מעות יבית הלל אומרים חלי הסלע מעות של נחשת נוחלין (מלופה) כסף: והדבין לפני חכמים. והם שמעון כן עולד ושמעון כן זומל וחנן המלרי וחנניה לומרים שיפרוט אותו דינר דינר בלבד ורבי עקיבא אומר שמינית שמינית יפרוט ושמאי חומר שהדיו שיתו סלע לבעל החנות ויולית מה שלריד ממנו מעט מעט עד שיוליא הסלע והלכה כבית הלל ומשנה זו עם השתים שלפניה כבר פרשנום כפרק כ' ממסכת מעשר שני :"א כסא של כלה, מנהג הכסאות שיושבות הכלוח עליהם שיהיו עשויות משן ותדהר ותחשור וזולתם ולהיות מפותחין ומלויירין פתוחים יהם הנקראים חפרין כלומר אותן החתיכות המפיחחות שמדביקות עליי:

ומלכן ומטמאין באהל ברובע הקב ולדברי ר' יהושע אפשר דב"ה נמי הכי סברי להו דפיון דאיכא מגויה בהדייהו מצטרפי. והאי מרוב המנין דהאמרי ב"ה לאו באצפעות ידים ורגלים קאמרי אלא מן העצמות הקטנות שבגייה כגון שלשה שבקטלית מכאן ושמי ללעות דקות מכאן ושמים מכאן וארבעה שבכתף מכאן וארבעה מכאן שאלו מן הגרה הם ואינן מרוב הבנין: ונ"ל דהאי דקאמר רבי יהושע יכולני לעשות בית שמאי ובית הלל אחד משום דקשיא ליה בין משנים בין משלשה דקאמרי ב"ש השתא משנים אמרי מטמא באהל משלשה מבעיא ומשו"ה אינטריך למימר דבים שמאי ובית הלל אחד הם או קרובים דכריהם להיות אחד כדפרישנא דהאי בין משנים דקאמרי בית שמאי משתי ירכים והאי בין משלשה משתי שוקים וירך אחת הואיל ואיכא מן הגויה והוי נמי מרוב בנינו בגודל ולא פליגי אהדדי אלא מר אמר חדא ימר אמר חדא ילא פליגי: ה פי׳ כרשיני מרומה מפני שהן מאכל בהמה אין מוזהרין על שמירם טהרתן כמו שמוחהרין על תרומה שהיא מאכל אדם כדכתיב ואני הנה נתחי לך את משמרת תרומהי תרומה שהיא ראויה לך אתה צריך לשמרה מן הטימאה אבל כרשינין מתכל בהתה הם ואינו מוחדר על שתירתן מיהו ב"ש פברי שירין ושפין בטדרה דאלפני לא מנהאא מילמייהו ודלמא אחי למיטעי בהו במינא אחרינא שהיא אלאל ברשינין האכל בהתה הם ואינו מוחדר על שתירתן מיהו ב"ש פברי שירין ושפין בטדרה דאלפני לא מנהא מלכל בהתה הוו: שבאי אותר יאכלו לריד. פי "דושפין בטומאה כי בודאי השפשוף אינו נוהג במין קטנים אחר אלא בכרשינין הלכך ידיעא מלחא דכרשינין ניכהו ומאכל בהתה הוו: שבאי אותר יאכלו לריד. פי ישמור אוחם מן ההכשר קסבר גורינן בהו אטו קטנית אחר שהוא מאכל אדם ואין מאפילין אוחם לבהמה והן מוכשרין (ד) אינו יכול לשמרן לפני הבהמה ומשום הכי ישמור אותם מן ההכשר כדי שלא יהיו מקבלים טומאה רבי עקיבא אומר כל מעשיהם בטומאה דכיון דמאכל בהמה נינהו לא גזרינן כהו כלל: בו פירוש האי פיסקא חוץ לירושלים קא מיירי והאי גברא אית ליה פרוטות של מעשר שני וקא בעי לחלופינהו בסלע וקסבר כולהו מעות דהיינו פרוטות של נחשת פירא נינהו ובספא טבעא וחוץ לירושלים מחללינן פירא אטבעא מיהו ב״ש סברי כיון דכספא חשיב טפי כולהו 🛈 בעית לאוקמי אכספא דהשחא מיהת לא צריך לפרוטית כלל עד דמטי לירושלים וב"ה סברי כיון דכי מטי לירושלים מיבעי ליה לחלופינהו לפרוטוח דלמא דחחלף ולא מחליף קא מצריך ליה מידי לחובן בפרוטה ולא מלי למזבן אי נמי כיון דחזי שולחני דכ"ע לריכי לפרוט מחיקרי ליה פרוטות וקא פסיד מעשר שני הלכך בשקל כסף ובשקל מעוח: ר"ש אומר אין מחללין כסף פירות על הכסף. פירוש כסף הכא מכח פירות אין מחללין איחו על הכסף חוץ לירושלים וקסבר כסף ראשון ולא כסף שני ואע"ג דפרוטות לגבי כספים פירא ניהו מ"מ כיון דלגבי פירות טבעת נינהו כסף מקרו ורחמנת חמר הכסף כסף ראשון וכל שכן כסף על כסף שאין מחליין והכי איחת בבבת מליעת: וחבשים מחירין. איכת למיתר רבנן בתראי סברי דאפילו כספא עלוי כספא כגון מעין ופונדיונין על הסלע מחללין דלא דרשי הכסף כסף ראשון ור"ש פרוטות על הסלע ופ"א וב"ה סברי פרוטות הוא דמחללין על הסלע דפירא נינהו לגבי כספא אבל כסף על הכסף לא דלהכי אהני הכסף: י ופי' הא פסקא מיירי בגברא דאית ליה סלע של מעשר שני וקאי בירושלים והוא איצטריך לפרוטות ובירושלים ודאי טבעא אפירא ממללין מיהו ב"ש סברי כיון דבירושלים (C) הלא פרוטות עדיפי ליה טפי מסלע הלכך במה שהוא אשוב לו יותר לריך להעמידו כדאמרינן לעיל דחוץ לירושלים כיון דלא צריך לפרוטות כסף אשיב ליה טפי ובמה שהוא חשוב לו לריך להעמידו הכא נמי בירושלים כיון דפרוטות עדיפי ליה טפי נמידי דעדיף ליה טפי בעי לאוקומי וב״ה סברי אחר המין החשוב אנו הולכים והוא הכסף הילכך לעולם יעמיד ממנו מחלה בכסף והמחלה בפרוטות שהרי הן לריכות לו: ר' עקיבא אומר די לו בפרוטות בחלי דינר והיינו ברביעית וברביעית מעות פי׳ רובע הסלע דהיינו דינר בו יהיה כסף ומעות כלותר מחלה על מחלה: רבי טרפון אומר ארבעה אספרי כסף נראה לי אספרי כסף היינו מעין ור׳ טרפון אתא למעוטי משיעור דרבי עקיבא דרי עקיבא סבר שלשה מעין בכסף ושלשה מעין בפרוטות ור"ט סבר די מעין בכסף ושחי מעין בפרוטות וכל חד וחד אתא למעועי שעורא מחבריה בפרוטות ושתאי ממעט מכולהו ואמר יניתנה בחנות כלומר יתננה למניוני רוליא לו עד כדי הפלע וכשיוליא לו מזין בפרוטה או באיסר או בפונדיון תן הסלע על אוסו המזון עד שימחלל כולו ומתחזי לי טעמא דכולהו דחישינן דלמא זילי פרוטות עד דלא מפיק להו וקא פסיד באכילת מעשר וב"ש לא חיישי להכי במאי דלריך טפי בעי לאוקומי: 🖎 פירוש הני חרין פיסקות אימנהו במסכת כלים פרק שנים ועשרים ובמרוייהו מכן כסא שלא היו חפוריו יוצאין ונטלו טומא שכן דרכה להיום מטהו על לדו ייושר עליו. כסא שנטלו חפוייו האמצעי והחיצונים היימים טמא. נטלו החיצונים

כאן לא קולא ולא חומרא שכל אחר אומר כך הוא טיב יותר ממה שאומר חבירו. ודיש וידע שרם אולי ופליני בשיעורא ד"ע אומר 1) וכניי ר" שלא יפרטם במעות גרסיגן וברבעת כלומר ובדינר הרביעי שנשאר אולי ופליני בשיעורא ד"ע אומר 1) וכניי ר" שלא יפרטם במעות גרסיגן וברבעת כלומר ובדינר הרביעי שנשאר מאותו קדינה: ויפריט חציו כסף וחציו פריטוח והלשון אחרך קאת שהיה לו לומר מן הדינר הרביעי יעכב או בחץ בידע מעור די ידע מעור היוסרים אולינר ווישתי מעות (שלא) [שלון יחלל שהף מהדינר וי מעות בכסף נמצא שאינו מחלל דק שליש הדינר: שמאי אומר יניחנה בחנות ויאכל כנגדה שיתו לו החנוני מה שצריך עד שזה סלע וכולהו סבירא להו דכל מה שיכול למעט שלא לפרוט על הסלע פרוטות ימעט דלמא זילי פרוטות או שמא יתעפשו. "א כסא של כלה שנטלו חפויין ב"ש מטמאין. פי" קחידרא שיש משלש צידיה מחיצות של נסרים והקרקעות מקנים נחובים בנסרים שבמתיצות הצדדים כעין עריסה שקורין נייר"א העשוי מקנים ונטלו אותן קנים ואינה ראויה לישב

5"00 (3 (7"0) 3"0 05 שם מ"ם ב"מ מה. בכורות נ: קדושין יח:, ד) מע"ש פ"ב מ"ט ב"מ מה.. כ) [סנהדרין יו:ן, ו) כלים פ' כ"ב מ"ד, ו) ממרפה.

הגהות הב"ח פירום שמחי

(מ) במשנה חשמלי לומר יאכל לריד כל"ל וחיבת כית נמחק: (**כ**) שם כסי ברחב"ם שמאי אומר יאכנ שאין שורין: (ג) בפי' 11761 17 בכלניים משים מוה עם לשון המשנה: במינא (ד) שם נמ"ח אחריות שהות חתרל חדה ב״ה סברי שורין בטהרה אכל שפין בטומאה כי למיל (ב) שה שלינו יכול לשומרן: (ו) שם משנה ט׳ דכממת חשיב מפי כולהו נעיא ליה לאוקמי: (1) שם משנה י' ב"ש סברי כיון דנירושלים הוא פרוטות:

תוםפות שאנין (המשך) אפילו בשעת אכילה אטו אכילת אדם: כל מעשיהם דלא (מעשרינן) (גזרינן) בהו כלל: מ הפודמ סלע (ממעות) של מעשר שיש בהן פרוטות של נחשת ובא לפורטז הסלע מעות. בפרק הזהב פיי הקוני אם חלל על כל פר ובה"א בשקל כסף שקל סלע ושוה מצי שקל מן הפרוטות יהי בידו למשמרת להוציאם יירושלים שאם יחלל הכל על כמף כשיבא לירושלים פרוטות להוציא צריך יירוצון הכל אצל חנוני להחליף כסף בפרוטות ויוקירי פרוטות ונמצא מעשר נפסר ולפין זה ביינ לקולא וב״ה לחומרא וא״כ רשה לימנינהו בקולי ב"ש וחומרי ב"ה ור"י פי" ב"ש אומר ככל הסלע מעית כלותר צריד שיפרונז כל רפרוטו**ת על כסף בדי** שלא תעפשו ובית הלל אימרים אי בעי בשקל כסף אי בעי בשקל מעות לו ר"מ אומר אין מחללין כסף ופירות וכר אין מחללין כסף ופידות על כסף וה־פ שוה חצי דינר פירות וחצי רינר כסף אין מצטרפין לחלל אותם על דינר שלם: י הפורבו סלע מעשר שני בירושלים. שיש בידו סלע של מעשר שני ובא

לחללו על פרוטות נחשת בירושלים כל הסלע רשאי . לחלל על פרוטות ולא חיישינן שמא יחעפשו בידו וכ״ה אומר׳ אינו רשאי לחלל כאחת רק חצי סלע פן יתעפשו כפ״ה. ול״ג רא״כ הוה ליה מקולי ב״ש ומתומרי ב"ה לכד פר"י . כל הסלע מעות צריו על המעות בפעם אחת כדי שיוותר לו החנוני שאם י לחת הכיעה בכל פעם: ובה"א בשקל כסף ובשקל לפסידא המעשר וקשה לפר"י הסוגיא לא משמע כן דהא כל תנאים דבסמוך הכי שיעורא כמה יחלל אלמא משמע דר״ה חררי בשקל כסף ובשקל מעות דויקא כשיטת טרפון לכ"ג יותר דפליגי לחלל כל הסלע במעות כדי

יב״ה סברי טוב לחל

כל פעם פן יתעפשו ואין

שמאי אומר אף מלכן של כסא ממא כסא

עיו משפט

נר מצוה

יד בגמיי

מורי.

כלים הלכה ת:

גירישין הלכה טי סמג

אישות הלכה לא סמג

עבדים הלכה ו סמג

טומאת מת הלכה א:

תורה אור השלם

השמים הוא האלהים השמים הוא האלהים

יצר הארץ ועשה הוא כוננה לא תהו בראה

לשבת יצרה אני יי

תוםפות שאנץ (המשר)

ימכרנו: בבות ^{ה)} אחרונות

שנויות ביכמות וכמסי תגיגה: דד בלי חרס מציל על הכל, ר"ל כלי חרס

של עם הארץ הנתון בחלון וסיתם דרך גבו מלבא

דטימאה ימציל על כל

מה שבבית לפי שכלי חרס

יסוף שבתו מעשה ופקקו

המאור בטפיח וכשל חבר

אכל כשל עם הארץ נחלקו

כדמפי ואזיל מפני שהוא טמא על גב עם הארץ

כלומר ככר נטמא כיני

כשטהרגו אוכליו ומשקיז

וכלי חרם שלו ולעצמו

דין הוא שיהא חוצץ

. שאין מחזיקו בטומאה

אבל כשטחרת הכלי כלומר

כלי שטף שבבית טיהרת

לך ולו. לפי שאף חברים שואלים כלי שטף מעם

הארץ ומשתמשים בו על ידי טבילה שאינו

בחזקת טמא מת. ועל משנה זו א"ר יהושע

רושני מדכריכם בים שמאי

אוכליז ומשקיז ומטמאיז

. כלים. ומצאתי תלמיד אחד מתלמידי שמאי ואמר לי

טעם זה כן טהרח לו

ונשתטח על

ב״ש עד שהושחרו פניו : בתעניותיו

אינו מטמא

כראמרינן

אם יוכל למכרי

ישעיהו מה יח

ו. כי כה אַמִּר יִיְ

ואין עוד:

פכ"ג מהל'

יז פעיף מג:

עשין מה טוש"ע אה"ע שם

וסעיף מד:

מו ה מיי פ"ו מהלי

עשיו פו טוש"ע י"ד סי

א) יכמות לג: היד: ושבועות לב:], כ) ניבמות קטו:], ג) גיטין מח. פססים פח. סגינה ב. כ"ב ינ. ערכיו ב:. כב, ו) וכתגיגה שם איתא דברי ב"ה], ז) נלו מסגרת. יענ"דן, ח) נל"ל הוא ראוי לישיבהן, ש) ונ״א ומכלן,

תוספות שאנץ

כבתחלה ב"ש מטמאין שעריין ראויה להטות על אחת תצידיה ולישר גליה וכ"ה מטהרין לפי שהחפוייו נופליו ונשמטיו ובתחלת עשייתה ועשים לישר על ידי הוזיה הלכך כשנפלו חפויין נמי שראויה להטותן לא תרד לה טומאה ע"י ראויות. והאי כבא תנז לה כפכ"כ שלא היה חפריין יוצא שהן . קבועין היטב (ונשמטין) ואין נשמטין כשמטין) ארחז ונכולר נומא שכז ברכן להיות מטהו על צדו וכשמתחלה געשית לכד מודו ב"ה דטמא: שמאי אומר אף מלכן שלה. פי דאף המחוכר לרסא המושב ראע"ג דהמלבז אינו ראוי לישב הואיי ונטלו החפויין מ״מ (כיון) שעדיין הכסא בטומאתו גם המלכן בטומאה: כסא שקבעו בעריכה. חיברו לעריבה מכחוץ להנית עליה כלי תשמיש העריכה כגון מחבת של חרס וקערה ללוש או מקריצו מן העיסה ב״ש מטמאין מדרס דלא כטל שם ישיבה ממנו משום קביעות זה מישיבה כי הר דתנו וכלים פיכ) סדין שהיה טמא מדרס ועשאו וילון טהור מז המדרס ואיירי דאיכא שינוי מעשה: שמאי אומר אף העשוי בה. לא מיבעיא שנעשה לישיבה והוקבע לעריבה שהוא טמא אלא אפילו כסא שנעשה מתחלתו לטרירה ולא לישירה וזמא ואמרינן כתוספחא א״ר רואה אני דברי יומי מלבן מכית האומן טמא ואין צריך יחוד דסתמיה לישיבה וטעמא דאנן . סהדי שאף העשוי לעריבה

ובלבן של כסא. רצוע מצוייר ששמים על הכסא לשנת הכלה עליי ואותו הרבוע בעלמו כשהוא נפרד אינו ראוי לישיבה: שמאי אומר אף העשרי בה. כלומר ואפילו היה הכסא מגוף העריבה שהוא מתטמא ופירוש אמרו בכאן טמא שהוא מחטמא במשכב הוב וב"ה מטהרין ממשכב הוב כמו שנבאר בפרק

כ"ב ממסכת כלים יהלכה כבית הלל: ב כל זה מכוחר לפי שמשעה שהתירה לה הסורה שתנשא מטול כתובתה לפי שבתנאי הכתובה כלו׳ בתנאי ב״ד כשתנשאי לאחר חטלי מה שכתוב ליכי כמו שנתבאר בכתובות וכבר קדמה הלכה זו בפ' חמשה עשר ממסכת יבמות: "ג אין הפרש בין שיהיה עבד של שני שותפין וישחרר חחד מהן חלהו או שרבו נוטל ממנו הלם דמיו ושחרר הלתו באותו הדמים וכו אילו היו אדונים הרבה ושתרר אחד מהם חלה ממנו מכריתין הנשחרים לשחרר כלומר ישלימו שחרורו וכבר קדם פירוש הלכה זו בפרק רביעי מגיטין: יד אמר רחמנא וכל כלי פתוח חשר אין למיד פתיל עליו טמא הוא ואם היה עליו למיד פתיל ינצל כל מה שבתוכו מאוכלין ומשקין וכלי חרם ושאר כלים וכגדים ולא יתטמא כלום ממה שבתוכו לא באהל המת ולא באהל השרץ כמו שנבחר ונפרש חותו בפרק ט' ממסכת כלים ומפי הקבלה למדנו שהכלי הנוכר בכחו שיציל בצמיד פתיל הוח כלי חרם וכבר ידעת כי מעקרינו שכל מה שיש אצל עם הארך טמא על גבי עם הארך אוכלין ומשקין וכלים ובגדים וכבר קדם מזה עקרים וכללים במסכת חגיגה ועוד יתבחרו כל הדינין בזה הענין במקומות ממסכת טהרות ומעקרינו ג"כ כו כלי טמא אינו חולך בפני הטומאה ואינו מליל מה שכחוכו ואפי היה מוקף למיד פחיל לא יליל מה שבתוכו רתטמא מה שבתוכו ואפילו לא יתטתא באהל החת הוא טמא אגב עם הארך ואם אמרנו לעם הארך האוכלין יהמשחיו והכלי חרם שהיי תחת למיד פתיל באהל המת אללו כבר הליל אותם הלמיד כאהל לא יהיה כזה אללנו ספק שהם טמאים היי וטמאים נשארו ולא נחוש שמא יבקש אותם ממנו חלמיד חכם לפי שתלמידי חכמים יודעים שאוכלי עם הארץ ומשקיו וכלי חרם שלו טמאין ואי אפשר לטהרם לעולם לפי שכני חרם אין להם טהרה אלא שבירה כמו שיתבאר בפרק ראשון מכלים וכמו כן האוכלין טמאין והמשקין טמאין אינן מתטהריז לעולם כמו שנחבאר במהומו במכשיריו אדל שאר כל הכלים כלי עד וכלי

מתכום ובגדים יוכל התלמיד הכם לשחול חותם מעם החרץ לפי שיטהר חותם במהוה מפני טומאת עם הארץ וישחמש בהם בהדשים אחר הערב השמש כמו כן נחום אם נאמר כלי חרם מליל על הכל על עיקר דין תורה שישאל התלמיד חכם כלי מעם הארץ האמר לו עם הארץ זה כלי טהור כמו שחושב עם הארץ שניצל בצמיד פחיל והוא אינו יודע שכלי חרם המוקף צמיד פחיל לא יציל מה שבתיכו ויטול אותו התלמיד חכם ויחשוב שאיתו הכלי אין עליו טומאה זולתי טומאת מגע עם הארץ ויטביל אותו ויעריב שמשו וישתמש בו בקדשים ואותו כלי טמח מת בלי ספק ולריך הוחת שלישי ושביעי לפי שכלי עם החרץ מה שהיה באהל המת אינו חולך ולפיכך אמרנו שאינו מגיל זולחי אוכלין ומשקין יכלי חרם בלבד שאין שיאלין אותן מעם הארץ לפי שהם טמאים אגבן ואין להן טהרה במהוה אבל שאר כלים שאפשר לשאול מהם אינו ידוע שנטמאו באהל המת ואינם נצולים בזה הצמיד פתיל וזו היא הכוונה שבוונו בית שמאי ואמרו בשטהרנו אוכלים ומשקים שבתוכו לעלמו טהרנו. וכשטהרת את הכלי טהרת לך ולו. ר"ל שנשאל ממנו כלי טהור מטומאת מת ייתן לנו אותו שהוא חושב שניצל בכלי חרם שלו המוקף למיד פחיל לפי שאין אנו יכולין לחלק הדינין לומר שכלי חלמיד חכם חציל את הכלים וכלי עם הארץ אינו מציל אלא על האוכלים ועל המשקין ועל כלי חרם בלבד גזרנו על הכל דרך כלל דין אחד ואמרנו שכלי חרם בין שהוא של עם הארץ או בלי תלמיד חכם דינו שוה לפי שיסתלק ההיוק מלד עם הארץ וכשיהיו אללו כלי מתכוח או כלי עץ או בגדים שהיו באהל המת בצמיד פחיל ידע שלא ניצלו ושהם טמאים במת וכשנבקש אותם ממנו יודיענו בזה ולא יחשוב שהם טהורים ונחשוב אנו שהן טמאין על גב עם הארץ בלבד והוא טמא במח כמו שבארנו ועוד אביא פירוש דברים אלו וענין זה בעלמו בפרק עשירי ממסכת כלים ואשלים דיני זה הענין: 7117

שקבעו בעריכה כ"ש מממאין וכ"ה אממהרין שמאי אומר אף העשוי בה: יב אלו דברים שחזרו ב"ה להורות כדברי ב"ש "בהאשה שבאה מְמדינת הים ואמרה מת בעלי תינשא מת בעלי תתיבם ייוב"ה אומרים לא שמענו אלא בכאה מן הקציר בלבד אמרו להם ב"ש יאחת הכאה מן הקציר ואחת הכאה מן הזיתים ואחת הבאה ממרינת הים לא דברו בקציר אלא בהווה חזרו ב"ה להורות כב"ש ב"ש אומרים "תינשא ותטול כתובתה וב"ה אומרים תינשא ולא תמול כתובתה אמרו להם ב"ש התרתם את הערוה החמורה לא תתירו את הממון הקל אמרו להם ב"ה מצינו שאין האחים נכנסין לנחלה על פיה אמרו להם ב"ש והלא מספר כתובתה גלמוד שתוא כותב לה שאם תינשאי לאחר תטלי מה שכתוב ליך חזרו ב"ה להורות כדברי ב"ש: יג יימי שחציו עבד וחציו בן חורין עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום אחד כדברי ב"ה ב"ש אומרים תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם לישא שפחה אינו יכול בת חורין אינו יכול ליבטל והלא לא נכרא העולם אלא לפריה ורביה יישנאמר ילא תהו בראה לשבת יצרה האלא מפני תקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין וכותב שמר על חצי דמיו חזרו ב"ה להורות כב"ש: יד ייכלי חרם מציל על הכל ייכדברי ב"ה וב"ש אומרים יאינו מציל אלא על האוכלין ועל המשקין ועל כלי חרם אמרו להם בית הלל מפני מה אמרו להם ב"ש ימפגי שהוא ממא על גב עם הארץ יואין כלי ממא חוצץ אמרו להם ב"ה והלא מהרתם אוכלים ומשקין שבתוכו אמרו להם ב"ש כשמהרגו אוכלים ומשקין שבתוכו לעצמו מהרנו אבל כשמהרת את הכלי מהרת לך ולו חזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי:

בלחוד לא פרחה טומאה מינייהו התם משום דבדוכתייהו נמי לישיבה ולשכיבה קיימי אלא משום דמחבר להו לבנין קא מטהרינן להו ומש"ה עד דקבע להו ובני עלייהו לא חשביען להו כבנין אבל הכא הא קא מבטל להו מישיבה לגמרי הילכך בקביעות לחוד מטהרינן להו לב"ה תדע דתנן בההוא פירחא סדין שהיא שמא מדרם ועשאו וילין טהור מן המדרם אבל שמא מגע מדרם מאימתי היא טהרתו בית שמאי אומרים משישבר וב"ה אומרים משיקשר רבי עהיבא אימר משיהבע אלמא מהביעות נמי הא מטהר ואפי׳ כשנטמא כבר מאי טעמא משום דלא חזי השחא למדרם הוה ליה כמי שנשבר: שמאי אומר אף העשרי בה. כלומר אפילו נעשה מתחלתו לכך טמא ומפרש בתוספתא אמר ר' יוסי רואה אני את דברי שמאי שאני אומר מלבן אפילו מבית האימן טמא כלומר ואינו לריך ליחדו לישיבה הלכך אפילו נעשה מחחלתו לכך הרי כמי שנתייחד מתחלה לישיבה ואחר כך קבעו בעריבה דמעמאי ליה כ"ש ולמדנו מכאן כי המלבן של כסא חקון המושב או הרחבת המושב אי מסגרת בית המישב והוא רוחב טפח יראוי לישיבה שאל"כ מלבן מבית האימן למה הוא טמא ולאיזה משמיש הוא ראר עד שיקבעני בכלי וכן אמה לריך לפרש מלבנות של כרעי המטה שהם כמו מסגרות למטה ומסתברא כי המלבו אינו אלא מסגרת דתניא בתוספ' דכלים פ' כיולא בו בעל הבית שעשה מלבן להיות נותנו ממטה למטה ומאבום לאבום טהור יחדו למטה אחת ר"מ ור' יהודה מטמאין ר׳ יוסי ור״ש מטהרין שאינו עושה מלאכה בגופו וכן שנו במלבן של עריסה בזה הענין דמניא מלבן של עריסה שהוא מלובש בפיקות מש לו רגלים טמא מסורג בחבלים ואין לו רגלים ר"ת ורבי יהודה מטתאין ר' יוםי ור"ש מטהרין שאין עושה מלחכה בגופו ואם הוא כעין פלימים שעומד זקוף בלידי העריסה לא שייך ביה סרוג חבלים: "ב יג ארבע פסקות הן שתים הראשונות במסכת יבמות השלישית במסכת גיטין הד' באה במסכת חגיגה אגב גררא

יהיא שנויה באהלות פרק חמישי (משנה כ' ג'): "ד מפרש אותה במקומה בקדירה שהיא נחונה בין בית לעלייה והמת בבית שהקדירה חוצצת מגבה ואין הטומאה עולה למעלה דלנית הלל מציל על כל מה שבעלייה ולבית שמאי אינה מצלת אלא על האוכלין והמשקין ועל כלי מרס אבל על האדם ועל כלי עך שבעלייה אינה מללח והטעם כמו שמפרש והולך שגזרו על כליו של חבר משום כליו של ע"ה שהוא טמא ואינו חולך מ"מ לא גזרו אלא על דבר שהסבר שואל אותו מעם הארץ כגון גופו שהוא נשכר אצל החבר וכגון כלי ען שהחבר שואל אותו מעם הארץ אבל אוכלין ומשקין וכלי חרם אין שואלים מהם לפי שאינו שואל ממנו אלא דבר שיכול להטבילו ולהשמחש בו ביום מפני טומאת מגעות והסטות אבל אוכלין ומשקין וכלים שאינן בני טבילה אין שואלין ממנו יבטומאת מת אין לו תקנה בטבילה ומנא לשבעה יומי לא מושלי אינשי ושלא ישאל מכליו של עם הארץ כלל אי אפשר ישלא להשתמש בגופו נמי אי אפשר לפי שאין כל הצורך מלוי אצל החבר ועל כרחו צריך היא לגוף עם הארך ולכליו הילכך (על) כלי עץ שיכול אדם לטהרי מטומאת מגעות והסטוח שאומכלי טומאת ערב לא נמנע מלשאול ממנו וכי שייליט מינייהו מטבליט להו אבל אוכלין ומשקין וכלי חרש שאין מקנה בטבילה אין שואלין ממנו וכיון שאנו צריכין לשאול מן גופו וכלי עץ כיון שטומאת מת אין לו חקנה בטבילה גזרו טומאה על החבר כדי שיראה אותי עם הארץ מינהג גם הוא טימאה בשלו חיה עליו מטבילו כראוי ואם נשאל עוד ממני אין לנו לחוש לטומאת מת: וחזרו ב"ה להורות כדברי ב"ש. מפרש במסכת תגיגה על ר' יהושע האמר שהלך ונשמטח על קברי ב"ש ואמר נעניתי לכם עלמות ב"ש וכר" כמו שמפרש את הענין כולה בקדרה שהיא נחונה בין בית לעלייה כך מפרש אוחו בכלים פרק ט" בענין מוקף צמיד פתיל דחנן חבית שהיא מלאה משקין טהורים ומינקת בתיכה פירוש והיא של עץ או של מתכת ומוקפת למיד פתיל ונחונה באהל התת בית שמאי אותרים החבית והמשקים טהורים והמינקת טמאה בית הלל אומרים אף מינקת טהורה וחזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי. יש ששואלין מה נויבן של אלי הפסקות במסכת עדיות ואף העליונות שהן מחלוקת כית שמאי ובית הלל מה טיבן לכאן. ונראה לי כי השלש פסקות הראשונות שהן נתחלת הפרק נשנו כדרכן מפני שנדתי דברי בית שמאי ובית הלל מעדות חכמים ועדות הגרדיים כאשר פירשנו למעלה. ועל ידי ששנה חלוקת חכמים על דברי בית הלל שלא כל החכמים מודים לדברי בית הלל שנה כמו כן משנת כרשיני תרומה שהיה ר' עקיבה חולק על כולם. יכן הפורט סלע ממעות מעשר שני והפורט סלע של מעשר. שני הפסקות

החיצונים והחמצעי חיים טמח רבי שמעון חומר אם היה רוחב טפח. כחה "ג א מיי' פכ"ה מהלי שנטלו שנים מחפרייו זה בלד זה רבי עקיבא מטמא וחכמים מטהרין. לפי הפוגיא הזאת נראה כי הטומאה הזאת טומאת מדרק היא ודומה כי הכפא של כלה שנחלקו עליו שמאי והלל כשחפריו יוצאים נחלקו מדקחני סיפא כסא

שלא היו חפוייו יולאים ונטלו טמא שכן דרכו וכו׳ וכך פירושו כי הכסח של כלה יש לו דפנות כדי שתסמוך בזרועותיה וכגבה מחסוריה והמושב שהיח יושבת עליו נקרח חפוייו ופעמים שחדם עושה חותו משלש חחיכות כעין עריסה של קטן שהיא עשרה זריעות זרועות וכשחפוייו יולחין ונכנסים שאדם יכול להכניסם ולהוליאם כשירלה אין אדם יכול להטוחו שורוטוחיו נוחלים ואיו דרכו להשתמש בו מוטה אלא כדרכו ועכשיו שנטלו חפריו כבר בטלו תשמישיו מישיבה אבל כשאין מפריו נכנסין רוצאין אלא במקום המושב הירך קבוע הוא כעין קחדרת פעמים שחדם משחמש בי כשהית מוטה שהופכו על פניו או על נדו חשב עליו הלכד אפי׳ נטלו חפריו טמא שראר להטותו על לדו או על פניו ייושב עליו כתחלתו תיהו בית שמאי סברי אפילו בשחפוייו יוצאים ונטלו טמא מפני שלא בטל ממנו תשמיש ישיבה שהרי ראוי הוא עתה להטותו על לדו ולישב עליו: שמאי אומר אף מלבן של כסא טמא. פירוש אף ניטל מלבו של כסא טמא הכסא שהרי עדייו ראר הוא להפכו על לדו ולישב עליו. מלבן הוא המחובר לכסא מלפניי כדי להרתיב מקום המושב או להיות יומסוגרת כדאתרינן בכ"ב (דף סט.) מלכנות של כרעי המטה מהו. מש עוד לפרש אף מלכן של כסא טמא טמא המלבן כי הוא חולישיבה לבדו הלכך אפילו נטלו חפוייו ונחפרק הימנו יותר טמא מפני המלבן ואע"פ שאין דרכו להפכו על לדו: בכא שקבעו בעריבה וכי׳. מפרש בתוספתא כדרך ישיבתו אבל לא כדרך ישיבתו דברי הכל טהור ב"ש סברי כיון דעדיין הוא ראוי לישיבה אע"פ שאין יחודו עכשיו לכך אלא להניח עליו כלי העריבה או מקרנות מן העיסה טמא מדרם שהרי לא בטל שם ישיבה ממנו וב"ה סברי כיון דאינו מיוחד עתה לישיבה ככלי שנשבר הוא. ואי קשיא לך לב״ה והתנן ככלים פ"כ כופת שקבעו בנדבך קבעו ולא בנה עליו בנה עליו ולא קבעו נימא

קבעו וכנה עליו טהור מפן שנתנו על גבי הקורות הבעו ולא נתן עליו מעזיכה נתן עליו מעזיבה ולא הבעו וכו׳ אלמא בהביעות

א) חסר כאן ועיין בלשון הראב"ד. בו אולי נ"ל דבכלים טהרת לר

פרק שני

ארכעה דברים העיד ארכעה דברים לירבי חנינא סגן הכהנים העיד ארבעה

מימיהם של כהנים אלא נמנעו מלשרוף

את הבשר שנטמא בולד המומאה עם הבשר

שנטמא באב הטומאה אף על פי שמוסיפין

מומאה על מומאתו יהומיף ר' עקיבא מימיהם

של כהנים לא נמנעו מלהדליק את השמן

שנפסל במבול יים בנר שנטמא בממא מת

אף על פי שמוסיפין טומאה על טומאתו: ב יא"ר

חנינא סגן הכהנים מימי לא ראיתי עור יוצא

לבית השרפה א"ר עקיבא מדבריו למדנו

ישהמפשים את הבכור ונמצא מרפה שיאותו

הכהנים בעורו וחכמים אומרים מדלא ראינו איני

ראיה האלא יוצא לבית השרפה: ג ייאף

הוא העיד על כפר קטן שהיה כצר ירושלם

והיה בו זקן אחד והיה מלוה לכל בני הכפר

וכותב בכתב ידו ואחרים חותמים ובא מעשה

לפני חכמים והתירו לפי דרכך אתה למד

פו שהאשה כותבת את גישה והאיש כותב את

שוברו שאין קיים הגם אלא בחותמיו יועל

י מחם שנמצאת בכשר שהסכין והידים

מהורות והבשר ממא ואם נמצאת בפרש

הכל מהור: ד שלשה דברים אמר רבי

ישמעאל לפני חכמים בכרם ביבנה שמעל

ביצה מרופה שהיא נתונה על גבי ירק של

תרומה שהיא חבור כואם היתה כמין כובע

אינה חבור יועל שבולת שבקציר וראשה

מסורת הש"ם

קנ:, ג) נגיר' סדה"מ לא

אינו

ד) גיטין כ:, ה) נשם כח.

ט) מגיע. יעכ״ן, י) והיינו

כמי שנגע כמת. כ) עייו

במשנה זו, ל) בעבול יום שם

איחא אלא, מ) שהיא כרם שמם שע"י כו' כנ"ל יעב"ן,

תומפות שאנין (המשך)

כשאר גפן יחירי דמרחיק

ו' טפחים או ג' למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה ןאלא

אם ישו ארכע אמות כיו

עבודתו פי׳ עבורת ל) כרם יחידי ואז הזרע מותר אכל אם אין בין גפן ולגדר

ארכע אמות אז הכל אסנר

ראז בטלי ואיכא מראית

העיז אם זורע בינחיים

ומפרש בירושלמי די ייסי

ורבי ישמעאל ור׳ יוחנן בן נירי אמרו רכר אח [כוי] די ישמעאל דתנ

, ועל גינה קטנה כיי א״ר יוסי אמה בוצר ואמה

סלו יאמה בוצר ואמה

סלו ומתוך כך למד<mark>נו גם</mark>

כן גינה המוקפת (עליי)

עריסן כלומר שנורע בה

שורד של הו גפנים (און

ואם ישו מלא ביצר וסלו

הכותל ושתי אמות בין

הכותל לעיקרי הגפנים ג)

רנזרע מג' אמות. ואם לאו

דאירא רציד מד׳ אמות

היינו בינו ובין הכותל לא

תורע מדרבנן והא (רבים)

דאין כו שתים כנגד שתים

איז כרם ה"מ כי אינו

סמוך לכותל אכל אם סמוך לכותל בפחות מד׳

אסיר לזרוע ולשוז הגינה

בה בגינה כמה עריסיו זה

אם יש בה מלא בוצר וסלו

מכאן דבין עריס לעריס כין שורה לשורה בעינן

ישמעאל דתנן

'ons

ו) פסמים יני.. ו) וטכול יום פ"ג מ"בן,

פחה פ"ה מ"ד.

פסולי מוקדשין הל' ו: ג ד מיי' פרק ג מהל' בכורות הלכה י וכפירוש׳ כאן שהלכה כר״ע וכחכמים ועיין פס נכ"מ: ב ה מיי פיינו מהלכות פסולי מיקדשין הלי ט: ו מיי׳ פ"ד מהלכות גירושין הלכה ה סמג עשיו ג טיש"ע אה"ע סימו

קכג ס"ח: הו מיי' פ"י י מכלכות טומאת אוכלין הלי יו: טומאת אוכליו הלכה ד וכח"ק בפ"ג דטכול ע"ש:

: ט מיי שם: П מחנות מניים כלי ג: ב מיי פ"ח מהלכות כלאים הלכה ז סמג לארן רפ עוש"ע י"ד סימן רלי סעיף סא וכפיי הר"מ:

תוספות שאנץ ש"ב כ לא ראיתי עור יוצא לבית השרפה. כדמפרש ואזיל:

ב לנהחירון, וליכא למיחש

שמא יכתוב בהם שום תנאי או שוה דבר שלשה דברים א"ר (יהושע) (ישמעאל). ביצה טרופה שנתינה על גבי ירק של תרומה. פיי ונגע בה טבול יום שהוא חבוו בחורת שכחה שהרי קלרו כל סביבוחיה ינטמא אף הירק ולטבול יום דוקא הוצרך לומר יהיא עומדת ועכשיו כשראשה העליוו מגיע חכור דבשאר טומאות לא להמה שאינה נקלרת עדיין אם היא נקמלת נפקא לן מידי אם (הוא) תבור אם לאו דכיצה עמה לקצרה בבת אחת הרי היא של בעל תוזרת ומטמא הירק אם לא לענין שלישי והיינו טכול יום: אם היתה כמיו כובע. פי' (אלא) [אם] החלמון והחלבון שלימין ועגוליז ככוכע איני חיכור והיא נפסלת אבל לא הירק. ועל שכולת שבקציר בפ״ה שיש שכחה בעומרין כך יש שכחה בקמה ואם שכת במקום שקצר וראשו מגיע לקמה שלא נקצרה עריין אם נקצרת עם הקמה החתורה לה כלומר שככח עם הלמה הרי היא של כעל הבית ואם לאו שהיא מופלגת ואינו יכול לתפוס בתפיסת יד בה ובקמה של עניים ונראה דבעינז תרתי ראשה מגעת תקצרת נוטה ומגיע והעיקר רחוק: ועל גינה קטנה שמוקפח עריס אם יש בה מלא בוצר נסלו מכאז ומלא בוצר וסלו מכאן תזרע ואם לאו אל תזרע. פ"ו דכלאים תנו איזהו עריס הנוטע שורו של ה' גפנים כצד וגדרן . גבוה עשרה טפחים ורחב ד׳ נותנין לו עבודתו ד׳ אמרת פי דאע"ג דאיו שתים מכאו ישתים מכאו כיון שמודלת על הגדר [הרחק] כמו מכרם צריך (הרחל) כמו מכרם גמור מפני מראית העין

> ל) עיין גיעין דף כ' ע"ב (b ולו"ק.

א״ר יותנו בו נורי טועיו

. כל האומרים כן פי׳ ואינו

צריר הרחק ד' אמות רק

יש על בית הלל מחלוקת אחרת זולתי מחלוקת בית שמאי אי נמי איידי דתנא מחלוקת שמאי עלמו תנא נמי הגך כולהו על אלו דברים שחזרו להורות ואיידי דתנא שלש פסקות ראשונות שלא עמדו דברי בית הלל תנא נמי פסקות אחרונות שחזרו בית הלל להירות כדברי בית שמאי:

ם"ב עיקרה נפסחים פרק רחשון: ב עיקרה פרק טבול יום ומפרש המם עור חלוך קחמר משום דחיכה פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שהם נשרפים בעורותיהם: ב מבים חותה בגיטין פרק שני וסוף זו הפסקה שנייה שם באותו הפרק: ועל התחט שנמלאת בבשר. מביא אותה בפסחים פרק ראשון: עיקרה במסכח טבול יום פרק שלישי והתם מפרש שאם נגע טבול יום בבילה לא פסל 0לו את הקלח כנגדו רבי ייסי אומר כל הסדר העליון ודומה שאינו מדבר אלא בבילה טרופה שנמנה בקדרה על הירק לתקון המאכל כי מאחר שהיא טרופה הרי היא חבור לירה ואם היא שלימה שלא נטרפה והרי היא דומה לכובע שהבילה שאינה טרופה עגולה כמין כובע אינה חבור מפני שהיא נשמטת והילכת לכאן ולכאן: שבודת הקציר יראשה מגיע לחמה אם נהצרת עם החמה הרי היא של בעה"ב ואם לאו הרי היא של עניים. עיקרה בפיאה פרק חמישי ומפרש בתוספתה השכלים שבקשים ישבשדות הרי הו של בעל הבית ובעלי בתים נהגו עיו יפה נמנא כי השבולת הנמנאת במקום הקליר וכבר פנו משם את השבלים ואחר כך מלחו את זאת באותו המקום אם קצורה הרי היא של עניים מעין יפה של בעלי בחים ולדעת ר' מאיר דאמר ספק להט מן הדין הרי זה לקט ואם מחוברת

ראב"ד

הבית מפני שהיא נחשבת עם הקמה וכיון יימגעת לקמה אם נקצרה עם הקמה הרי היא יי שהקמה אינה שכחה ולא לקט גם היא אינה של בעל הבית ואם לאו הרי היא של עניים לא שכחה ולא (קמה) [לקט] והיינו דמנן כועל גנה קמנה שהיא מוקפת ערים אם יש בה בפיאה פרק ששי קמה מללח את העומר כמלא בוצר וסלו מכאן ימלא בוצר וסלו מכאן ואת הקמה וכוי איזו היא קמה שהיא מללת את העומר כל שאינה שכחה אפילו

קלח אחד אבל אם אינה יכולה להקלר עם הקמה באגודה אחת הרי היא של עניים לפי שלא נחשב אותה עם הקמה אלא ספק לקט הוא שמא נשרה בעת קלירה ואם מחוברת הרי היא שכחת קמה שהקמה האחרת שאינה שכחה אינה מצלם אותה ובנמרא דפיאה דבני מערבא מתחזי דבשבולת מחוברת הא מיירי דגרסינן התם אחו היא קמה שהיא מללת את הקמה כהדא דתנינן שכולת שבקציר וראשה מגיע לקמה וכו' אלמא במחוברת הא מיירי דהיינו קמה וקמה: ועל גנה קטנה שהיא מוקפת ערים אם יש בה כמלא כולר וסלו מכאן ומלא בולר וסלי מכאן תורע ואם לאו לא תורע. פירוש ערים היא שורה של גפנים שהיא נטועה בלדי הגדר ומודלה על הגדר כדמנו בכלאים פרה ששי אי זהו ערים הנוטע שורה של חמש גפנים בלד הגדר שהוא גבוה עשרה או בלד חריך שהוא עמוק עשרה ורחב ארבעה נותנין לו עבודתו ארבע אמות ב"ש אומרים מודדין לו ד"א מעיקר גפנים לשדה וב"ה אומרים מן הגדר לשדה אמר רבי יוחנן בן נורי טועים כל האומרים כן אלא אם יש ד"א מעיקר גפנים לנדר נותנין לו עבודתו חורע את המותר כמה עבודת הגפן ששה טפחים רבי עהיבא אומר ג' טפחים. גרסינו התם בגמרא דבני מערבא והשיא על דב"ש בלא גדר אינו אסור משום כרם. פירוש משום דהסברי ב"ש כי הנוטע שורה אחת של חמש גפנים כרם וב"ה אומרים אינו כרם עד שיהא שתי שורית והכי איתא בכלאים פרק רביעי ומשום הכי קא מקשי בלא גדר הרי השורה אחת של ה' גפנים כרם היא ולריך להרחיק ממנה ד"א וחירן ריש לקיש בערים המעוקם שנו כלומר שהוא מיןכמיןן גם שע"י עקימה תרחי מתבלען והכי איתא התם כלומר שאין נראית כה' גפנים ור' יוחנן אמר בערים המכוון שנו ואם בערים המכוון שני בלא גדר אינו אסור משום כרם (וימד כגון) ןנימר בגיון ב"ה (יתננה) ותניתהן כלו' דב"ה סברי שורה אחם אינו כרם מיהו כשהיא סמוכה לגדר הגדר חושבה מפני שמדלה אותה עליו ויש בה מראית העין. ור׳ יוחנן כן נירי פליג אב"ש וב"ה אי נמי דקא סבר לא נחלקו ב"ש וב"ה בדבר זה אלא כילהו סבירא להו שאין הגדר אוסרתו כל כך לעשות שורה אחת ככרם גמיר אלא כי יש מן הערים ולנדר ד' אמות מרחיק הזרע מן הערים ששה טפחים יזורע ג׳ אמות מפני שהוא חשוב מקום בפני עלמו אבל אם אין שם ד' אמים הכל אסיר שנהרא הכל על שם הערים אע"פ שהערים רחוה ג' אמות מן הכוחל הכוחל חושבו לאסור בינחים מה שאין כן בגפן יחידית דבין כך ובין כך אין נותנין אלא עבודתה ושאר מותר אע"פ שהיא סמוכה לכותל וערים גופיה אילו לא היה שם גדר גבוה י' טפחים אע"פ שהיה שם גדר פחים מי׳ טפחים בין שהיה שם ד׳ אמות או פחות מד׳ אמות נותן לו כדי עבודתו ששה טפחים והשחר מותר מפני שהערים והגדר גורמין חת החיסור וחי קשיח

לך הלא נמצא גדר לאסור ובמסכת עירובין פרק כל גגית שהיה מביא ראיה המים והוא מחטמא ואמנם הוצרכנו לזה ולא אמרנו שהבשר הזה נשרה במים מן המימוח שמשממשין בהן בבית המטבחים לפי שאותן המים אינן מכשירין כמו שנבאר במסכת זו חהו מה שאמר משקה בית מטבחיא דכן ר"ל טהור ומן העיקרים שהאוכלים הטמאים מטמאין את הידים כמו שנבאר במסכת טהרות ובמסכת ידים חה מדרכנן וכפי עיקר זה כיון שהבשר טמא יהיו גם כן הידים טמאית לולי עיקר אחר אצלנו אין טומאת ידים במקדש והוא דאמר ר' עקיבא וכינו שאין טומאת ידים במקדש רוצה לומר כי רבנן שגזרו טומאת ידים לא גזרו על הידים טומאה במקדש ואם נמצאת זו המחע הטמאה בחוך הכרס הכל הוא טהור לפי שלא נגע בכשר שיטמא אותו ולא נטמא ג"כ הכרס עצמו לפי שהמשקין שבי משקה סרוח ואינו ראוי לכלים ויצא מן כלל משקה והואיל ואין שם הכשר אין שם טומאה כמו שוכרנו ואלו העדיות ברורות: ד כרם. שם לקבוץ החכמים שנתקבנו ביבנה חה לפי שהם דימים בישיבתם שורות שורות כשורות הכרם והשם יתברך קרא כנסת ישראל ככם שנאמר כרם היה לידידי: שדראא חבור. כי כשנגע טמא באותה בילה כאילו נגע בירק ולא נאמר שהירק נטמא מן הבילה: בפין כובע. למו כובע הברול שלובשין בשעם המלחמה כלומר שחהיה בדמוח אהל ועדות זו בפרק ג' מן טבול יום: ופעמים שחמלט שבולם אחת מן המגל בשעת הקליר ויקלר כל מה שסביבו ואמר כי אם יהיה ראשו משיג לקמה שלא נקלרה והיא מתחברת כה דינה כדין שאר הקמה והיא של בעה"ב ואם היא

נראים כולה מיוחדת נפרדת תן הקמה היא של עניים שדינה כדין הלקט וכבר הביאו אלו העדיוח במסכת פיאה בפרק חמישי: וכורספת עריס. היא שיהיה

פ"ב עוד נתבחר ברחש סדר טהרות תה הם חבות הטומחה ותה הם התולדות ולשם יתבאר שכל הנוגע באב מאבות הטומאה נהרא

ראשון והנוגע בראשון נקרא שני והנוגע כשני נקרא שלישי והנוגע כשלישי נקרא רביעי וגם כן נקרא הראשון ולד הטומאה כמו שנקרא איתו שטמאו אב

ונקרא השני ולד ולד הטומאה וכן תכפול מלת ולד כפי מה שיהיה הסדר וכז אמרו על הראשון והשני ומה שאתריהם ולד הטומחה לפי שהם כולם תולדות חב הטומלה ומה שלמר בכלו ולד הטומלה הוא שני וממה שזכרנו עתה חדע שהבשר שנגע בולד הטומחה ישוב שלישי לטומחה וכשר שנטמא כאב הטומאה ראשון ואם נגע השלישי ברחשון חור שני כמו שוכרנו שהנוגע ברחשון יהיה שני והנה הודיענו בעדות זו שהשלישי מותר לעשותו שני אמנם התוספת הוא מדרבנן אבל מדאורייתא העיקר בידינו שאין אוכל מטמא אוכל לפי שנאמר בטומאת אוכלין טמא הוא ולמדנו מפי ההבלה הוא טמא ואינו עושה טמא כיוצא בו רצונו לומר אינו מטמא זולתו מן האוכלין אבל מדרבנן הוא שמטמא אוכל ולפיכך תחר השלישי שני כמו שנתבאר במתומות מסדר טהרות והוסיף ר' עהיבל על זה והעיד ששלישי מותר לעשותו ראשין כמו שאבאר. ודע כי טמא מת מכלל אבות הטומאה ואדם שנגע במת הוא אב והנוגע באב ישוב ראשון וכן שני ישלישי כמו שקדם ביאורו ואם היו הנוגעים במת כלי מתכות הם אינם נעשין אב הטומאה כדי שנמנה אחריהם ראשון ושני אבל נעשים הם והמת דבר אחד והנוגע באותם הכלים יתעמא טומאת שבעה והוא שישוב אב הטומאה ימונין ממנו ראשון ושני חה לפי שנאמר בתלל חכד או בחם ולחדנו מפי ההבלה חרב הרי הוא כחלל וכן שאר כלי מתכות יבגדים דינם ודין החרב שוה ואמנם החנו בכלי מתכות לאפיקי כלי חרם שאינם שבים אב הטומאה כמו שנתבאר בזבים וכן כלי עץ וכלי עלם דינם כדין החרב הנה חותם שהם כחרב למעלה מן החדם לעולם בטומאת מת במדרגה ואם נגע אדם במת חזר אותו האדם אב הטומאה בלי ספק ואם נגע אדם "בראשון חזר השני ראשון כמו שבארנו ואם נגעו כלים באיש ההוא

שהוא טמא מת והוא אב הטומאה אינם נעשים הכלים ראשון אבל נעשים אב הטימאה וממנו יתחיל המנין ר"ל כי הנוגע בהם נעשה ראשון והנוגע בראשון נעשה שני ומן העיקרים הגדולים המועילים שלריך לידע בענין זה אמרו כל היכא דמטמא אדם במגע מונין בי ראשון ושני ואלה הכלים הם מטמאין אדם כמו שיתבאר זה ויתפרש בראיות בראש אהלות. ואמרי בכאז נר. ר"ל נר של מתכח שהוא בכלל דיני הכלים כמו שזכרנו אבל נר של חרם אינו כן מן הטעם שזכרנו וזה הנר של מחכת שנטמח בטמח מת והוח נעשה חב הטומחה כמו שבארנו והדבר הנוגע באותי הנר נעשה ראשון ושמן שנפסל בטבול יום אמנם הוא שלישי כמו שנבאר עוד במסכת טבול יום יכשהושם בנר הנוכר חזר ראשוו כמו שפירשנו ימה שהלריך לרבי עקיבא להיות הנר אב הטומאה כדי שיהיה השמן ראשון ויטמא אחרים מדאירייתא אבל אילו סבר שהוא מדרבנן כמו שהוא פסק ההלכה והוא מספיק בטימאה דרבנוף) היה מחיר נר של חרם לפי שהמשקים בלבד בין שנטמחו בחב הטומחה חו ברחשין חו בשני חוזרין רחשון חבל כל זה הוא מדרבנו כמו שנבאר במסכת טהרות ורבי עהיבא אמנס בהש שיהיה השמן ראשון מדאורייתא והמיר להשיב השלישי ראשון להוסיף לו טימאה מדאורייתא כפי סברתו ואלה השתי עדיות הלכה כמיתם. וכגר הדם פירוש הלכה זו בפרה ראשוו מפסחים: ב דברי רבי עהיבא הם בבכור בעל מום שנשחע על פי חכם בשאר ארלות כמו שמבואר במסכת בכורות וכשנמלא טריסה מותר ליהנות בעורו אם היה אותו הבכור ביד כהן יהנה תמנו הכהן ואם הוא ביד ישראל יהנה ממנו ישראל כמו שנבאר במקומו בבכורות והלכה כר׳ עקיבה כזה ודברי חכמים בבכור חמים כשנשחט להקריבי במקדש ונמלה טריפה דינו לדעת חכמים שיקבר הגשר וישרף העור. והלכה כחכמים: ב שאין קיום הגע אלא בחוחמיו. לפי שקיום השער אמנם הוא בעדוח העדים לא בגוף הכחיבה ולפיכך תכחוב האשה גיטה והאיש מחילת אשתי שמחלה לו מן הכחובה לפי שהעיקר על העדים ועדות זו מעדות ר' חנינא סגן הכהנים יהרביעית על המחט שנמלחת בכשר חה כי כששחט קדשים בעורה וחתך הבשר וכשהיה חותך מצא בנשר מחט טמאה טומאת מת והוא כשיכיר אותה שהיא המחט שנטמאה במח ואבדה לי ונסחפה לי אם נגע איתו הסכין במחט או לא נגע והעיקר אללנו שספק טומאה ברשות הרבים טהור וכבר זכרנו זה פעמים מה שהדם לנו מן הפירוש ועוד יבא ביאור זה במסכת טהרות והעורה היא אללנו בחוקת רשות הרבים לרוב השתמשות בני אדם כה ולפיכך הסכין והאיש שחתך הכשר טהורין אבל הכשר הוא טמא כלי ספק לפי שהמחט הטמאה נמלאת בו וכבר ידעת כי מן העקרים המפורסמים שהאוכלים אינם מחטמאין אלא אחר הכשר ולפיכך העמיד הלכה זה בפרה של זכחי שלמים שהעבירה בנהר ושחטה ועדיין משקין טופח עליה כי הפרה כשנכנסה בנהר יתמלא גופה שבפנים במים וכשנשחטה נכשר הבשר באותן

י. שיהא ר' אמות ואז מותר לזרוע בינתיים ובלבד שירחיק אמה ולרכי יותנו) לרבנון או לדי עקיבא בו נראה דל"ל גפן יחידי.

וער ברסב"ד.

הלנה יו סמג לאוין סה טוש"ע א"ה סימן שכח

סעיף כח: א ב מיי שם הלכה כה

מ"ח פימן שטו פעיף ו:

מעמחי משכב ימושב מעמחי משכב ימושב

הלכה ג:

יג ד מיי פכ״א מהלי

א"ח פימן רנב פעיף ה

שבת הלכה נוז טוש"ע

וסימן שכ סעיף ג: ה מיי׳ פ"י מהלכות

עדות הלכה ד סמג

חבום בנונמחב ב"ו:

כלים הלכה יח:

לארן ריד טוש"ע ח"מ

סימן לד סעיף טו: ר מיי' סט"ו מהל

"ו ח מי" עם פני"ו הלכה

יח ט מיי׳ שם פכ"ו הלכה

תורה אור השלם

ו. מי פָּעַל וְעָשְה קרא

הדרות מראש אני יי ראשון ואת אחרנים

2. ויאמר לאברם ידע

תַדָע כִי גַר יהְיֶה זַרְעֲךְ בָּאֶרֶץ לֹא לְהֶם וַעֲכָרוֹם בָּאֶרֶץ לֹא לְהֶם וַעֲכָרוֹם

וענו אתם ארבע מאות

ה: בראשית טויג ודור רכיעי ישובו

בראשים מר מו

ישעיהו מא ד

אני דוא:

שנה:

120

וחתו את מוכ איים

"אב"ר

۳.

תזרע ואם לאו לא תזרע: ה שלשה דברים

אמרו לפני רבי ישמעאל ולא אמר בהם לא

איסור יולא והיתר ופירשן רבי יהושע בן מחיא

סא המפים מורסא בשבת אם לעשות לה פה

חייב ואם להוציא ממנה לחה פמור יועל

ישכנו מתעםק שלא ישכנו 🗵

פטור ואם לרפואה חייב יועל יולפסיו אירוניות

שהם מהורות באהל המת וממאות כמשא הזב

רבי אלעזר כן צדוק אומר אף במשא הזב

מהורות מפני שלא נגמרה מלאכתן: ו שלשה

דברים א"ר ישמעאל ולא הודה לו רבי עקיבא

השום והבוסר והמלילות שריסקן מבעוד יום יים ה

שרבי ישמעאל אומר דיגמור משתחשך ורכי

עקיבא אומר לא יגמור: ז שלשה דברים

אמרו לפני רבי עקיבא שנים משום רבי אליעזר

ואחר משום רבי יהושע שנים משום רבי אליעזר

ייוצאת אשה בעיר של זהב יהומפריחי יונים

פסולים לעדות ואחד משום רבי יהושע ייהשרץ

בפי חולדה ומהלכת על גבי ככרות של תרומה

ספק נגע ספק לא נגע ספקו מהור: ה שלשה

דכרים אמר רבי עקיבא על שנים הודו לו

ועל אחד לא הודו לו על (4) יכסא ייסנדל של

סיידים שהוא ממא מדרם חועל שירי תנור

ארבעה שהיו אומרים שלשה והודו לו ועל

אחר לא הודו לו יעל כסא שנטלו שנים

מחפוייו זה בצד זה שרבי עקיבא מממא וחכמים

ממטהרין: מ הוא היה אומר האב זוכה לבן

בנוי ובכח ובעושר ובחכמה ובשנים ובמספר

הדורות לפניו והוא הקץ שנאמר יקודא הדורות

מראש אע"פ שנאמר 2ועבדום וענו אותם ארבע

הגפנים שיעור עבודתה והוא ששה טפחים מכל לד שהיא עבודת הכרם מנית לא ובסה"ת הגירסל לא איסור והיתר], כ) שכת קז. כתוכות ו:, ג) שכת שס, שורה אחת מן הגפנים ויחרוש הנשאר מורע בו חטים ומה שירצה ויהיה הזרע הניה ען, ל) ירושלתי הכין,

> כפה נמחה: (כ) בפידוש למה הוא נוכר ב' חלים:

לגופה כלי פחוח וגרי ולמדנו מפי קבלה בכלי חרם הכתוב מדבר ואמרו ז"ל דרך פתחו מטמא ואינו מטמא דרך גבו ווה הוא מפורסם וכבר זכרנו עיהר זה פעמים ועוד יבוא ביאורו בפ׳ שני מכלים זולתי בטומאת

באחלנו והערים בחסבד ואם ביתב נוב זו בעוב בעניו שלא יהיב דב חלא ד) בילה לב. ע"ש, ה) שבת יע., ו) שם נע: קלח., בוצר וסלו מכל עבר לה יזרע בתוכו שום דבר ואפי׳ הרחיה שיעור עבודת הכרם מכל לדדיו לפי שלהטניחה נראה הורע עם הכרם כאילו הם מחוברים ויהיו טוו. עו) שנת מו. מומפתל כלאים וכבר נתבאר בפרק חתישי מכלאים נפ"ח ודכלים נ"ב פ"דן, י) כלים פכ"ג מ"ו, כ) נל"ל כגון זה הענין הרבה ועדיות אלו כילם נכונים: ה מפים מורסת. סוחט המכה 3:50 5"5 (n הגהות הב״ח (6) במשנה ה על סנדלשל סיידים כל"ל יחיכת

תוספות שאנץ ב׳ טפחים: ה להוציא

תערובת דם הוי כמלאכה דפטור עליה ואע"ג דפטור אבל אסור משום צערא לא גזור: ועל של חרם עירניית של כני כפרים כדמפרש בב**יצ**ה ידף כב. צעי חכלייתא ואים דגרסי ארניות לפי ואים דגרסי ארניות לפי שהם סתומות כמין ארון שהאילפם יכסויה נעשו כדאמרינן (בביר) גבי יצירת שמים וארץ וכשמייבשו בתנור מפרידין . אוחו בכנירה זה מזה ולכך טהורות כאהל המת דהוו מוקפות צמיד פתיל וטמאות במשא הזכ היינו היסט דפופו להפחת ולא לפכים קטנים לפי שאינז באיז לכלל מגע אינן באין לכלל היסט כדפי ר״ת לפי שלא נגמרה מלאכתו. שעדיין לא נחתכו ו השום והכופר מוה: כלומר מינין רשייך בהו סחיטה לר' עקיבא ולא לר' ישמעאל (ומפורש) ספ״ק דשבת: ח סנדל של סיירין. דשבת: ח על שהוא קשה דמנא הוא ורי יוחנן (ב"ג פליג) ס"פ במה אשה: על שירי תנור ועדיין עושה מעשה [טפקא] מעין מלאכתו ראשונה: על כסא שנטלו מחפויין זה בצד זה שרבי עקיבא מטמא. פי' כסא [כלה] שחפויין יוצאין דתנן לעיל ספ״ק דאם נטלו כל החפריין כ״ה מטהרין והכא מיירי שנטלו שנים תכופיז ינשתיירו אע"ג דנטלן אכתי חזי לשבת על ידי הדחק בחפויין הנשארים ורבגן . סברי דלא חזי לישיבה רהוי (כציגר) (בצער) והוי כמו שנטלז כולן דטהורין האב זכאי לבנו בנוי דכתים על (תהלים צ) והדרך על בניהם יבכת דכתים (שם . --גביר בארץ דור ישרים י יבורך . בעושר רכחיב ושם לזו נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעוב וורעו מבקש לחם. בשנים דכתים ודברים יאו למען ירבו ימיכם וימי בניכם בחכמה ולמדתם דכתים (שם) מיורדי תלרים ומשה מיולאי מלרים ובני משה נכנסו לארץ שירד ממנה קהת אותם (לבניכם) (את בניכםן כן מפי בירושי דקרושין ומפרש התם כשם שוכה לו בחמשה דברים חייב לו הכן בחמשה . דררים מארילו משכתו מלבישו ומנעיל: ומכניסו ובתוספתא מפרש דפליגי זוכה לו מכאן ואילך זוכה לעצמו פיי שאין

1) סנהדרין כד: ר"ה כב. שאין מותר וכן

בידו: ולפסין אירוניות. מחבתות של עיירות ועירוניות ואירוניות שוה מיוחסות אל עיירות ודברים אלו נאמרו לפני רבי ישמעאל ומפים מורפא ולד נחש לא אמר בהם לא אסור ולא מותר וכמו כו בלפסיו אירוניים לא אחר נס כו לא נוחאום ולא טהורות ובא רבי יהושע וביארם כמי שאתה רואה ואמר כינד יהיה חייב וכינד יהיה פטור וכן אותו המתבתות באיזו טומאות מתטמחות יכחיוו חינן מתטמחות וחמר שהמפים מורסה הם כוונתו להרחיב פי המכה לעשות לה פה שזה כוונת הרופאים רולה לומר להרחיב פי המכה הוא חייב ואם הוא מכווו להוציא הלחה הוא מותר לכתחלה והוא ענין אמרו פטור וכן הלד נחש אם כוונתו להתעסק בו כדי שלא ישכנו הוא מותר לכתחלה ואם הוא לד אותו להתרפאות בבשרי או בעלמו הוא חייב סקילה ולפסין אירוניות מחבתות עושיו איתו מזרווגות וכשנשלם בשולם חולקין אותם באמנע ונעשיו שתי מחבתות כמו שעושין בכוסות הזכוכית והודם חלוהן סבר ר' יהושע כן מתים שהן מחטמחות במשח הוב רולה לומר כשנשל לומו הוב ונדנד אותן ואינן מתטמאות באהל המת והטעם בוה שכלי חרם לא יטמא במת ולא בשרך ולא בזולמם אלא מאוירו לפי שנאמר וכל

מאות שנה ונאמר יודור רביעי ישובו הנה: הוב בלבד כולה לומר בשנטמא במשא הוב לפי שאיז בו לד שנטמא מאוירו לפי שאינו מטמא בענין שתבא בו טומאה שנוכל לומר [שבאה] דרך פתחו על כל פנים אבל נאמר שהזב מטמא לו ולשון הפוספתא אין טימאה לכלי חרס אלא מאיירו יבהיסט הוב ובשביל אלה העקרים אמרנו באלו הלפסין קודם חלוקן כיון שאין להם ארר ולא דרך פתח אלא כמו כדור נבוב שאינן מחטמאות באהל המח ומתטמאות במשא הוב אמר רבי אליעור ברבי לדוק שהם גם כן אינן מתטמחות במשח מלד חחר וזה כי אף על פי שלח נחוש לחייר בהסט הזב מכל מקום נצטרך שיהיה כלי שנגמרה מלאכתו חה לא נגמרה מלאכתו הואיל ונשאר בו שום דבר לעשום אחר הבשול והוא לחלק אותו. ואין הלכה כרבי אליעזר בר' לדוק לפי שעיקר בידינו שכלי חרס כיון שנתבשל מתעמח וכשולו הוא גמר מלאכתו יכיאור רכי יהושע כלו נכון: ו חשום והכיסר יהמלילות. אומר כי כשרלך אותם מיום ששי בערב להוליא מהם לחותם ונכנס שבת והם מרוללים רבי ישמעאל אומר שישלים מדוכתם בידיו ויוליא לחותם ואף על פי שרבי ישמעאל הלמיד ר' עהיבא הלכה כרבי ישמעאל: ז יוצאת חשה בעיר של זהב. ר"ל בשבת ועיר של זהב עטרה של זהב כדמות ירושלים. ופסק ההלכה טשמותר לאשה לנאת בו בשבת ושני המאמרים נשארים ברורים ונעשה כהם: ח שנדל של סיידין. מנעל מעץ שקוראים בערבי קנקנא"ב היו לוכשין אותו המשתמשין כסיד כדי שלא ישרפו רגליהם בסיד ואמר שכשילבש אותו הוב מחטמא ונעשה משכב הוב ויתחייב בדיני משכב הוב. ושירי תנור ארבעה. ר"ל כשנהרס ונשאר תמנו רום ארבע טפחים ולמעלה מחטמא ומקבל טומאה כמו שהוא מקבל כשהוא שלם כמו שיתבאר פרק ח' מכלים וכן הכסא כשיסורו מליוריו שני לוחות ונתגלה העץ חכמים אומרים שכבר נפסק תארו וחזר בכלל שברי כלים ואינו מקבל טומאה ורבי עקיבא אימר שהוא מקבל טומאה כמות שהיה קודם לכן כמו שנתבאר בפרק כ"ב מכלים והלכה כחכמים: בי הגו' היופי ושנים מחייו. כלומר שיהיו ימי חייו קרוב מחיי אביו לפי שכשהוא קרוב לו במוגו יהיה קרוב לו כימי חייו בלא ספק ואלה הדברים ניהגים על הרוב וכן רוב הדברים הטבעיים הם על הרוב וכן על הרוב שהאדם כשהוא בעל כים הוא מורישו לבנו וישאר הבן מיושב בעושר אביו וכן כשהוא חכם הוא מלמד לבנו על הרוב ובתוספתא חכמים חולקין על ר"ע שחין החב זוכה לבנו בחמשה דברים חלח עד הפרק שעדיין לא הגיע לעונות חיוב מצות אבל משהגיע לפרק אם הוא לדיק זוכה לעלמו ואם לאו אין אניו זוכה לו: ובמספר הדורות לפניו והוא הקץ. כלומר כי ישוב זמן הקן שהוא מספר אנשים חחר למספר השנים עד שתהיה גזרת הש"י שאחר כך וכל דורות אנשים אחד מוליד שני יהיה הדבר שיעיד בו ועל זה הדרך מה שהביא ראיה מן הקן שאמר הש"י לאברהם עם היותו שנים מניים ארבע מאות שנה השיבו במספר אנשים ואמר ודור רביעי ישובו הנה וכן היה לפי שקהח

וכם בנוי דכתיב (חהלים ל) והדרך על בניהם. בכח דכתיב (שם היב) גבור בחרץ יהיה זרעו. בעושר דכתיב (שם לו) נער הייתי גם זהנתי ולא ראיתי לדיה נעזב וגוי. בחכמה דכתיב (דברים יא) ולחדתם אותם את בניכם. בשנים דכתיב (שם) למען ירבו ימיכם דמי בניכם. וגרסינו החם וכשם שהוא זוכה לו בממשה דברים כך הוא חייב לו בחמשה דברים מאכיל ומשקה מלביש ומנעיל ומנהיג דכחיב וכו׳ (ובחוספתא) מפרש כי חכמים חלוקים עליו וחכמים אומרים עד הפרק

זכה לו מכאן ואילך הוא זוכה לעלמי פי עד הפרק עד עשרים שנה שאין אדם נחפס על עונותיו: ובמשפר הדורות לפניו והוא הקץ שנאמר קורא הדורות האמורות להם במספר הדורות הוא תולה לפי שהוא רואה את הדור שהוא זכאי ומתגלגל עמהם עד שמגיע לאוחו הדור וכן היה בשעבוד מלרים אע"פ

מראש אע"ם שנאמר ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה ואומר דור רביעי ישובו הנה פי" כל הקצים שהקב"ה נותן בחשבון דורות הוא נותן ואפ"פ שקובע הקך בשנים והאי דקאמר ןלפניון הוא הקץ מפני שאין דרכו לגלות קץ הדורות לא גלה אותו לאדם אלא לאכרהם לבדו בגלות מלרים אלא לפניו הוא גלני קץ הדורות. והאי דור רביעי האמור כאן רביעי לכנעניים הוא ואני ממה למה הוא 🤃 נותן ב' קצים כשנים וכדורות יעוד קשה לי הא דקתני אע"פ שנאמר ועבדום וענו אותם וכוי ואמר דור רפיעי ישובו הנה מאי אע"פ איכא הכא והלא זה קך לשעבוד וזה קך לביאת הארץ ובין זה לזה מי שנה שעמדו במדבר. וכראה לי דהאי דקאמר ובמספר דורות לפניו הוא הקץ ה"נ קאמר כלומר אע"פ שנותן קץ לגליות ישראל ולשעבוד שלהם בשנים מכל מקום לענין הטובות יהנחמות

שמלינו מחילה לאסור ולא הביא מואת. נראה כי האיסור הזה אינו מגרמת המחיצה אלא מפני שהיא מחשבת הערים הסמוך לה אבל המחיצה אינה אוסרת כלל. והתם גרסינן אמר רבי יוחנן רבי יוסי ורבי (שמעון) נישמעאלן ורבי יוחנו בו נורי אחרו דבר אחד רבי יוםי דחנו ערים שהוא יוצא עם הכוחל

מתור הכו וכלה נותו לו עבודתו וזוכע את המוחר רבי יוסי אומר אם אין שם ארבע אמות לא יביא זרע לשם רבי ישמעאל דמנו ועל גנה הטנה שהים מוהפת עדים אם יש בה מלא בולר וסלו מכאן ומלא בולר וסלו מכאן חזרע ואם לאו לא חודע א"ר יוסי אמה בולר ואמה סלו אמה בולר ואמה סלו שואהן כי יוחנן בן נוכי דהכא. אלמא הנד כולהו סבירא להו שאיו הערים חשוב כרם גמור אלא לענין זה בלבד דבמינו ליה מהוח חנוי של ד' אמוח וכי הר (ד' אמות) נותנין לו כדי עבודתו ששה מפחים וזורע את החותר אבל אינו לריך להרחיה ממנו ד' אמות ככרם גמור ומפרש החם דהאי גנה קטנה שהיא מוקפת ערים לא שיהו שתים לכל רוח שאם כן כרם גמור הוי דהיינו שתים כנגד שתים ושתים יולאות זנב ולא אחת ואחת בכל רוח שאיז ערים פחות מחמש גפנים אלא שהן אחת אחת בכל רוח ושתים בקרן זוים אחת כלומר בכוח אחת כחיהות זו מזו שאם ימתחם הן נראין כארבע אמות פנוייז והכי איתמר החם. וכל הפנוי של אומה גנה איז דה כי אם ד' אמים דהיינו אמה בולר ואמה שלו מרום מזרחים ואמה בוצר ואמה סלו מרוח מערבית וכו מדרום לנפון דאינון ד' אמות מרובעות וכשמרחיק כדי עבודתה מזו וכדי עבודתה מזו נמלא זורע שתי אמות אמלעיות מרובעות וראיה עוד כי הגדר והערים גורמין לו איסור משאר גפנים יחידות דתנן ערים שהוא

הַנָּה כִּי לֹא שָׁלֵם עַוּן הָאָמרִי עִד הנָה: יוצא עם הכוחל מתוך קרן וכלה הכיחל נותנין לו עבודתו וזורע את המותר ר' יוסי אומר אם אין שם ד' אמות לא יביא ורע לשם. פי׳ כגון שהיתה אחת מן הגפנים תוספות שאנץ (המשך) נטועה עם הקרן והשאר יולאת חוץ לקרן נותניו לו עבודתו חורע את המותר לפי שאינו נחשב לערים הואיל ואיז כלה ר׳ יוסי אומר אם אין שם ד' אמות וכו' הואיל

והחחיל הערים עם הכוחל נדון כולה כערים ומפרש בגמרא לדעת רבי יוסי והוא שיהא כקרן זוית ד' טפחים כדי מקום כי או נמשך כל הערים אחר הכוחל שבתחלת הערים וקח מקשו עלה בגמרח תנינן הכח רבי יוסי חומר ותנינן התם. פי׳ הא תנא ליה לעיל דתנן בפרק ה׳ גפן שהיא נטועה בגת או בנקע נותנין לה עבודתה יזורע את התותר רבי יוסי אומר אם אין שם ד׳ אמות לא יביא זרע לשם אילי תנינא הכא ולא תנינן חתן הוינן אתרין הכא על ידי שהוא הלכתא ערים פי׳ שהם גפנים בלד גדר את אתרת אסור תתן ע"י שאינו הלכתא ארים שהיא גפו יחידית אמר מותר הוי לרכא מתנייא תמו ואי אלו תנינא חמן ולא תנינן הכא הוינן אמרין תמןן ע"י שהוא מגופף מד" רוחותיו את אמרת אסור והכאו ע"י שאינו מגופף מד' רוחותיו את אמרת מותר הר לרכא מתנייא הכא ולרכא מתנייא חמו. למדנו מכאו כי הגפוף אוסרו והערים איסרו לדעת רבי יוסי והטעם כי הגפוף מערבב את הכל ואין כאן מחילה לאסור כאשר פירשנו למעלה שהרי אין בין הזרעים והגפנים שום מחילה אלא ערביב מחילה הוא מפני שאין כיניהם שום הפרש ויש להם גפוף מכחון שמערבב אותם: הן מביא אותה במסכת שבת פרק שמונה שרלים ומוקים לה כר"ש דאמר מלאכה שאינה לריכה לגופה פטור עליה והנך פטורי פטור ומותר נינהו: ועד לפסין עירניות רש שגורסין אירוניית מפני שהו סתומות כעיו (אריוד) וארון) של האלפס וכסויו מחוברים בשעת עשיה יכשמייבשים אותם (מגרדים אותן) במגרה ותפני כך טהרי באהל המת מפני שהן כמוקפות למיד פחיל: ושמאות במשא הוב. שאין מוקף למיד פחיל מאחשיר מן ההסט דהא מסיט ליה לכוליה: ד' אליעור בר לדוק אומר אף במשא הזב טהורות מפני שלא נגמרה מלאכתן. כלומר שעדיין לא נחתכו אבל ת"ק סבר חתיכה לאו חסרון מעשה הוא דהוה ליה כמגופת מדים וראים לזם בתיכוש בא דגרמינו בדראשים בוב אחר כדי שמטון שחב אני למה נחלקו אבות והעולםן בבריאת שמים וארץ שאני אומר כאלסס הזו וכסריה נכראו וקרא מסייעני קורא אני אליהם יעמדו יהדו אמר הלפס וכסויה דרכן לעשותן בכת אחת: ו מביא אותה במסכת שנת בפרק קמא: ז פי׳ מפני שאין בו דעת לישאל ואפילו ברשות היחיד ספקו טהור: דו פי׳ סנדל של סיידין של הש הוא ונ"ל אטו מדרס האמר דלא סימא לאו להליכה עבד אלא להגין על מנעלם שלא ישרפהו הסיד קמ"ל פעמים שהוא מטייל בו עד כיתו ואשמועינן תו דמנעל של קש דינו ככלי עץ וככלי עץ דמי ולאפוקי מדר׳ יותנן בן נורי דא"ר יותנן לאי כלי הוא והכי איתא במסכת שבת פרק במה אשה: ועל שירי תנור ארבעה. פי׳ שעדיין כשהוא עושה מעין מלאכחו כמעשה טפקא: ועל כסא שנטלו שנים מחפוייו זה כלד זה שר' עקיבא מטמא וחכמים מטהרין. הא כתיבנא ליה לעיל ובכסא של כלה שחפוייו יוצאין קא מיירי ר' עקיבא מטמא דאכתי חזי לישיבה מפני שהיא [נסמכת] בזרוע השלישי ע"י הדחק וחכמים מטהרין דלא חזי לישיבה מפני שהיא ישיבת לער ואין אדם יושב בו אא״כ מנוהו מה שלא סיה דרכו מסחלה בכך: בי מפרש להו טעמא בקידושין ירושל' (פ"א ה"ז)

. יכין: ה"ג ומספו לפניו הוא הקץ שנאמר הדורות. ראע"פ שנאמר ועבדום וענו אותם ארכע מאות שנה ונאמר ודור ישובו הנה ופירש הראב"ד ה״פ כלומר קץ נחמת ציון תלוי בדורות שצפה הסב"ה איזה דור יהיה ראוי שירשו ארץ ישראל יאי ב... ויגלה משיח. ואע"ג שקץ הצרות מתי יפסוק תלו היה בשנים מ"מ כד י וזרה מלחוי המכוח שאט״ו שיפסקו הצרות שמא אותו הדור לא יהיה זכאי לראות הטוכה ויגלגל הקב״ה עד שיבא דור זכאי כמו שעשה שלסוף הדורות נגאלו מז י-השעביד אותו דור לא נכנסו לארץ וגלגל עמהם מי שנה במרכר עד תום דור. וכן המשיח כשיגיע הקץ יגאלו לא יכנס לארץ אלא יוליכם במדבר ושם יכחגם ויצרפם כצרוף כסף וקטני אמנה שבאיתו דור ימותו כדרך שעשה להם כרי. בתוספתא גרסינן מספר הדורות לפניו הקץ אף על פי שהימים והשנים לפניו כחוט השערה אינו מונה אלא דורות שנא' סורא הדורות כרי נאף על . גב [שנאמר] ועכדום וענו אותם ארבע מאות שנה כתיב ודור רכיעי ישובו הנה, וכשוחר טוב גכי ואויבי חיים עצמו כתוכ לא נגאלו ישראל ממצרים עד ד' דורות לישראל ולא היה רק ד' דורות לכנענים שנאמר ודור רביעי ישובו הנה. והשתא ניחא כי לא שלם עון האמורי וגר פי׳ לא תתמלא סאתם עד דור רביעי להם. רביעי ורש"י דחק עצמו למצוא ד' דורות לישראל מיהו במכילתא מקשה כתוב אחר אומר ודור רכיעי וכתוכ אחד אומר מאות שנה זכו לדורות גואלם לא זכו לשנים שאם היו נגאלים לרורות יהיה ראוכן מכאי הארץ:

าวิธีรวช

עשרים שנה. ה"פ והמביז א) נמום' שנת דף פד ע"ב עי בחום׳ בינה לב ד״ה אלפסין.

. אדם נתפס על עונותיו עד

השבת וקרת יום רחשון של פסח שנת כמו

שמתה רואה ולוה שיספרו מחריי שבע

שבתות המיוחסות אליו והם תשעה וארבעים

יים כמו שיש מפסח ועד עלרת וחשר

הצריך לזכור אלה המאמרות בכאו ואע"פ

שאינם מכוונת המסכתא ואין כם עדות וכמו כן הלכות הרבה שבאו במסכחא זו

ואין בהם עדות מוסף מאשר הוזכרו

במקימותיהן מן המשנה הוא מה שאומר

לך והוא כי כל דבר שבא במסכתא זו

כולם הלכות דברו נהם במה שהעידו

חכרי כהם כמה שנזכר ודנו כהם כמה

שדנו ביום אחד ובלבור יום אחד בעלמו

יהוא יום שהושיבו ר' אלעור כן עוריה

בישיבה והוא אמרם "עדיית בו ביום

כיום וכן כל מה שיאמר במשנה בו ביום

בשביל אותו היום היא אומר ולזה הטעם

ודע זה ושמרהו:

להשלים

לפי דעתי חלי שיעור

והם דור רביעי לפי שאמר הש"י ודור רביעי ישיבו הנה הוא מתחיל משעה שנסעו

מן הארץ ר"ל ירידתה למצרים כמו שנאמר ישיבו הנה כאילו אמר משעה שיצאו מן הארץ הואת עד ארבעה דורות ישובו אליה: * ר"ל השבתות הרצופות

אותם שהיו שבתות ביחוסם הלתם להלתם והוא אמרו וספרתם לכם ממחרת

א א ב ג מיי פ"ד א א

הלכה יד: ב ד מיי' פ"ד מהלכות טומאת אוכלין ה"ג: ב ה מי" פ"ד מהלכות

מעשר שני הלכה ט: אדומה הלכה ד:

מרימות הלכה י: משפט איוב י"ב חדש. דכתיב (איוב ז) מה לילות למנוי אף ירחים למנוי פירוש ירחי שוא הם ימות הקין שהם ארוכים

תורה אור השלם ו. וְהָיָה מֵבֵי חוֹבֵשׁ בַּחָרָשׁוֹ וּמֵרִי שַׁבָּת בשבתו יבוא כל בשר ישעיהו סו כג

תוספות שאניי

משפט דור המבול שנים עשר חדש, קראי נינהו

ועוד הוסיף עליהם י"א ימים ששנת חמה יתירה על שנת הלבנה: משפט איום י"ב חדש. שנאמר יאוב ז) כן הנחלתי לי ירחי שוא ולילות עמל מנו לי למינוי: פר ירחי שוא ימי הקיץ שהם ארוכים ולילות לילות החורף שהכ ארוכות כלומר אריכות ימים ולילום היו לי לשוא ועמל ולא שקטתי בהם מנו לי במנינם נמסרו לי שלא חסרתי אחר מהם ומה לילי התורף למינוי שלא חסר מהם אחת אף ימי הקיץ "ב חדש רכתים (שמות ד. לקושש קש לתבן אימתי הקש מצוי כאייר והם יצאו בניטן: משפט גוג ומגרג י"ב חדש שלא ינגפו כבת אחת אלא יהיו נימוקים והולכים יב"ח רכתיכ ישעיה יח) וקץ עליו (כל עוף השדה) [העיט] וכל בהמת הארץ עליו תחרף זיי ליין וחורף. משפט ישעים בניהנם י"ב חרש שנאי משניי פון יהיה מדי תרש כחרשו (ומדי שבת בשבתו) משמע מחדש לאותו חרש עצמר כגון מתשרי לתשרי או מניסן לניסן יבא כל בשר שהם נקיים מדינם שכבר קבלוהו ויהיו נכיים להשתחוות ובמשפטי רשעים אייר דכתים ויצאו זראו בפגרי האנשים וגו' כי תולעתם לא תמוח הם אותם שכפרו בעיקר (ד"ה יו) ושיש בידם חילול השם אכל שאר הרשעים דינם יכ"ח: מפסח ועד עצרת שנא' מדי שכת [כשכתו] . ומצינו שבתות נזכריו מסיט להו בבת אחת מסיט להו על גב עור אבל הכא בשני חלאי זיתים חלוקים בין פסח לעצרת דכח קאמר דהיה ליה כמגע ימה מגע אין ניגע חור ונוגע אף משא זה אין נושא (וספרת לך) (וספרתם לכם מוזר ונושה. יאי קשיא לך הא דא"ר יותנן התם לאו א"ר דוסא אין מאהיל וגר'ן שבע שבתות (שנים ומפ׳) (והראב״ד מפרש] חחר ומאהיל ה"נ אין נוגע חחר וניגע איכא למימר משים דאיכא לדחייי בע"א מצינו פסח ועצרת בהאי נגיעה דקאמר ר' דוסא דלמא בשני חלאי זימים המחוברים בעור הוא שבתות פסח ובנוגע מאחוריו קאמר כבר פדא דפליג אדרכי יוחנן במסכת חולין וטעמא דכתיב וויקדא בב) ממחרת דמילתא משום דאין שומר נעשה יד לחלי זית אבל בניגע מלפניו דלמא יש נוגע השכת והוא יו"ט ועצרת חוזר ונוגע כדא״ר פדא התם הלכך ליכא למגמר להא מילחא מנוגע אלא מנושא רכתים ושם: עד ממחרת או ממאהיל יכיון דבאהל איירי מעיקרא דמילמא משו"ה גמר לה ממאהיל יהא השביעית תספרו חמשים יום והיינו עצרת דקתני ובמח הנוגע בחלי זית ומחהיל על כחלי זית יכו׳ דמגע וחהל מלטרפין והיינו דקאמר בשבתו שיום מוקים לה במסכח חולין בטימאה רלולה בין שני מגדלין עסקינן ואין ביניהם טוב של עצרת תלוי ביו"ט טפח ומאהיל ביניהם דכולה נגיעה היא יכן אהל דקחני בהאי מילחא כה"ג הוא של פסח משא"ב כשאר

ילאו בניסן: משפט גוג ומגוג לעתיד לבא י"ב חדש. כלומר שלא ינגפו בבת אחת אלא מתחלת (מכחן) עד סופה י"ב חדש שיהיו נמוקים והולכין עד שיכלו דכחיב וישעיה יח) יקן עליו העיט וכל (חית השדה) ובהמת הארץן עליו תחרף קיץ וחורף הרי שנה שלמה: משפט הרשעים בגיהנס י"ב חדש דכתיב והיה מדי חדש בחדשו. יכא כל בשר להשתחוית לפני מדקאמר בחדשו משמע באותי חדש עלמו כלומר מניסן לניסן או מתשרי למשרי והאמר יבא כל בשר להשתחוית לפני המקים ובמשפט רשעים קא מיירי דכתיב וילאו וראו בפגרי האנשים וגו׳ והם איתם שכפרו בעיקר ישיש בידם חלול השם שאבל דינם י"ב חדש: ד' יותנן אומר מן הפסח ועד העלרת דכתיב שבת בשבתו. ומלאנו בפסח ועלרת שנקראו שבתות דכתיב וספרתם לכם ממחרת השבת דהיינו ממחרת יים טיב הרחשין של פסח וכתיב עד ממחרת השבת השביעית תספרו דהיינו עלרת יהאי דהאמר בשבתו מפני שיו"ט של עלרת חלוי ביו"ט של פסח משח"כ בשחר מועדים שחינן חלרים זה בוה ואיידי דתנא לעיל שלשה דברים אמרו לפני רבי עקיבא ושלשה דברים אמר רבי עהיבא תנא נמי הוא היה אומר שהם דברים הרבה נכללים באחד וסנא נמי היא היה אומר חמשה דברים וכי׳ דדמי לה: ב"ב משנה זי עיקרה באהלות פרק שלישי ימביא מקלתה במסכת פרק העור והרועב (דף קכד:) דאמר ר' יוחנן ר' דוסא ור ישמעאל אמרו דבר אחד לאו אמר ר' דוסה אין מאהיל חוזר ומאהיל לר' ישמעאל נמי אין ניגע חוזר יניגע הלכך עיר שיש עליו שני חצאי זיתים מן הנבילה אין מטמאין במגע ואפי׳ נוגע בו מלפניו. וזו פירושא דמילמא הכי הוא כיון שמתחלתו לא נגע אלא בחלי זית אע"פ שחזר ונגע בחלי זית אחר והרי הוא נוגע עכשיו בשניהם וכן המאהיל על חלי זית אע"ם שחזר והאהיל על חצי זית אחר והרי הוא מאהיל עכשיו על שניהם היה ר' דיסא מעהר לפי שחלי זית הראשון לא טמאוהו בתחלה וכיון שבנגיעתו הראשונה לא טמא שוב אינו חוזר יניעור באותה נגיעה לטמא אע"פ שנלטרף עמו חצי זית אחר והא דקתני הכא הנוגע בשני חצאי זיתים תן הנכילה או נישאן דאלמא במשא נמי פליג ר' דיסא ישמעינן לר' ישמעאל דמודה בשני חלאי זיתים דמטמאין במשא כדאיתא במתני' דהעור והרוטב וא"כ אמאי א"ר יותנן ר' דוסא ור' ישמעאל אמרו דבר אחד החם בשני חלאי זיתים המחוברים בעור האמר דכי

ימים טובים: מ"נ א כל המטמאין ומש״ה כי מאהיל על כחלי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחלי זית אין מלטרפין דהאי לידקאמר מאהיל על כחלי זית כיון שהיא טומאה רלולה ה"ל כנגיעה ואידך באהל כזית מן ה"ל אהל המשכה והוה שני שמות: אר"מ אף בזה ר' דוסא מטהר וחכמים מלא מטמאים יכו׳. קא סבר ר״מ כל מאהיל נגיעה הוא ואפי׳ אהל המשכה עם הנגיעה רקב ורובע עצמות שנחלק מנטרפין. ואי קשיא לך ההיא דגרסיט התם ומאן האי תגא דקרי לאהל נגיעה כגון שמכניס לבית שני חצאי זיחים ר׳ דוסא בן ר׳ יוסי הוא הוה ליה למימר בהדיא ר״מ מהכא איכא למימר משום דר׳ מאיר דהכם חליבת דרבי דוסת וחכמים קחמר ודלמת לת סבירת ליה לדידיה ומשו"ה הרכינס מטהר דאין אהלות חבית דאין הב ותוור ומאה אייתי ליה מדר׳ ש)מאיר דקאמר אנפשיה: ב עיקרה במסכם טהרות פ״ח כספרים גרסינן כיצד הנוגע בב' חצאי זיתים מן הנכלה או נושאן ר' דוסא מטהר ותימה דבפרק העור והרוטב (דף קכד) תני היו עליו על העור של גבלה שהופשט שני תצאי זיתים

שהופשט שור הוצה. בסטאין במשא אבל לא בסגע דברי רבי ישסעאל ומפרש בנס: רי יידגן שעמא משום ראין נוגע והוור ונוגע ומפרש די ישמעאל ורי דוסא אמרו דבר אחד לאנו (מי) איר דוסא אין מאהיל ותוור ומאחיל הינ אין נוגע וחזור ונוגע ומאי קאמר דבר אחד לרבי ישמעאל מטמאין במשא והייק די רוסא אין מטמאין לא במכע ולא כמשא וצ"ל דלאו דיקא דבר אחד דבמשא אינהו חליקין ומ"מ קשיא טיבא התם אמאי קאמר לאו (מי) אמר "ד דוכא אין מאהיל וחוזר ומאהיל לימא בהדיא לאי אמ" רבי דוסא אין נוגע וחוזר ונוגע ולייתי הך דגבלה ותו ק' פחת התנא המטמאין באהל ומפרש כיצד הנוגע בנבלה על כן כמשנה כיצד ניאה לי דל"ג להך דוכלה. והר"ר אכותם תירץ דשפיר אמרו דבר אחד דבמילהיה ואמרו (דאמר) רי ישמעאל דין הוא שיטמא בכשא לפי שדן מחיברין והוא נושאן כאחד אבל די דוסא מיירי כב" חצאי זיתים מפוחרים דכי היכי דאין ניגע וחוור ונוגע ה"ע אין נושא ותוור ונושא והא דלא מייתי התם מהך דובלה (משים דאיבא לדחויין חצאי (ורי) (דרי) רוטא במחוברין לעור-נדעור מבטלו) ובנוגע מאחוריו דכיון דלא הוי בזית מכונס אין לו יד ולא שומר וגם במשא אין מטמאין רבטליה

שנגאלו בסוף ארבע מאות שנה לא שבו לשבת בארץ עד דירו של יהושע. וכן היה בגלות בכל לסוף שבעים נגאלו שהיא שנת שתים לדריוש אכל ירישלים לא נכנתה עד סוף שלשים ושתים לארתחשפתא כי או נתיישבה העיר ובאותו הפרק חזר נחמיה לבבל. וכן לימות המשיח כשיגאל אותם החב"ה לא יכנסו מיד

לארך אבל יוליך אותם למדבר העמים

כנבוחת יחוקחל כי: י כולן מפירש העעם

שלהם בפדר עולם פרק שלישי: ודוד המבול.

קראי נינהו ועוד נוסף עליהם י"א ימים

ששנת החמה יתרה על שנת הלבנה:

כו הנחלתי לי ירחי שוא ולילות עמל מני לי

כדכתיב ירח ימים ולילות עמל אלו לילות

החורף שהם ארוכות כלומר אריכות הימים

והלילות היה לו שוא ועמל שלא מצא בהם

מרגוע. מנו לי כלומר במנינם נמסרו לו

שלא חסר מהן אחת ומה לילות למנוי שלא

חסרי אחת נמצא משפט איוב י"ב חדש:

משפט המלריים י"ב חדש. דכתיכ להישש

קש לתבן אימתי התבן תלוי שם צאייר והם

י אף הוא היה אומר חמשה דברים של י"ב חדש משפט דור המכול י"ב חדש משפט איוב שנים עשר חדש משפט המצריים שנים עשר חדש משפם גוג ומגוג לעתיד לבא י"ב חרש משפט רשעים בגיהנם י"ב חדש שנאמר יוהיה מדי חדש בחדשו רבי יוחנן בן נורי אומר מן הפסח ועד העצרת שנאמר מדי שבת בשבתו:

פרק שלישי

בלי המשמאין באהל שנחלקו והכניםן לתוך הבית רבי דוסא בן הרכינס מטהר וחכמים מטמאין כיצד הנוגע בכשני חצאי זיתים מן הנבילה או נושאן ובמת הנוגע בכחצי זיתי וכחצי זית מאהיל עליי ומאהיל על כשני חצאי זיתים מאהיל על כחצי זית וכחצי זית מאהיל עליו רבי דומא בן הרכינם ממהר וחכמים אמממאין אבל הנוגע בכחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית פיבמהור אמר רכי מאיר אף בזה רבי דוסא מטהר יחכמים מטמאין הכל טמא חוץ מן המגע עם המשא והמשא עם האהל סיוה הכלל כל שהוא משם אחד שמא משני שמות טהור: ייאוכל פרוד אינו מצטרף דברי רבי דוסא בן הרכינם וחכ"א ימצמרף יי מחללין מעשר שני על אסימון דברי רבי דוסא וחכ"א האין מחללין מטבילין ידים לחטאת דברי רבי דוםא וחכמים אומרים 'אם נטמאו ידיו נטמא גופו: ג מעי אבשיח וקניבת ירק של תרומה רבי דוסא מתיר לזרים וחכמים אוסרין שחמש

תמלא בזו המסכת הלכות מענינים משונים פ"ג לפי שלמדנו שרבי דוסה חין מנערף כו שיעור טומאה בטומאת מגע ובטומאת משא בין במת בין בנבילה יעוד יתבאר לך בהרבה מהומות ממסכת אהלות כשיאהיל האדם הוא עלמו על המת או על מה שיטמא מן המת באהל שהוא טמא וכשיהיה האדם בבית שיש בו חלי זית מן המת רולים מבר מתבריו חוץ לבים ויגע בחלי זית אחד אי יגע בחלי זית בקלת גופו שהוא טמא לדעת חכמים יראה מזה בנוגע ומאהיל כפי סברתם שוה וכי אלה השני מינין משם אחד הם אחר כן אמר אכל הניגע בכחלי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחלי זית טהור חה יורה כי נוגע ומאהיל אינם משם אחד וכבר ביאר הגמ' ן ברכות נח.ן פירוש זה המחלוהת כפי פשוטו יאמר שנוגע ומסהיל שני שמות כמו שנתכחר בכאו באמרו אבל הנוגע בחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית טהור.

ואולם אמר בתחלה ובמת הנוגע בכחלי זית ומאהיל על כחלי זית. הוא כמו שאבאר והוא שתהיה תיבה על דרך משל על גבה חלי זית מן המת ותיבה שניה על גבי ראשונה יביו זו לזו פחות מטפח לוהיא מאהיל על איתו חצי זית אחר וכי יגע חלי זית אחר מן המת באותה תיבה העליונה הנה היא נטמאת לפי שינטרף החלי זית שנגע כה לחלי זית שהאהילה עליו וכאילו נגע כה זית מן המת ואמנם נתחייב דין זה לפי שהוא גבוה מאותו חלי זית פחות מטפח שהוא פחוח משיעור אהל כמו שיתבאר במקומות ממסכם אהלות אבל אילי היה בין השתי תיכות טפח או יותר לא היתה נטמאת התיבה ואפיי לדעת חכמים לפי שנוגע ומאהיל שני שמות חה פירוש אמרם בטומאה רלולה בין שני מגדלין עסקינן ואין ביניהן פותח טפח שנגע חלי זית בתיבה התחתונה ויהיה חלי זית בקרקע המיבה העליונה בענין שיאהיל החלי על המיבה התחתונה וביניהן פחות מטפח הן גם כן מתטמחות על הדרך שוכרנו לפי שנחשוב הכל נגיעה לקרבן החלי זים אחר התחתונה ואין ביניהן טפח הוא מן הדבר אשר הוא האהיל בו הוא האהיל עליו אבל מאהיל באהל שלם ונוגע אינו מלטרף לדעת חכמים כמי שהמשיל באמרו אבל הניגע בכחלי זית וכו׳ ורבי מאיר חילה ואומר חכמים ג"כ סוברין שאהל ינוגע מלטרפין יאין הלכה כרבי מאיר יהעולה בידינו מזה שנוגע בכחלי זית ומאהיל על החלי זית טהור אח"כ אין ביני וביני טפח שחכמים מטמחים וכן אם היה החלי הוא המאהיל ובינו ובין הדבר שהוא מאהיל עליו פחות מטפר רבי דוסא מטהר לפי שהוא אללו נוגע ומאהיל וחכמים מטמאין לפי שהוא אללם כמו שנגע בשני חצאי זיתים כיון שאין בינו ובין חצי זית אחר ריחיק אויר האהל שהוא אינו פחות מעפח ואין הלכה כרבי דיסא בן הרכינס בכל ועוד יחבאר פירוש הלכה זו בפרק שלישי מאהלית: ב אובר פרוד. הוא כשאוכלים טמאים נפרדים החלקים הם לבורים במקים אחד כגין אגחים או פסתקי או אסתרובלי כשנטמאו והיו עשרין ערימה ובאותה ערימה כבילה שהוא שיעור טומאת אוכלין ר"ל שוה השיעור מן אוכלין טמאין מעמא זולפו ר' דופא אומר הואיל והם פרודין ואפי בזמן שהגוף האחד מהם כבילה אינן מלטרפות לכבילה ולא יטמאו אוכלין אחרים כשנגעו בהן: ואם בדול. כסף שאינו מצויר יאינו עשוי מטבע והעיהר אללנו שפירות מעשר שני חינן נפדין חלח בכסף תלויר אמר רחמנא ולרת הכסף בידך ואתרי ו"ל דבר שעליו לירה. ואמרו בידים כשנטמאו בדברים שמטמאין את הידים בלבד וישאר הנוף טהור כגון שיגע בידי אוכלין טמאין או משקין טמאין הנה הוא יטביל ידים במים ויטהרו ידיו כמו שיתבאר במסכח ידים וכבר וכרנו מזה קלת במסכת חגיגה ומותר לו להשתמש בקדשים כולן זולתי בפרה אדומה והיא הנקראת חטאת בהחלט כדאמר רחמנא חטאת היא כי כשנטמאו ידיו נטמא כל גופו וחייב לטהר וכבר נתבאר זה בתגיגה ועוד יתבאר היטב בעיהריו בפרק עשירי ממסכת פרה ור׳ דיסא אומר שהוא ג״כ יטביל ידיו לחטאת ולא יטמא כל גופו ואין הלכה כר׳ דוסא בכולם ממה שוכר: ג מעי האבטית. הורע והרועב שבתוכו וקניבת ירק הקצוות שחיתכים ימשליכים מן הירק כשמחתכין אותו לבשל. ואמכו

וע"ח) וע"י משקה קאמרי רבנן מצטרף דתנן אם היה משקה עומד אפילו כעין התרדל מצטרת כ' דוסא אימר אוכל פרוד אינו מצטרת פי' משהה עומד שאינו הטפרס: בחדדיי מעשר שני על אסימון וכר. מביא אימה פרה הזהב: ממבידיי ידים למטאח. דברי ר' דוסא וחכ"א נעמאו ידיו נטמא גופו פירוש כגין שהכנים ידיו לבית המנוגע ובמסכת חגיגה פ"ב סחם לה כרבנן דכוליה גופיה בעי טבילה. ויש לותר דאפי׳ נטמאו ידיו בהסח הדעת בעי טבילה לחטאת כדקתני החם ניטלין לידים לחולין ולמטשר ילחרומה ולקדש מטבילין ולחטאת אם נטמאו ידיו נטמא גופו הא קתני טבילה למטאת דומיא דנטילה לחילין ולתרומה מה התם בהסח הדעת לחודיה: ג מביא אותה בתרומות פי"א וגרפינן עלה בני מערכא אמר כי

. הר״ר אברהם דתם דקאמר מאן תנא נדקרין לאחל נגיעה רי יוסי דיא ימייתי מבוייתא ואמאי לימא ""מ דמכא רחות משנה ויתירה; (ותייקי) דר"מ דהכא אליכא דרכנן קאמר ושמא ליה לא סבירא ליה: הכל טמא. וממילתא דר"מ אליכא דרכנן הוא דקאמר: ב אובר פרוד אין מצטרפין דברי רי דוסא. עיקרה במס' טהרות פ"ח עריכה שהיא עשויה כקטפרס ובצק מלמעלד משקה טופח מלמטה שלש חתיכות (בכביצה אינן מצטרפות ושתים מצטרפות רי"א אף שתיםן אין מצטרפות אא"כ היו רוצצות משקה כי פי ועדיין הוא קטפרס ואם היה משקה עומר אפילו כעין החרדל מצטרף רי דוסא אומר אוכל פרור דקאמריתו דמצטרף לרידי אינו מצטרף וחכמים דרכא חיינו ה"ק דהתם: מטבילין ידים לחטאת. במס כלים פ"י ידים דהיכח וגבין (הדעת בעין טבילת ידים לחולין ולתרומה סגי בנטילה מן הכלי אכל לפרה אדומה בעינן טבילה יחכ"א נטמאו ידים כיון דהסיחו דעתם כאילו נטמאו כל גופו צריך טבילה משום חומרא דחטאת והכי תנן פ" חומר בקודש נוטלין (לידים) לחולין (ולמעשר ולתרומה) ולקרש מטבילין ולחטאת נטמא יריו כולו טמא: **ג מעי** אבטיח.

א) ר"ה יו. ע"ש שכת לג:, ב) אהלות פ"ג מי קכד: קכה, ג) ונסה"מ הגי' הנוגע בכחצי זית ומאהיל על כחצי זית או נוגע ככחצי זית יכחצי מאהיל ד) וכסה"מ הגי" מאהיל על כחצי ודבר אחר מאהיל עליו ועל כחצי זית טהור), ה) חולין קכה., ו) וטהרום פ"ח מ"חן, ו) וחוספתה דמע"ם פ"חן, ח) ב"ח מו, ע) חולין קנה. ב"ב קנ.. י) [ברכית כת.], כ) ל"ל נשנית, יעב"ן, ל) והיא נשנית, יעב"ך, ל) והיא מאהילה על כו' זית וכי כי' כצ"ל וחיבת אחר נחחק. הנ"ל, מ) נג"ל אבל שאר רשעים דינם כי' וכן הגיה הפיי"ט ע"ש ועי' תוס' חגיגה כז. ד"ה פישעיו. נ"ל דקא מאהיל, מ) ל"ל

תוספות שאניו (המשר) אגב העור כדאמי התם ר"ע אבל נוגע מלפניו דלמא (אינו) |איתן נוגע וחוזר ונוגע ולא מצי לאוכוחי דאין נוגע (וחוזר ונוגען אלא (אך (מראמר) אין מאהיל וחוזר ופאהיל: ובמת מראמר). [מראמר הנוגע כחצי זית ומאהיל על הצי זית. ריל בכת אחת ידו אחת ןוהשניה מאהלתן או חצי זיה מאהיל עליו כגוז שתחוכ בקיסם ותחוב בכותל והוא עומד תחתיי ומאהיל על חצאי דיתים או מאהיל על חצי זית או מאהיל על חצי זית וחצי זית מאהיל עליו רי וחצי זית מאהיל עליו רי דוסא כן הרכינס מטהר דאין מאהיל וחיזר ומאהיל וכן נוגע ונוגע או נוגע ומאהיל אין מצטרפין: וחכמים מטמאין דיש ניגע וחוור ינוגע וונוגען ונוגע הוי שם אחד ומהכא מייתי פי העור יהרוטב דפ כרה: אַפ תנינא (דהא) ורחד שמא הוא) נוגע ומאהיל: אבל זית) (וד"א) מאהיל עליו וועל חצי זיתן או מאהיל על כחצי זית ודבר אחר מאהיל עליו ועל חצי זית (טהור) דלאו חד שמא הוא נוגע ומאהיל ובפי העור והרוטב פריך רישא לסיפא אי חד שמא הוא אמאי טהור אלא קשיא רישא ומשני א״ר זירא רישא בטומאה רצוצה בין שני מגדלים יאין ביניהם פותח טפח דכולם נגיעה היא מכשר המת הרבה כגון . שהיו המגדלים גבוהים מאחיל סמוך לראשיהם של מגדלים קרי נגיעה דכיון דטומאה רצוצה בוקעת ועילת הוי כמאן (אוליא) . ורמליאן טימאה ולכר נקט . בין המגדלין ראי בין שני כלים המקבלים לא מקרי רצוצה שהיה לה מקום להתפשט לציריה והמאהיל עליר אינו טמא משום נוגע אלא שם אדל עליו ולא דוקא נקט מגדלים ה״ה אבנים או כל רכר שאיני מקבל טומאה אבל לעולם נוגע ומאהיל בי שמות ולכך מטהר בסיפא וצ"ע ואמאי נקט כסיפא ורבי אחר מאהיל עליו לפלוג שמאהיל על <mark>הטומאה א</mark>בל רצוצה ואין ומגע מצטרפיי: א"ר מאיר אף בזה רי דוסא מטהי וחכמים מטמאין רסברי

רכל מאהיל הוי נוגע ואפי

הנגיעה מצטרפין ודקדק

ופרם חייבות ברחשית הנו וחכ"ה חמש

רחלות גוחות כל שהן. עיקרה של זו במסכת

חוליו ומפרש על דברי חנמים כמה כל שהו

אמר רב מנה ופרס ור' יוחנן אמר בששים

כלומר כשהן גזחות ס׳ סלעים ויהיה ראשית

הנו סלע אחד מששים הן חייבות פחום מכאן

פטירות יהתם מפרש דלא פליגי דכי אמר

רב מנה ופרס במנה בן ארבעים סלעים

להיינו ששים סלעים ור' דוסף סבר בעינף

לכל חדא וחדא מנה ופרס ומפרש בתוספתא

לרצי דוסא מנה מנה ופרס שהן שבעים

וחמש סלעים. ונראה לי דבמנה של קדש

קאמר שהוא חמשים סלעים ופרס הוא כ"ה

שלעים דהוה ליה מנה ופרס שבעים וחמש:

ד מתרץ במסכת סוכה פ"ק (דף כ.)

אימא אף מדרם והחם מפרש במאי פליגי:

בד הקליעות טהורות חוץ משל גלגילון

דברי ר' דוסא וחכ"א כולם טמאות חיץ

משל נמרים. פי' קליעות דבר שחינו חרוג

אלא שהיא עשוי מעשה מחט והן עשוין

חורין חורין כעין הרשתות יהמכמרות

וקאמר כ׳ דוסא כולן טהורות שאין עליהם

מורת כגד דבעינן דומים דשק חוך משל

גלגילון והוא אוור שעושים פעמים מן

המשי פעמים מן הלמר ואע"פ שהוא נקוב

כולו תורת בגד יש עליו מפני שלא נעשה

מחחלתו להבלה אלא לחגור בו מחניו

הגמי וכיוצא בו והיו עשרות מלאכה עבה

והיתה להם שפה סביב כמו שנבאר בגמרא סוכה ר' דוסא אומר שהן נטמאות

במת בלבד ואינו נטמאות במשכב הוב לפי

שאינן רארות לשכת עליהן וחכ״א שהן

ראויות למשכב ולפיכך מתטמאות במדרם

הוב ג"כ ומחרים משכב: וקליעות. הן

חוטין מעשה עבות וכן אמרו בגמרא שכן

עני קולע ג' חוטין לחלוח בלואר בתו

הקטנה ורבי דוסא אומר שאותה קליעה

אינה כאריגה ולא יהיו אותן חוטין כבגדים

ולא יטמא מלבד אותה קליעה שמכניסין

במכנסיים בלבד כלומר החבנט פתיגיל מלה

מורכבת מן פחיל גיל וחכמים מטמאין

אותן כולן מלבד הקליעה שעושין מיכרי

הלמר להשור כה לגודות הלמר לפי שזו

אינה מכלל הכלים אבל היא במקום חבל

או מיתר ואין הלכה כר׳ דוסא: ה הקלע

הוא כלי שזורקים בו האבנים. והוא לשון

המקרא יקלענה בחוך כף הקלע וממנו

נגור קולע באבן ולורחו ידוע ומפורסס

וכשתי קלותיו כ' יתרין ארוכין אחד מהן

בקלחו לול תכנס בי האלבע והוא הנקרא

בית אלבע והקלה האחר הוא שאוחוין ביד

כשזורקין האבן וכשמסבב הקלע באויר

ירולה להשליך האבן יתיר איתו מידו וישמע

ממנו לילל כמו שמכים בשוטים ולפיכד

נהראת פקיע ההכאה בשוט כמו שנתבאר

בשהלים (פ"ה) באתרו בן בבי על הפקיע והתקום מן החלע שמשימים בי האבן

היא כית קבול שלה. ואין הלכה כר׳ דוסא: ו בשאמרה נשכיתי אני וטהורה אני.

נאמנת על העיהר שבידינו הפה שאשר הוא הפה שהתיר ומה שחייב שתפסל

כשנשבית בשביל העובד כוכבים שבא עליה ועשאה זונה כמו שבארנו בקידושין

בפרק אחרון. ואין הלכה כר׳ דוסא: ז השפק הראשון שיהיה המצורע ראשון

עומד מחת לל רעצור איש טהור משם רסחפק אם נכנס תחת אהל

המצורע ונתטמא כמו שנתבאר בפרק י"ג מנגעים או לא נכנס עמו באהל.

הספק השני שיהיה האיש הטהור תחת לל ויעבור המלורע תחת אותו הלל

ונסתפק אם עמד המצורע כשנכנס עמו חחת האהל ונטמא אי לא עמד

ולא טמא אותו כמו שנתבאר באותו פרק מנגעים שכשיהיה הטמא עובר לא

יטמא אלא אם עמד. ועל ענין זה אמר בסוף המשנה ספק האהיל ספק לא

האהיל. יהספק השלישי שיהיה דבר טמא ברה"י ודבר טהור ברה"ר. יהספק

הרביעי שיהיה הענין בהפך כלומר הטמא ברה"ר וטהור ברה"י ונגע באחד

מו השני דברים או הסיטו ולא ידע אם בדבר טמא נגע או הסיט או בדבר

הטהור ר' יהושע אומר הואיל ואירע שתוף עם רה"י טמא ומן העיקרים

המוסכמים עליהם שספק עומאה ברה"י טמא הוא טמא יחכ"א כיון שנשתתף

בספק ברשות הרבים וספק טומאה ברה"ר טהור הוא טהור והלכה כחכמים

ל) סוכה כ.. ב) כתובות לו: ניטין פא., ג) נטהרות פ׳ מ"בו. ד) ובסה"מ הגירסא הטהור עומד והטמא עובר], ה) נ"ל נפכ"ג, בכלים אימא יהמדף יהפללור ומלודים סכרין. ו) ל"ל פכ"ח, ח) ל"ל מינה [וכ"ה בדפו"י], ע) ל"ל ממיד. י) מעל כנ״ל. כ) ג״ל ל) ל"ל קלוע, מ) בס"ח הגירסה מתכות. ב"ל אלא, ס) ל"ל ברה" ע) ל"ל לרחשו ווכ"ה כלפו"ין,

תוםפות שאנץ

שהוא מר וקניבת ירק של תרומה רבי דוסא של תרומה רבי מתיר לזרים לפי שאינו ומיירי שמשליך אוכל הכהז לאיכוד אבל אם מכניסו אסור כדתנז פרק בחרא דתרומות גרעיני תרומה (כל דהו שהן) [בזמן שהוא] מכניסן אסור יאם משליכם מותרות וכן עצמות קדשים: חמש יחלות נזווות מנה ופרס מנה כ"ה סלעים ופרס יים סלעים וחצי שהם ל"ז סלעים ותצי ובתוספתא מפרש לר' דוסא מנה ופרס ע"ה סלעים ופיי הר"ר אכרהם דמנה של אכרהם דמנה של הרש כפול היה והוא סלעים הרי ע״ה (וא״ל כל אחת גוררת מינהו גודרת) (חזכ"א חמש רחלות גוווותן כל שהוא במס׳ חולין מפרש אמר רב מנה ופרס וכלבד שיהו מחומשות לכל אחת (ד׳) [ד׳] שקלים וחצי לכולהו מנה ופרס ושמואל [אמר] ששים סלעים ומפי התם דלא פליגי דמנה ופרס דקאמר רב כמנה כז ארכעים דהוה ד כל החוצלות כלים של מחצלת ועיקרם להשתמש בהם ולכך טמא טמא מת ולא מדרס וחכמים מטמאיי טומאת מדרס ביסוו, פווט דיתבי עלייהו: הקליעות טהורות ראיכא חוץ משל גלגלין. כלים קליעה מעשה שבכה כעין רשתות וסבכית נשים (טהורים) חרץ מרצועות שעושין מהן לפי שכשחוגריו אותו מתחבריו בגד ארוג וסתום וחכמים אומרים כולם טמאים חוץ משל צמרים פי׳ מוכרי צמר עושין מעשה שבכה צמר ועושין אותו בחורים במשקל וכן תנן (פ"ח) [פכ״ח] דכלים העושה מן החרם טהור מן והזונחב) והווטוז טמא פי מקום צר שבראש החרם תקביו דקין מאד והוא . התם חלוק של יוצאת חוץ טהור פירוש זונה ועשוי כסבכה: ת (ה**פ**קק) [הקלע] שבית קבול שלה טמא. דארוג שהוא טמא כדאמרי׳ פי במה אשה יוצאה ושכח דף סגם: ישל עור רי דוסא בן הרבינס מטהר לפי שאין עליו תורת כלי ואינו אלא כתשמיש מקל על ה' וחכמים מטמאין תורת כלי אע״פ שאין בו ה׳ על ד׳: נפסק בית אצבע. כמין טבעת מן

התבל יש בראש האתר

שמניח כו אצבעי טהורה

לפי שאינה ראויה עוד לתשמיש: בית הפקיעה

הוא ראש השני שתולין

אבהו בשם ר' יוחנן לא שנו אלא בקניבת ירק של גנים אבל בקניבת ירק ואמרו מנה מנה ופרס. שיגוו מכל אחת ק"ינ דינרין שהן שבעה ושלשים סלע של בעלי בחים אף רבנן מודין דמותר ונראה לי דוקא כשהוא משליכן אבל אם וחצי ומה שאמרו חו"ל כל שהן הוא שינח מן החמש רחלות ששים סלעים מכניסן אסור דלא גרעי מגלעיני תרומה דתנן בההוא פרקא גלעיני תרומה בזמן ובלבד שיהא החומש י"ב סלעים מכל אחד ועוד יתבאר זה בפ' י"ב ממס' חולין שהיא מכנסן אסורות ואם השליכם מותרות: חמש רחלות גזווות מנה מנה ואין הלכה כרבי דוסא בשום דבר מזה: ד חוצלות. המחללות הנעשות מן

> רחלות גזוזות מנה מנה ופרם חייבות בראשית הגז דברי רבי דומא וחכ"א אחמש רחלות כל שהן: ד 6כל החוצלות ממאות ממא מת דברי קבול שלה ארוג טמאה ושל עור רבי דוסא בן אצבע שלה טהורה בית הפקיע שלה טמאה: וחכ"א יש שבויה אוכלת ויש שבויה שאינה יהושע מטמא וחכמים המטהרין כיצד בהטמא עומד והמהור עובר המהור דיעובר והממא עימד יטומאה ברח"י וטהרה ברה"ר מהרה ברה"י וטומאה ברה"ר ספק נגע ספק לא נגע

רבי דוסא וחכ"א ימדרם כל הקליעות מהורות חוץ משל גלגילון דברי רבי דוםא וחכ"א יכולם ממאות חוץ משל צמרים: ה יהקלע שבית הרכינם מטהר וחכמים ימטמאין ינפסק בית ו יהשבויה אוכלת בתרומה דברי רבי דומא אוכלת כיצד 'האשה שאמרה נשביתי וטהויה אני אוכלת שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שנשבית והיא אומרת מהויה אני אינה אוכלת: ז מארכעה ספיקות רבי ספק האהיל ספק לא האהיל ספק הסיט ספק לא הסיט רבי יהושע מטמא יוחכמים מטהרין:

יבמתיחתו מתחבר כולו יחין נקביו נרחין כלל והוא משמש בגד ארוג יסתום: וחב"א כולן טמאים חוץ משל למרים. פירוש של למרים מוכרי הלמר ועושין להם הלעים מעשה רשח לתח בהן הלמר עד שימכרוהו ושהם שוקלין אותו בשעת מכירה כדי שלא יתפור ואיתו הקלע חוריו רחבים הרבה ואין בו מקום שיהיו חוריו דקים ראויין שיחשבו אותו לבגד והיא משמש כמות שהיא פשוט ורחב ותכן בכלים הופ"ג החרם טמא מפני זוטו הרשתות והמכמרות וישל מלצור ומצודות שפרין טמאין דתנו פ' יוח' העושה בגד מן החרם טהור מן הווטו טמא זוטו הוא ממקום קלר שבחרם ונקביו דקים (מאדן והוא חשוב כבגד ובההוא פי תנן לעיל המטה חלוק של יוצאת החוץ שהוא עשוי כסבכה טהור ובפרק כ"ד נמי תנן שלש סבכות הן של ילדה טמאה מדרס פירוש מפני שמהדקת בה את ראשה והיא שטמאה על שערה וסוככת היא בראשה של זקנה טמאה טמא מח מפני שהיא מעברת אוחה יועל ראשה בשעת שכיבה ושל יולאת החוץ טהורה מכלום פי יולאת החוץ היא זונה כדמתרגמינן זונה נפקת ברא והזונה מתכוונת שיכא שערה נראה מתוד הסבכה ועושה אותה בנהבים הזכים הלכך אין עליה חורת בגד וחורת תכשיט נמי אין עליה לפי שאין הסבכה עשרה לנוי אלא לחמם את ראשה או לצניעות שלא יתפור שערה או לשמור שערה שלא חישבר. ואי קשיא לך לחני נמי בפרקין דעדיות חוץ מצמרים ושל יונאת החוץ איכא למימר בסבכה לא קא מיירי דהא יונאת חוץ גופה סחם חליקה עשרי כמין סבכה כדי שירחה בשרה מחוכו מ״מ אם אינו דומה לסבכה שעל ראשה נותא כדאמרינן לעיל חלוק של יוצאת החין שהוא עשר כסבכה

בכל ועוד יתבאר הלכה זו ופירושה גם כן בפרק ששי ממסכת טהרות: מסמר אלמא ססמא אינו כסבכה שלה והוא טמא הלכך אי חנא חוץ משל יוצאת החוץ משמע דאפיי חליקה נמי טהור ומבעי ליה לפרושי הכי חוץ משל צמרים יסבכה של יוצאת החוץ הלכך איכא למיתר דבסבכה לא קתיירי דמילתא פסיקא קחני מילתא דלא פסיקא לא קתני ואית דתפרשי כל הקליעות טהורות קליעות הם מעשה הענין כמו השרשרת שהיא גדילה ביד כולן טהורות דאריג בעינן דומיא דשה אבל קליעות כמו חבלים ומשיחות הם: חוץ משל גלגילון. פירוש אזור והטעם מפני שהוא כמכשיט ובמכשיט לא בעינן אריג. עמה לוה הפיי קשה הטעם לדברי חכמים מה טעם כולן טמאות. ומאי שנא של למרים משאר קליעות ואפשר לומר [דקסברי] רבנן כל דבר שהוא קלוע מג' חוטין [דינו] כארוג דמה לי אריג עם המחט ומה לי אריג ביד והקליעה מג' חיטין כמו אלו האזורות העשירות ממין המשי הגס הרי הם כארוגות ביד אבל החבלים והתשיחות גדילות משלש זו בחוך זו אלא שזורית הם ואפי יהיו כתה חוטים שזורים יחד אין דינם כארוג. מ"ת הקליעות שהם כמו השרשרות העשרות מג' פחילים גדילות זו כזו טמאית לדעת חכמים; היין משל למרים פי' מוכרי הצמר שעושין אותן למאונים שלהם ואותה הקליעה אע"פ שהיא משלש כעין השרשרת אינה מהודקת אלא מרופה כדי שיוכל להרחיב איירה סמוך לכף מאונים ולקלרה בעת הצירך משו"ה אותה הקליעה טיהורה בפני עלמה אלא עם התאונים. עיד יש לפרש הטעם בגלגילון לרבי דוסא למה הוא משאר קליעות ואפשר לותר כי שאר הקליעות אין קליעתן מחקיימת אלא שהיא נסתרת בחשמישה חוץ מגלגילון שדרך האזורות לעשות להם כריכות בראשיהם או לנוי או לחזק ושוב אין קליעתן נסתרת. ואי קשיא לך הא דגרסינן במסכת שבם פ׳ במה אשה מוסף ישעל הכגד שאט"ם שאינו אריג טמא כלומר כיון שהוא ליקבוע אט"פ שאינו אריג טמא מה שאין כן בכגד אלמא קליעה אינה מטמאה אלא בשק אכל לא בבגד החם בקליעה כל שהוא קא מיירי דבחוטי שק חשיבא מפני שהם גסים אכל חוטי בגד שהם דקים קליעה כל שהוא מג' חוטים לא סדיא ולא מידי. סדע דהכי הוא דהא כולה ברייתא דהמם בכל שהוא קמיירי בהדיא. ועוד דאמרינן עלה למאי חזי א"ר יוחנן שכן עני קולע ג' נימין וחולה בצואר בתו אלמא בקליעה כל שהוא האמר דהיינו מג' חוטין שאין קליעה פחיחה מג' חוטין. עוד יש לפרש בדברי רבי דוסא דקאמר כל הקליעות שהורות חוץ משל גלגילון ומחי שנא גלגילון מפני שהוא רחב שעושין אותו מפתילים הרבה ודומה לבגד רחב. אבל שאר קליעות שהן לרות דינן כחבלים ומשיחות ואף על פי שאלו קלועות ואלו שוורות. ורבנן סברי אע"פ שרחבות כגלגילון טמאות חוץ משל צמרים אפשר כי של צמרים מג' חוטין לבד הוא שאינן שוקלין משקל גדול בבת אחת ודוקא בחוטין של בגד אכל בחוטין של שק הא אתרינן דג' נתי אזו לקליעה והפי׳ הראשון שפי׳ דברי חכתים מפני שהוא קלוע קליעה מרובה הוא העיקר אבל זה הפי׳ האחרון אינו כי דרך הצמרים בודאי דרכן לשקול משקל גדול. מדע שהרי שנינו במסכח כלים חוט מאונים של זהבים ושל שיקלי ארגמן טוב שלשה אלבעות. חוט מאונים של חנוונים טפח. חוט מאונים של לחרים ושל שוקלי זכוכית טפחים. ומפרש בחופפאא חוט מאונים של שיקלי שזכיכית טפחים מפני שהוא תופס בשחי ידיו ומגביה אלמא איכא הכא כוכד משקל יותר משאר מאונים ומשו"ה לריך להיות טפחים. וכל זה הפיי האחרון שפירשתי על זו הפסקא הוא עיקר יותר מן הראשון ומה שהזכירו כאן בג׳ קליעות הזכירו בתיספתא בלשון גדילית וגם זה מראה פנים לפירוש האחרון: ה בראה לי כשהקבול שלה ארוג אפרי לרי דוסא טמא משום ארוג כל שהוא אבל של עור רבי דוסא מטהר דקא סבר חשמים הקלע לאו חשמים הוא כדי לעשותו כלי לפי שאינו עשר שלו לחריק בו אבנים ומעשה מקל בעלמא הוא עושה ורבנן סברי כל שהוא ואע"פ שאין בי ה" על ה" כדין העוד טמא משום כלי: נששה בית האלבע שלה טהורה. לפי שאינה ראויה לחשתישה אבל אם נפסק בית הפקיע שלה טמאה: בית הפקיע. הוא הראש האחד שנוחנין בו חיטי משי כדי להשמיעה קול בשעת זריקתה: ו מביא אותה בכתובות פ"ג: ז טפא זהו אדם טמא שנגע במת והאדם הטגע בו טמא טומאת ערב. א"נ בזג או במצורע ואותו הטמא טומד ברה"י סמיך ומצומצם לרה"ר שכל מי שעובר שם אם יקרב לפחה הביח אפשר שיגע בי יאפשר שלא יגע בו א"ל איפכא שהטהור עומד ברה"י מלימלם לרה״ר והטמא עובר בלדו ר' יהושע מטמא דקא סבר כיון שהטמא או המטמא עומד ברה״י ספק טומאת היחיד הייא ורבנן שברי בעינן שיהו הטמא והמטמא ברה"י והטומאה יהטהרה השניים כאן לא שהן מונחין ע"ג קרקע דהתם אפי" מרוייהו ברה"י טהורה משום דאין בו דעת לישאל אלא בידי אדם כגון שוה מסיט נבילה או סים מן המת חה נוטל טהרות ועוברים זה בלד זה סמוך לרה"י וכל הטומאות הללו אפשר שתבא בהם טומאת אהל או טומאת הסט או טומאת מגע בכולן רבי יהושע מטמא וחכמים מטהרין על הטעם שפירשתיו. ויש לדקדק למה לא הזכיר רה״י ורה״ר בטמא טומד וטהור עומד וטמא עובר כאשר הזכיר בטומאה וטהרה ואפשר לומר דרישא ודאי בטימאה מלומצמת לר"ה או לרה"י כאשר פרשמי ודיקא נמי מדקחני לה בלשון טמא עומד וטובר אבל סיפא לאו בטומאה וטהרה מצומצמין לרה״ר אלא בטומאה שהן לפני לפנים אלא שהאדם העומד בהוך יכול לפשיט אח ידו ליגע בטומאה א״י שהן לפני לפנים והספק שמא נכנס הטהור לפני הטומאה ואם הטהרה ברה״י והטימאה ברה״ר שמא נכנסה הטימאה אצל הטהרה בכולם ר׳ יהושע מטמא וחכמים מטהרין ורישא להודיער כסו דר" יהושע דאע"ג. דמיטמא ודאי או מטמא ודאי ברה"ר טמא היאיל ואחם מהן ודאי שוברה"ר כדאמר וסיפא להודיעך כחן דרבנן דאע"ג דאיכא לספוקי דלמא ברה"י ממש איטמי (א"נ) אפ"ה מטהרי רבנן דהקברי הא דאמר ספה טימאה ברה"י טמא דוקא בי איהנהו לחרוייהו ברה"י בודאי אלא שהוא ספה נגע ספה לא נגע אבל כי הוי ספק ביאה טהור. וראיה לזה הפי' מדקחשיב להו בד' ספיקוס אלמא רישא בחד טעמא וסיפא בחד טעמא כדפרישית. ובחוספחא נמי איכא הכי דברים ברה"ר ועשאום כרה"י קופה ברה"ר גבוהה י' טפחים והטומאה בחוכה ספק לא נגע ספיקו טהור ספק הכנים ידו שם ספק לא הבנים ואפרי יש שם היית מן המת שהור הכנים ידו למוכה ספק נגע ספק לא נגע פיי ויש שם היית נכילה או היית שרץ ספיקו טמא סלע ברה"ר גבוה יי טפחים וטומאה נמונה על גביו ספק נגע ספק לא נגע ספיקו טיהור עלה ^{שיל}ו ראשו ספק נגע ספק לא נגע ספקו טמא והא ברייתא כולה שנריה לדברי הכמיס דס"ל

1 א מיי׳ פ״י מהלכות בכורים הלכה יג סמג עשין קמג טום"ע י"ד פי שלג סעיף ט יסייני מששים:

כלים הלכה א: ת גד מייי שם פכ"ב

ם הו מיי פכיב מהלי כלים הלכה ג: ז מיי' פ"ו מהלכות תרומות הלכה יא: יא חטמיי פט"ו מהלי אבות הטומאה ה"ה: ביב מיי שם הלי ט:

תוספות שאנץ (המשך) בו חוטים להשמיע קול בשעת זריקה: ז ד' ספיקות רבי יהושע מטמא ותכמים מטהריז. הטמא עומד והטמא עובר במסכת טהרות איתנייא הר״ר אב״ד דהך טמא טמא מת או זב או מצורע שטמאין אדם והטמא עומד ברה"י סמוך לפתח ומצומצם לרה״ר והטהור עובר תכף לו ברה"ר או דטהור עומו ברה"י והטמא כרה"ר ספק . נגע ר' יהושע מטמא דכיון דמטמא או מיטמא ברה"י הוי שפיר ספק טומאה . ברה"י ורבנן סברי שניהם כרה"י רומיא דסוטה שהיא וביעלה ברה"י וזהו כמו כן פיי טעמא של טומאה ברה״ר מטומאות וטהרות (שאינם) שכידין אדם האחר ברה״ר וואחד ברה״י (ומ״מ) . [רמ"מ] צריך (שיש) בו רעת לישאל. או ליהוי

הטומאה באה כידי אדם

יאל"כ אפי הכל ברה"^י

טהור ותימה לפי' זה למה

. לא הזכיר התנא רה״י ורה״ר גבי טמא עובר כמו שהזכיר גבי טומאה ברה"י ועוד דהני ד' אינם כ"א (ב') מסכרא דמה לי טמא עובר מה לי טומאה וי"ל דרישא טמא עומד כו' איירי ששניהס ברה"י וחכמים מטהרין . דהוי טומאה צפה או טהרה צפה ראפילו ברה"י ספקו טהור כדאמר בטהרות פחר השרץ בפי חולדה ונכלה בפי כלב ועברי בין הטהורים או טהוריי בין הטהורים ביניהם ספיקם טהורים (כדאמרינן בטהרות) מפני שאין לטומאה קביעות מקום דלא חשוב מקום אדם אא״כ מונחת בקרקע דבעינן הטומאה והטהרה קבועים בארץ וקחני סיפא ייו מנקרין כארץ ואמר למקום הלז ולא ידעתי אם נגעתי ספקו טמא מפני שיש לטומאה קביעות מקום וה"ג יש לפרש באן טהור עובר שאתד נושא אותו ואין . לו מקום והך משנה (כח"ק דהתם) (כחכמים דהכאן אתיא ור׳ יהושע צפה שהוזכרה במסכת נזיר (דף סג סד) לא הוזכרה כ"א אצל מים יגם פליגי החם במים שהונחו בכלים (דר"ש אומר ככלים) טמאים והתם תניא דנטלין ונגררין אפילו במים ספיקו טמא

שהם (נתונים בפי עורב

ת ישלשה דברים רבי צדוק מטמא וחכמים

מטהריז אמסמר השולחני יוארון של גרוסית

יומסמר של אבן שעות רבי צדוק מטמא

רוחכמים מטהרין: מ ייארבעה דברים ר"ג

מטמא הוחכמים מטהרין כסוי טני של מתכות

של בעלי בתים יותלוי יי המגרדות ייוגולמי כלי

מתכות יומבלא שנחלקה לשנים ומודים

חכמים לר"ג כמבלא שנחלקה לשנים אחר

גדול ואחד קמן הגדול ממא והקמן מהור:

י ישלשה דברים רבן גמליאל מחמיר כדברי

בית שמאי אין טומנין את החמין מיום טוב לשכת

ואין זוקפין את המנורה ביום טוב ואין אופין

פתין גריצין אלא רקיקין אמר ר"ג מימיהן

של בית אבא לא היו אופין פתין גריצין

אלא רקיקין אמרו לו ומה געשה להם לבית

אביך שהיו מחמירין על עצמן ומקילין על

ישראל להיות אופין פתין גריצין וחרי:

מסורת הש"ם

א) כלים פי"ב ומ"הן. ב) ג"ו

עב"ן, ד) בילה כא:,

ה) יעב"ן מ"ז, ו) גרודה. יעב"ן, ו) ל"ל ומגרדות כו"

להתגרד כו׳ לגרוד. יעב״ז

ח) ניילולם, עי) נייל כיון שלם

חשב. יענ"ן,, י) המגרדת

כו' ולכברה התגרדת אמיה

מגרדתה. יענ"ן, כ) ל"ל העשוי וכו׳ חלוי המגרדת

כו' בשמה שמנרד. יענ"

ב. בשעים שמגרד. יעכ"ץ, ל) ל"ל מכן, מ) ל"ל ודף כו"

לחלוקה. יעב"ן,

תוספות שאנץ (המשך)

צריך אלא בשעת המוגמר

לכסותו אבל שלא כשעת

המוגמר אין מקפיד עליו

לכסותו אבל ושל רופאים

צריך לכסותו שלא יפול

בו אבק. וכן תנן בכלים כסוי קופסא טמא (כסוי)

קמטרא כסוי תיבה כסוי

טני והמכבש של חרס ווכר

טהורין) זה הכלל [אר״ין

כל המשמש משמשי אדם

בשעת מלאכה טמא וכל

שאינו אלא) בשעת מלאכה טהור: ותלוי המגררות

ומגדרת? כלי העשוי לגרר

אדם (ולתחבי כהן מגרי

בחספא) נולהתחכך בו כי ההיא דאמריגן (שבח

קמונו מגררתא דכספאן וחלוי ביאשו תבל דר"ג

מרה מלנו המורדות מתייע

בשעת מלאכה שנותן

(לברר) כתוכו

אינו מסייע וחנק פרק ט"ו

רכלים כל החלויות טמאות וחרץ משל נפה וככרה

של בעה״כן וחכ״א כולם

טהורות חוץ משל (נפרה)

אע"פן שאין כו

"ב א מיי כ"י מהלכות כלים הלכה ב: ד ב מיי שם הלכה ו: בו גד מיי שם הלי ג:

דו מיי׳ שם פ״ע elee e: פ"י מהלכות יו ז מיי׳ כלים הלכה ב:

"ח ח מיי שם פ"ח הלי ה: טימיי פטיז שם בל הלכה ב:

תוספות שאנץ ומונחים) [כמונחים] במים גם צ"ע ל) הא דתנא התם במסכת טהרות בפי עורב ספק האהיל ובנזיר תניא דטימאה צפה לא שייך כאהל רק במגע דומיא דשרץ: ה מסמר של שולחני. דרך חניוני פוחם מנוחו ומנים בכלח על ספסלים ונועץ מסמרים בדלת וכספסלים שלא ימוט: וארון של גרוסות. ארגז שנותנים בו גריסים של פול וטוענין אותי על העגלה ונועץ מסמר בצדרים שלא ימוט. ולכך מטהריז חכמים שאיז מסמר תורת כלי שעשו לשמירה וכן תגן גבי הך (כבא) [בפרק] י״כ דכלים מסמו שהתקינו להיות פותח ונועל כו לשמירה טהור מסמר של אבי השעות . צל המעלות מתרגמינן אבן שעיא ר' צדוק מטמא דחשיב ליה כלי וחכמים מטהריי, דאינו חשוב כלי וק״ק אמאי לא קחני מסמר של ארון של גרוסות כדתניא מסמר של שולחני. רי״א דבארון עצמו פליגי דרכו לעשות לו להוליכו (עליה לשוק) ולהביאו מז השוק רי צרוק מטמא את הארון מיד שנעשה דהוי שפיר נגמרה מלאכתי אע״פ שלא מטהריז כיוז דעשוי לחברו אל העגלה לא הוי כלי עד שיחוכר בה ודאי עגלה טהורה דהוי פשוטי כלי הגרדי (טמא) וארון של גרוסות ר׳ צדוק מטמא ותכמים מטהרין ואם היתה עגלה שלו של מתכת טמאה ורוגמא לשיטה זו תניא בתוספת׳ דכלים פ״ה (רב"מ) העריסה מאימתי מלאכתה ואם עתיד לעשות לה עגלה טהורה ער שיעשה לה עגלה וכתב הר"ר אברהם מ"מ ק' לי למה מנה הכלי עץ כין המסמרות אפשר מפני שהן . תלוקין כו ובמסמר שלו נכלע ביניהם: מַ לשוי . תר"ר אברהם כ"ד ודכריו [די דכרים] ר״ג [מטמא] יחכמים מטהריז כסוי טני במסי כלים פייב ותנן . לעיל מיניה בההוא פירקא כי האי נוונא ומסיים בה של ריפאים טמא הדלה שבמודל של בעלי בחים (טהור) ושל רופאים (טרור) [טמא] ומפרש עלה בתוספתא שאם היה כסוי של עץ טהור ואם היה משוקע ער חציו או שהוא ככסוי קופסא פחות מכאן טהור (שהוא ככסוי קמטרא ותנן כסא קופסא טמא כסוי] קמטרא טהור (שהיה) (שזה) מהודק . ווה אינו מהודק וכז הדלת שבמגדל הרופאים ממא מפני שהוא נותו . עליד אספלנית ותולה בה המספרים ואפשר כי זה הטעם בכסוי של טני של יופאים שהוא טמא לדברי הכל שהרופא משתמש ופי של טני מחתה

כדתנן הטני (רואה) (דומה)

ספק ביאה לרה"י טהור ספק מגע טמא דבחוספתא נמי פליגי אליבא דרבנן דמניא היה זה רוכב על חמורו חה רוכב על חמורו זה טמא וזה טהור ספק נגעו זה בזה ספק לא נגעו ר' יעקב מטמא ור' יוסי מטהר כלים שטוחים ברה"ר והרוק מודבק בכותל למעלה מי׳ טפחים והטמא עובר ספק הסיט ספק לא הסיט ר' יעקב מטמא ור יוסי מטהר

שהיה ר׳ יעקב אימר כל שהוא למעלה מי׳ טפחים ברה"ר הרי הוא כרה"י ור' יוסי אומר כל שהיא דרך הלוכו ברה"ר הרי הוא ברה"ר טהור פירוש ואע"פ שבודאי העמא והמיטמא למעלה מי׳ כיון שדרך הלוכו בר"ה הוא ואין רשות מפסקת ביניהם עהור: ח פי" ג' מסמרים הם שנחלקו ר׳ לדוק וחכמים: מספר של שולחני. דרך שולחני פיתח חנותו ומוריד את הדלת ע"ג ספסלים לפני החנות ועליו הוא נותן את מעיתיו ונועץ מסמר בשולחן ובספסלים כדי שלא ימוט. יכן כארון של גרוסות מוליך ארונו מלא גריסין לשוק ע"ג עגלה ונועץ מסמורים בעגלה בלד האריו כדי להדהו שלא ימוט ריפול אלו השנים אינם עשרם אלא לחזק דתניא בתוספתא מסמר שהתהינו להיות פותח ונועל בו טמא התקינו לשמירה טהור וכו׳ לנורות התופסות את הרחים מלמעלה טהירית שאין עשרית אלא לחזק. ומסמר של אבן השעות כדמתרגמיט כל המעלית טולה דחבן שעים שחינו משמש אלה לצל וכל אלו

ר׳ לדוק מטמא דחשיב להו ככלים וחכמים מטהרים שאינם חשובים ככלים. מה שפירשתי בארון של גרוסות על המסמר שנועץ בעגלה שלו היא המחלוקת למדתי אוחו מן הסוגיא השנייה בהם במשנה כלים פרק י"ב דחנן מסמר הגרע פי׳ המקיז טמא של אבן השעות טהור יר׳ לדיק מטמא מסמר הגרדי טמא וארון של גרוסות ר' לדוק מעמא וחכמים מטהרין היתה עגלה שלו של מתכת טמאה פי׳ אע״פ שאינה מקבלת כלים מסמר שהתקינו להיות פותח את החבית ר"ע מטמא וחכמים מטהרים עד שינרפנו מסמר של שולחני טהור ור' לדוה מטמא אלמא כולה מילתא במסמרים קא מיירי וקאמר דבהאי מסמר שניהם מודים שהוא טמא ובהאי מסמר פליגי ומזה למדתי כי הארון אינו אלא במסמר שלו שאם יהיה המחלותת בארון עלמו מה טיבו של ארון להבליעו בין המסמרים היה לו להקדים או לאחר חולחון במחלוקת המסמרים דר׳ לדוק וחכמים ועוד כי אין טעם למחלוקת הארון ימאי שנא ארון של גריסות משאר ארונית יהחכם יבין ואם יאמר האומר למה לא הזכיר בו מסמר כמו שהזכיר באחרים נשיב ונאמר מפני שמסמר של שולחני והארון לענין אחד הם עשוים שאינם אלא לחזוק ולכך הוליא את שניהם במסמר אחד. וי"מ מחלוקת ר' לדוק וחכמים בארון עלמו יהטעם מפני שדרכו לעשום לו עגלה להוליכה עליה לשוק ולהביאו

מן השוק כ׳ לדוק סבר אע"פ שדרכם של גרוסות לעשות כך שוכמו שלא חשוב שלשה לעשוחה טמא משנגמרה מלאכתו ורבטן סברי כיון שדרכן בכך כמו שהוא טמיד לעשוחה דמי והיא טהור עד שיעשנה לחברנה לו וגם העגלה טהורה לפי שאיננה מקבלת כלים אלא שמניחין עליה הארון להוליכה ואם העגלה של מתכח טמאה בפני עצמה מפני שהיא כלי לעצמה ופשוטי כלי מתכוח טמאים. וזה הפי" יש לו פנים מדחנים בחוספתה דכלים פ"ה עריסה מאימתי מקבלת טומאה משתגמר מלאכתה ואם עתיד לעשוחה עגלה טהורה עד שישה לה עולה מ"מ קשה לי למה הבליעו בין חשבון המסמרים ואפשר מפני שהם חולקים בי ובמסמר שלו המחברי עם העולה כמו שפירשמי ומפני כך נגלע ביניהם: מ משנח זו עיקרה במסכח כלים פרק י"ב כסוי טני של מחכת של בעלי בתים ר"ג מטמא וחכמים מעהרין של רופאים טמא הדלת שבמגדל של בעלי בחים טהור ושל רופאים טמא ומפרש במיספחא שאם היה הכסוי של עך טהור אפילו לרכן גמליאל אם היה משוקע עד חליו או עד שלישו טמא תפני שהוא ככסור קופסא פחות מכאן טהור שהוא ככסור קמטרא ותנן בכלים פרק ט"ז כסור קופסא טמא כסור קמטרא טהור וגראה לי מפני שוה מהודק ונעשה גופו של כלי ווה אינו מהידק וכן מפרש בחופפחת מפני מה הדלח שבתגדל של רופליים טמח מפני שהות נותן עליה אספלנים ותולה גה את המספרים ואפשר כי זה הטעם כמו כן בכסף טני רופאים שהוא טמא לדברי הכל מפני שהרופא משתמש על הכסף כמו שמשתמש בטני: השני כמו מחסה כאותה ששנינו בחמיד הטני דומה לחרקב נדול של זהב מחזיק קביים וחלי וחנן מי שוכה בדישון מובח הפנימי נטל אם הטני והנים לפניו וכרי והוא עשר לגמר בו ישל רופאים להניח בו סמנים שחוקים ובכסוי טני של מחכת של בעלי בחים נמי אפשר דבהא פליגי ר"ג סבר בכסר נמי משתמשין בשעם המוגמר הלכך כלי הוא ואע"פ שהוא פשוט טמא שהרי הוא של מתכח ורבגן סברי לא משתמשי ביה ולא מידי ובכסוי שאינו מחובר לטני קא מיירי והוא סשוט ואינו משוקע לחוכו אלא שהוא מוצף עליו מלמעלה. ועוד יש לפרש כי הכסף של רופאים לריך הוא כל שעה לטני מפני שהוא נותן בטני סמנים שחוקים ולריך לכסותו כדי שלא תפוג ריחם ואפי נשעה שאין בו סמנים לריך לכסותו כדי שלא יכנס עפר ועפרורית שהרופא מקפיד עליהם אבל של בעלי במים אינו לריך לכלי אלא בשעת המוגמר אבל שלא בשעת המוגמר אין מקפיד עליו לכסותו הלכך לאו ככלי הוא דתנן בכלים פרק ששה עשר כסףי קופסא עמא כסףי קמטרא עהור כסףי חיבה וכסףי עני והמכבש של חרס וכוי עהור זה הכלל אמר ר' יוסי כל משמשי של אדם בשעת מלאכה ושלא בשעת מלאכה עמא וכל שאינו אלא בשעת מלאכה עוהו הלכך של רופא טמא של בעל הבית טהור כדפרישית חה עיקר: וחדוי "המגררת פי" מלוי כאותה ששנינו בשבת גמי כדי לעשות חלאי לנפה ולכברה המגררת כי ההיא דאמרינו רב חייא ב"ר אשי עבדא ליה אמיה מגררתא דכספא לגרר בו גלדי לואה שעל בשרו או להתחכך בו וחגן בכלים פרק חמשה עשר כל התלייות טמאין חיץ מתלוי נפה וכברה של בעל הבית דברי רבי מאיר. נראה לי מפני שהוא משממש בהן אף על פי שאין המלויות עמהן כלל וחכמים אומרים כל התלויות טהורות חוץ מחלוי נפה של סלמין ותלר כברות גרנות ותלר מגל יד ותלר מקל הבלשיים פירוש הזקנים מפני שהן מסייעין בשעת מלאכה זה הכלל ?אסייע בשעת מלאכה טמא העשר לתלא טהור ורכן גמליאל ורכנן בהא פליגי דרכן גמליאל סבר חלוי המגררת נמי מסייע בשעת מלאכה הוא בשעה שמגרר את הסוס יאת שאר הבהמה ורכנן סברי אינו מסייע: נדשי כלי מחכות מסרש בתיספחא אלו גלמי של מחכת שהם טהורין כל שהוא עחיד לשיף לשבץ ילגרד לכרכב להקיש בקורנס אבל מחוסר כן (או) אוגן או און טהור מחוסר כסוי ממא. והטעם לוה מפורש בחולין פ"א ור"ג פליג עלה דמחני" דעדיות ומשנח כלים אבל במשנת חולין סחים לה כרבע דמגן טהור בכלי מחכום טמא בכלי עץ והיינו גלמים שהן טמאים כאן וטהורין כאן: ושבא שנחלקה לשתים. פיי לשנים והם שיים במראה יבהא פליגי ר"ג סבר אי אפשר לנמלם הלכך שניהם טמאים דאמריטן בכל חד וחד זהי הגדול כדאמריטן במסכת חולין חניר שחלקו לשנים והם שיים שניהם טמאים וא"ח כיון שנחלת אע"פ שהאחד גדול מחבירו מ"מ אינו מגופף לבובזין מארבע רוחותיו וחנן בכלים פרה חמשה עשר סריד של נחחומים טמא של בעלי בחים טהור גפפו מארבע רוחוחיו טמא נפרץ מרוח אתת טהור ה"יג כיון שנחלה לשנים א"א שלא יהא נפרץ גיפופו מרוח אחד התם בסרוד של בעלי בחים קאמר דאינו מיוחד לכלי אלא לפרקים הוא עושה עליו יאם יודמן לי לעשות ממנו מלאכה אחרת עושה הלכך אם אינו מגופף כל סביביו אינו כלי דהו"ל נסר בעלמא אבל טבלא שהיא מיוחדת לכלי אע"פ שאינה מגופפת טמאה מדרבנן כדאמרינן בבבא בתרא שאני פשועי כלי עד דרבנן מדע דהא סרוד של נחתומין לשיודוקא של נחחומים פשוטים הם וטמאים מפני שהם מיוחדים לכלים ותנן נמי בכלים פ׳ כ״ה השלחן והדולפקי יש לי אחירים וחוך דברי ר׳ יהודה ר״מ אימר אין לו אחורים וכן טבלא שאין לה לוווין פי׳ אין לה אתורים לסלוקה מפני שהאדם הופכה ואוכל עליה משני לדדים פעם בוי ופעם בוו הלכך אין לה אתורים אלא שני הפנים שלה מוכות הם אלמא טבלא שאין לה לוחין טמאה מ"מ טומאה מדרבנן היא ולא מימא דוקא בטומאת שרץ הוא דבורו בהו רבנן הואיל מש לשרץ טומאה במקום אחר מן התורה בכלים המקבלים גזרו אף על הפשוטים אבל בטומאת משקין שאין להם טומאה מן התורה בשום כלי לא גזרו בהם על הפשוטים אבל בטומאת משקין שאין להם טומאה מן התורה בשום כלי לא גזרו בהם על הפשוטים אבן אף השרץ אינו מטמא אותן מן התורה אלא אף בטומאת משקין נמי גורו בהו רבנן דכולה מתני דכלים פרק עשרים וחמש דאיתיא לה כולה בטומאת משקין איירי בה כלומר כדמפרשינן התם וטעמא דמילחא כיון דפשוטי כלי עך דאית להו טומאה מן החורה ומאי נינהו הנך דחוו למדרסות גורו בהן טומאה משקין אף על הפשוטים הואיל ויש בהן טומאה מן החורה גבי מדרס ובמשקה וג חבה והכי איתא בבכורום פרק אלו מומין והשחא בהא פליגי ר"ג סבר כיון דאית לה טומאה מדרבנן אע"פ שאין לה לוחים אמרינן אי אפשר ללמלם חיל הכא איכא רובא וויל הכא איכא רובא ורבנן סברי כיון דטומאסה מדרבנן הא בטימאה דרבען לא אמריע הרי רובא ולקולא סליען ואמריען אפשר לנמלם משא"כ בכלי חרס דטומאה דאוריימא היא שהרי יש לו חוך לשברים שלו מ"מ אם נשבר לשנים אחד גדול ואחד קטן ואין בקטן ארבעה טפחים הגדול טמא מן החורה והקטן טהור וכשנחלק לשנים שוים שניהם טמאים משום דאפשר ללמלם והיינו התקם ימדים חכמים לרפן בעלואל בעכלא שוחלקה לשנים אחד גדול ואחד קטון שהגדול עוחל והקטון טיהור מכל נחקום טוחחת גדול מדרכנון היא בדאמרינן. עוד אני יכול לפרש בטכלא שנחלקה לשנים דבהא פליגי רכן גמליאל ורבען דרכן גמליאל סבר טומאחה דאורייחא ואף על פי שאין לה לוווים מפני שהיא דומה לשק שהיא משמשת את האדם ואת משמשי האדם שהוא אוכל עליה אוכלין ימשקין שהן משמשיו של אדם וכן השק משמש את האדם יאת משמשיו שנותן לתוכו תבואה ורובב עליו ורבנן סברי כל כלי עץ שאין לו כית קיבול טומאתו מדרבנן הלכך בדרבנן לקולא חלינן כדאמרינן וכבר

פירשתי כל זה בפי׳ חורת כהנים: " כולן שנויות במסכת יום טוב בפרק שני: דא היו אופין פתין גריצין אלא רקיקין. מפרש בירושלתי

שטרחותן מרובה אף הוא אינו אופה אלא מה שלריך לו ליום טוב:

לחריקב והוא עשוי לגמר כו כלים ושל רופאים להניח בו סמנין שחוקין ופליגי ר"ג וחכמים בכסוי של טני של בעלי כתים אם הוא טמא כאנפי נפשיה אע"פ שהוא פשוט לפי שהוא של מתכת ותנן כלי מתכוח פשוטיהן ומקבליהן טמאין ירבנן סברי ראינו עשוי לחשמיש ולאו כלי הוא וי"א דלאו כלי הוא משום דלא

ה מסמר שלחני שלו מסמר נחיבתו שתולה בו המחונים שלו וגרים הם פילים טחינים: וגרוסות. הם שמוכרין הפול הטחין והתיבה ששמין בה אותן הפולים אינו מתוקן במלאכה והיה תבניתו אללם בספק עד שחולקין בו אם הוא בתבנית הכלים או לא: ואבן השעות. אבן רחבה וחלהה הבוע בהרחע ימעגלין בה עגיל יבמולק אוחו עגול מסמר

עומד על זויות עומדות והוא נעשה על הרוב פחית מרובע האלכסון באורך ורושמין באיתו עגול קוים ישרים כדרך מלאכות הכלים וכתוב על כל קו מהם שם השעה שנעשית בשביל חותו ההו וכל שעה שיפול ה)ועל ראשון צל של אותו המסמר על הו מאותו ההוים נודע כמה שעות עברו מו היום ושם כלי זה מפורסם אצל האצטגנינין בלשון ערבי אל בנאט"ה. ואין הלכה כרבי לדוק ועוד יתכחר זה בפרק י"ב מכלים: ם שני. הוא כלי מכיל חלי סחה מברול חו מנחשת ויניחו אותו בעלי בתים לבשל בם הדברים הנגרים והרופאים ישימו בהם הרטיית: ומגרדות.ו) שם לכלים עושין להתגרד בהם מברול או מנחושת תולין אותן במרחלאות וכל הנכנס לרחוץ נוטל אחד מהו לנרוד בה רגליו ויש לה שלשלת הטונה שהיא תלייה בה ובאותו החלוי נפלה המחלוקת אם הוא מכלי מתכוח ומקבל טומחה או לא: וגלמי כלי מתכות. כלי המתכות שיש לה תבנית הכלי ואין מלאכתה מתוקנת כל נרכה כגון שחירע לה

שאינה שוה ומיושרת או שאינה ואנרורה או שאינה לטושה וכיולא בזה כמו שנבאר ונפרש בתכלית הביאור בפרק י"א מכלים: ומבלא. לוח ואין הלכה כר"ג ועוד תבא משנה זו בפירוש בפרק י"ב מכלים: " בית שמאי אומרים אין איפין מיו"ט לשבת אלא אם כו עירב בפת ואין מבשליו אלא אם כו עירב בתבשיל ואין טומנין את החמין אלא אם כן היי לו חמין טמונין מערב יום טוב וב"ה אינן מחייבין זילחי עירובי תבשילין בלבד יכן הוא מותר לי לאפות ולבשל ולהחם חמין. ור"ג אומר כדעת בית שמאי כי אסור להחם חמין ביום טוב ולהטמין אותן כדי שיהנה מהן בשבת אלא אם כן היו לו חמין טמונין מערב יום טוב כעין עירובי תבשילין: והמנורה הנוכרת מכאן היא מתפרקת פרקים פרקים בית שמאי איסרין להרכיב אותן ולחבר אותן חתיכות לפי שנראה כבונה ביו"ט ובית הלל אומרים אין בנין בכלים ופירוש זוהפין שמליבין ומעמידין תבניתה תרגוס יגס נלצה אף אודקפת : וגריצין. עשויה ככרים עבים : ורקיק. פת עשויה ככרים דקין ואין הכוונה לא שיהיה הככר גדול ולא קטן אבל הכוונה רוב הבלק ומיעוטו שבית שמאי אוסרין שילוש אדם לישה גדולה ביו"ט ובית הלל מתירין זה זולחי בפסח בלבד כי זה לדברי הכל אין לשין אלא שיעור חלה וכבר פירשתי שיעור חלה בראש מס׳ זו: וחרי. מין מן הפת גדול הגוף כמו והנה

(נפה וכברה) של סלתים ילא דבעלי כתים וותלוי כברת גרנות ותלוי מקל ידן יאית דגר' מקל יד ותלוי זכל הרלשים פיי זכוים כמו (טעשות) ונמרשות מתענית ז. ברס כא:) **ויחפש** נואשות מדי תרגם ובלש. מפני שהם מסייעים בשעת מלאכה פי׳ מכניסים ידיהם הכלל כל שעשוי לסייע בשעת מלאכה טמא העשרי לתלות טהור: גולמי כלי מתכות פ"ק דחוליו ודף נה) מפי מחוסר כן אוגן [או אוזן] הוי גולמי כלי מתכות וטהור לרבנז כבלי מתכות טמא בכלי עץ . אם: רומ: ח"ר וולמי רלי טמאיז ושל עץ גולמיהם טמאין ופשוטיהם ומפ׳ נרב נחמן) (ר׳ טעמא דגולמי כלי מתכוח עשוין ואינן ראוין להתכבד עד שיגמר מלאכתן ור״ג מטמא ופליג אמתניי יהתם: טכלא שנחלקה עינינו הן שווח ר"ג מטמא ראיכא בחד מינייהו רובא ומספק שניהם טמאים ואע"ג דפ"כ רככורות ודף גבי תנור שחלקו לשנים והם שוים טמאים לפי שא״א לצמצם ומקשה ומשני שאני תרס דאית ביה גומות אבל כלי עץ [אפשר] (א"א) דאי אי מעייניגן ודייקינו . אפשר לצמצם אבל מיי שלא דקדקו בו (ומסתמא) וובסתמאן ר"ג מטמא רובא ולא ידעינן מינייהו. וחכמים מטהרין אלא מדרכנז ותלינז לקולא דשמא בכל אחד ליכא רובא אלא מחצה ומחצה על מחצה אינו כרוכ ומולין) (דף כט.) ואי קי הא דתנן ⁽³פ״ב דכלים: אחד גדול ואחד קטן. איירי שהגדול ראוי

למלאכתו

כבראשונה ולכך טמא אבל הקטן אפילו ראוי למלאכתו טהור כיון דליכא רובא: י אין טומנין את החמין. פ"ב דביצה פריך דאי הניח עירוב מ"ט דב"ש ואי לא הניח מ"ט דב"ה ומוקי לה בלא הניח ומשום כדי (יין) . [תייר] שרי ואביי מוקי לה כשעירב לזו ולא עירב לזו ימני חנניא היא: לא היו אופין גריצין אלא רקיקין.

אף לעשירים כשמטה פירוש אף לעניים

עלמן אינו הפקר עד שיפקיר לכל ממעשה דר׳

ישמעאל בר׳ יוסי באלו מליאות ולו) בההוא

גברא דהוה דרא פתכא דאופי ולבקוף

אפהריה ר' ישמעאל לכולי עלמא בר מההוא

גברא ואקשינן עלה ומי הוה הפקר כי האי

גיונא והא תכן בית הלל אומרים עד שיופקר

לעשירים כשמטה כלומר וכיון דלא הוי

הפקר נמנא רבי ישמעאל גורם מכשול לבני

אדם שמא ימלאהו חוכה בו מהיה גזל בידו

פ"ד א ב ביום טוב פרק ראשון: ג שירוש הבקר כמו הפקר וכן

אשת איש לא יומתו כי לא חופשה: והא דאמרינן בית שמאי אומרים הבקר

לעניים הבקר דיקא לעניים אבל שיזכה כו עשיר לא וב״ה אומרים עד שיובקר

בלשון מורה בהורת תהיה כמו פהורת תהיה כלומר מופחרת היא שאינה

ל) בינה כב:, ב) שם כג,, ג) שכח (ד:, ד) פסחים יא:, ה) בינה ב., ו) בינה ב. יומא עט:. ז) וס״א ל״ג ער מריטן, **ה**) כילה ב., ע) פאה פייו מייא ביימ ל:, י) פחה פיץ מיצ, ל) מים פ״ה מ״ג פחה פ״ו מ״ו קדושין נד:, ל) [נסה"ת הגי' יש לו חומש ויש לו ביעור) ווכ"ה מהריענ"ז). מ) יכמות טו, ג) כולו לגת כל"ל. יעב"ך,

ומפרש בירושלמי מתור

תוספות שאנץ אלא כדי צרכו: בית שמאי אומר הפקר כספרים גרי הכקר והפיי הוא לשון הפקר וכן בקורת תהיה . כלומו מופקרת היא ולא אשת איש ולכך לא יומחו. לעניים שאינו מפקיר אלא לעניים בירושלמי מפ׳ הו דב״ש לעני ולגו תעזוב אותם יש לך עזיבה כזו מה זו לעניים ולא לעשירים אף עזיכה אחרת לעניים ולא לעשירים ובית הלל תשמטנה ונטשתה מה ת״ל (ונטשתה) לומר לך יש לך גטישה אחרת שהיא כזו מה זו ביו לעניים כיז לעשירים אף כו". כל עומו השרה של קב קב ואחד של ד' קבין ב"ש אומר אינו שכחה מפ׳ בירושלמי הן כד׳ עומרים וטעמייהו דב״ש

ומפני שהואן מסויים ביו . העומרים ודעתו עליו מפני גודלו וב״ה אומר הוי שכחה והיינו חומרא רמפקינן ממונא מחזקתו וכ"ש אוקמי ממונא בחוקת מריה והוי קולא ורביי פירש בפיי משניות h) ג׳ עומרים שכחה ד׳ אינו שכחה וסברי דרואים אותן וב"ה סברי לא אמרי׳ וכ״ה דפליגי בין כשכלים בין בעומרים דכ״ה סברי בין ב׳ שבלים לקט ג׳ אינן לקט כ' עומרים שכחה ג' איגן שכחה וב"ש בכולן ג' לעניים ד' לבעל כירה אין בו מחלוקת כדי שיודו אבל הוא תחלת דברים הידיענו שהאפר מיכן ומותר משום רכתיב לעני ולגר לשחוט בו ובתנאי שיהיה האפר מערב יום תעזוב אותם אחד לעני (ים) ראחד לגר וב"ש סברי לגר ליתום ולאלמנה היה הרי ג': ד' **העוס**ר שהוא סמוך לגפה. גפה לשון סגירה כמו הגפת דלתות או (לגדיש) לבקר (ולגדר) ולכלים כקר קורא לשומר הבקר כמו (עמום ו) כי בוקר אנכי ובולם שקמים. אינו שכחה דהרי (דבר) (עומר) אצל רבר מסוים ונותן דעתו עליו ובירושלמי מפרש גפה ובדר קשה לב"ה כקר וכלים קשה לב"ש שהרי וכלים קשה לב"ש שהרי נפה וגדר הני דכר מפרים וכלים קשה לב"ש דאינו דבר מסוים לפי שעומדים לנוד וללכת משם: ה כרם רבעי ב״ש אומר אין לו יהוי ממון הדי דסכרי דלא ילפי קדש קדש ממעשר ומ״מ בעי פריון . רכחיב קרש הלולים קרי ביה חלולים ואין לו ביעור כשאר תרומות ומעשרות שמתבערים בשנה שלישית מעשר ממעשר וגבי כתיב וכל מעשר הארץ קדש (הוא) לה': ב"ש פרנו יש לו אומי

ל) כ"ה בר"ם פ"ו דפלה

שלשה שלי חרי על ראשי. ואין הלכה כר"ג בכל: יא מבבדין בין המטוח. ואע"פ שהקרקע עפר: ומנימין את המוגמר. שורפין את הקטורת להריח בה אבל לגמר את הכלים והבגדים לדברי הכל אסור: וגדי מקולם. הוא שיהיה ללי ראשו על כרעיו ועל קרבו כגון שה הפסח שהיו אוכלים בירושלם והלכה

כחכמים: יב שרתו. רצונו לומר שהמיר לנאת בה לפי שהפרה היתה לאשה שהיתה בשכונתו ולפי שלא מיחה בה יחסו אותו לו ורצועה זו בין שהיא עשריה לנוי או לסימן כדי שלא תחערב עם אחרות הכל אסור לפי שהוא משאיי כמו שנתבאר בפרק חמישי משבת: וקירוד. הוא הסרת הזכובים המענים הנאחזים בירכות הבהמות והם מניחין המקומות פלועין כשעוקרין אותן. והרלוף. הוא הסרת הזבובים הגדולים שאיו פולעין המקום שהן אוחזין בהם וחכמים אוסרין להסיר הגדולים שאין עושין חבורה גורה משום חותן שעושין חבורה לפי שפוכרין שדבר שאין מתכוין אפור כר"י (בן בתירה). והלכה כר' אלעזר דאמר דבר שאין מתכרין מותר וכבר קדם פי׳ הלכה זו עם השתי הלכות שלפניה בפ"ב מבילה: פ"ד תרנגולת העומדת לגדל כינים חיו מחלוחת שבילתה חסורה לפי שהיא מוהצית אבל מחלהותם בתרנגולת העומדת לאכילה וטעם איסור ב"ה לפי שבילה שנולדה היום נגמרה ברייתה ביום שלפניו וכשיהיה יום טוב אחר שבת תהיה בילה זו שנולדה כיו"ט נגמרה הריתה בשבת. ובה"א חול מכיו לשבת וחול מכיו ליו"ט וחיו יו"ט מכין לשבת ואין שבת מכין ליו"ט ונאסרה בילה שנולדה בכל יו"ט גורה יו"ט אחר שבת: שאור. הוא שלשין בו העיסה ומתחמלת בו ואין מחלוקתם לענין אכילה אבל הכל מודים שלענין אכילה זה חה בכזית ואמנס מחלוקתם לענין ביעור בית הלל חומרים ילפינו ביעור מאכילה וב"ש אומרים אי אפשר שלא יהיה ביניהם הפרש כיון שוכרה התורה שאור וחמד: ב השוחם אינו כ"ל ככאו מי שעבר ושחט אבל הוא אומר מי שירצה לשחוט כשישאלנו היאך יהיה שוחט ביו"ט מה יהיה משפטו ואמר שב"ש אומרים [יחפור בדקר ויכסה וב"ה אומרים] לא ישחוט עד שיהיה לו עפר מוכן לומר שהפריש לו מקום מערב יום טוב. ואמרו ומודים שחם שחטו שיחפור כדקר. זהו בשני תנאים שיהיה הדקר נעוץ בעפר ויעקור אותו ובעקירתו נעקר העפר והתנאי השני שיהיה העפר תיחות לא יהיה קשה ולא מעובה ומאמר ב"ש יחפור לכחחלה ויכסה על הפנים האלה אמרוהו ואפר

טוב אבל אם הדליק העלים ביו"ט לבשל בהם ונעשו אפר אין מותר לכסות בו אלא בעוד שהוא חם כדי שתתבשל בו בילת תרנגולת ולפי שהוא ראוי לבשל מותר לנענעו ולכסות בו אבל כשיתקרר אסור לנענעו לפי שהוא נולד כמו ששמנו זה עיקר בראש מסכם בילה ולשם קדם פיי משנה זו אשר לפניה: ג כבר בארנו בפרק ראשון ממסכת פיאה כי ההפקר אינו חייב בפיאה ולא במעשרות ומי שהפהיר לעניים בלבד אומרים בית שמאי שהוא הפקר ואינו חייב בפאה ילא ביולא בה ומביאים ראיה על זה ממה שאמרה חורה לעני ילגר מעזוב אותם אמרו יש עזיבה אחרת לעניים ולא לעשירים וב"ה מביאין ראיה ממה שנחמר תשמטנה ונטשתה חמרו יש לך נטישה חחרת כזו: ד בפה. מנעול החלקה נגזר מן יגיפו הדלחות (נחמיה ז): רגדיש. לבור העמרים. וכלים. כלי המחרישה וכבר באר הגמ' שמחלוקתם הוא כשלקח העומר לשאת אותו אחר כו נחנו בלד אחד מאלה הנוכרים ושכחו לשם בית שמאי אומרים הואיל ולקחו זכה בו ומה ששכחו אחר כן אינה שכחה ובית הלל אומרים שכחה אבל אם לא לקחו כל עיקר אין מחלוקת שאינה שכחה וכבר קדם פי הלכה זו עם אשר לפניה בפ"ו במסכת פיאה: ה אמרו כרס רבעי. וה"ה בשאר אילנות שחייבין בערלה ואמנם זכר הכרם על דרך משל ואמרה תורה כנטע רבעי קדש הלולים ואמר במעשר קדש לה' ב"ה דרשי קדש קדש וידינו בי דין מעשר והוא שמוסיף בו חומש אם פדאו לעלמו כמו שנאמר אם גאל יגאל אים ממעשרו חמישיתו יוסף עליו יחייב בכיעור והוא שיסיר אותו מביתי כשישלים עניינו כמו שכארנו בפרק חמישי ממעשר שני וזהו שאמר (יתעלה) בערתי הקדש מן הבית ולפיכך ג"ב אינו חייב כפרט ועיללות לפי שהוא כמו מן המעשר אלא דורכין אותו כולו ויאכל בירושלים כמו מעשר שני כמו שבארנו כפרק שביעי מפיאה וב"ש אומרים אין דנין בו כשום דבר מאלה הדינין לפי שלא נחבאר במקרא כלום מזה ומעמידין אותו ממון בעלים אבל יאכל בירושלים ולפיכך יפדו העניים לעצמם הפרט והעוללות כדי שיאכלום בארצוחם וישארו דמיהם בידיהם כדי שיאכלום [בירושלים] והלכה זו נשנית בפרק שביעי מפיאה ונפרק ה׳ ממעשר שני: ו כבר ידעת שמעקרינו שהאוכלין אינן מטמאין אלא אחר הכשר באחד מן השבעה משקין או חולדותיהן כמו שנבאר בפרק אחרון ממכשירין ולשם נתבאר עוד כי המים השחורים שהם תמלית הזיתים והיא הנקרא מוהל שהוא מכשיר ומעיקרי ההכשר גם כן כי לא יהיה אלא ברצון בעלים כמו שאמר יחברך וכי יותן מים על זרע והוא כתוב יתן ולמדנו מפי הקבלה יותן דומיא דיתן מה יתן לרצונו אף יותן לרצונו וכשוורקים מלח על הזיתים ונותנין אותם כתבית כדי לכבשם ולרכך אותם אין שפק שילא עומהם אותו העוהל ונושרים בו הזיתים אותרים בית שתאי דאין לריך לנקוג החבית כדי שחלו התים הנתלים מן הזיתים לפי שאף על פי שיתקבן וישרה אותם והוא מן המכשירים הואיל ואין כוונתו שישרו ואין חועלת לו בזה אינן מוכשרין וב"ה

הבהמה כיו"מ מפני שהוא עושה חכורה אבל מקרצפין וחכ"א אין מקרדין אף לא מקרצפין:

א אלו דברים מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל ייביצה שנולדה ביו"ם בית שמאי אומרים תאכל ובית הלל אומרים ילא תאכל ייבית שמאי אומרים שאור בכזית וחמץ בככותבת וב"ה אומרים הזה וזה בכזית: ב "יבהמה שנולדה ביו"ם הכל מודים שהיא מותרת 'ואפרוח שיצא מן הביצה הכל מודים שהוא אסור יי השוחם חיה ועוף ביום מוב ב"ש אומרים יחפור בדקר ויכסה וכ"ה אומרים "לא ישחום אלא אם כן היה לו עפר מוכן מומודים שאם שחט שיחפור בדקר ויכסה שאפר כירה מוכן הוא: ג ייכית שמאי אומרים הבקר לעניים הבקר ובית הלל אומרים אינו הבקר עומרי השדה של קב קב ואחד של ארבעה קבין ושכחו בית שמאי אומרים אינו שכחה ובית הלל אומרים ישכחה: ד' יהעומר שהוא סמוך לגפה ולגדיש ולבקר ולכלים ושכחו בית שמאי אומרים אינו שכחה ובית הלל אומרים לשכחה: ת יכרם רבעי ב"ש אומרים אין לו חומש ואין לו ביעור ובית הלל אומרים לימיש לו חומש ויש לו ביעור ב"ש אומרים יש לו פרט ויש לו עוללות והעניים פודים לעצמן וב"ה אומרים יכולו לגת: ז ייחבית של זיתים מגולגלים בית שמאי אומרים אינו צריך לנקב ובית הלל אומרים פצריך לנקב עומודים שאם נקבה

אומרים כל זמן שלא יקוב החבית ברלונו נשכו לפי שידוע הוא שהמים יתקבלו וישרו אוחם והוא מן המכשירין. ואמרו שהיא עהורה. רלונו לומר שהיאים

יא שאף הוא אמר שלשה דברים להקל

מכבדין בין המטות ומניחין את המוגמר ביום

מוב ועושים גדי מקולם בלילי פסחים וחכמים

אוסרים: יב ישלשה דברים רבי אלעזר בן

עזריה מתיר וחכמים אוסרין ייפרתו יוצאה

ברצועה שבין קרניה יומקרדין את הבהמה

ביום מוב יושוחקין את הפלפלין ברחים

שלהן יורבי יהודה אומר אין מקרדין את

פרק רביעי

עד שיובקר אף לעשירים כשמטה כל וסתמוה שמרים שהיא טהורה הסך כשמן מהור

אלמא למי שהפקיר נמי לא הוי הפקר ובגמרא דפאה דבני מערכא פרק ששי מפרש טעמייהו ר' חיים בשם ר' יוסנו טעמון דב"ש לעני ילגר מה ח"ל תעווב אותם יש לך עזיבה אחרת כזו מה זו לעניים אבל לא לעשירים אף עויבה אחרת לעניים אבל לא לעשירים אמר ר' שמעון בן לקיש טעמון דב"ה תשמטנה מה ת"ל ונטשתה יש לך נטישה אחרת כזו מה זו לעניים ילעשירים וכו': בל עומרי השדה של קב וחתד של ארבעה הבין בית שמאי אומרים אינו שכחה וכו' מפרש בירושלמי פרה ששי מפני שהוא מסויים בין שאר העמרים כלומר ולעולם דעתו עליי מפני גדלו אבל אם היה של שתי קבים אי של שלשה שכחה הוי ואפי׳ לבית שתאי וקא מקשי החם מה אנן קיימים אי משום שורה דיו שלשה כלומר כיון שיש בו שלשת קבין אילו יחלק לקבים היה ראף להיות שורה שאין שורה פחותה משלשה אדא ברבי אמר קומי ריש לקיש כל שהיא יכול לחלקו ולעשותו שורה כלומר אף כשיחלק יהא החלק ממנו ראוי להיות שורה או הוא מסויים ביו שאר העמרים ובית הלל סברי בכולהי הוו שכתה: ד פי' לגפה כמו למלר יהוא מלשון (שיגיפו את) ויגיפין הדלתות (נחמיה ז) וכן ולבקר ילכלים בית שמחי חומרים חינו שכחה מפני שהוא מקום מסויים ואדם נותן דעתו עליו: ה מביאה לומה בקידושין פרק שני ומפרש התם טעמייהו דבית שמחי דלא ילפי קדש קדש ממעשר שני הלכך אע"ג דבעי פדיוו כמעשר מכל מהום חולין נינהו והאי דלריך פדיון משים דכחיב הלולים ודרשינו ביה חלוליו וב"ה ילפי

פודה לעלמו והא מילחא נמי חומרא היא לבית הלל שהוא מחמיר אצל העניים משום גזל בעל הבית: ד בי׳ בזיתים העומדים לאכילה קאמר והם מגולגלים בחבית ומשקה היולא מהם ב"ש סברי כיון דלא בעי להו למשקה אינו מכשיר ואע"פ שהוא מקיים את המשקה על גד הזיחים הלכך אינו לריך לנקב את החבית כדי שינא משם המשקה וב״ה סברי כיון שהוא רולה בקיומו על גב הזיתים מכשיר את הזיתים הלכך לריך לנקב כדי שילך המשקה לאיבוד. ובכולר לגת פליגי איפכא דב"ש סברי אע"ג דאזיל לאיבוד שהרי המשקה יולא והולך מן הקופות אפ"ה כיון דלמשקה קא בעי להו מכשיר דגורו ב"ש שמא יבלרנו בקופות מזופפות וב"ה סברי השחח מיהת לחיבוד קח חזיל: ומודים שחם נקבה וסתמוה שמרים שהיא טהורה. דכיון דגלי דעתיה דלא בעי ליה למשקה שהרי נקב אותה ואפי׳ נקבה מאליה כיון שמתחלה נתן אותה בחבית נקובה אע"פ שסתמוה (4) השמרים אח"כ אין אומו מכשיר. ויש מי שאומרים שאפי׳ כבר סתמוה שמרים ואח"כ נתו בה את הזיחים אינו מכשיר לפי שאותה הסחימה אין לה להעמידה עם כובד החשמיש והיא יודע שלא יתקיים כה המשקה הלכך כשנותן כה הזיחים גלי דעתיה דלא בעי ליה למשקה. ואי קשיא לך ההיא דגרסינן בכלים פ׳ (ב) ששה עשר ומתנינן לה בב"ק פרק הגחל רבה חבית שנקבה וסתמוה שמרים הצילוה פקקה בומורה עד שימרח מן הצדדים וכו׳ אלמא סחימת שמרים הויא סתימה ומצלת באהל המת בצמיד פתיל. התם לאו בגלוי דעתא חליא מילחא אלא בסחימה חליא מילחא הלכך כל מידי דסחים מציל יהוא דקאי באפי נפשיה אבל לענין הכשר כיון שעל ידי טורח החשמיש נבקעת הסחימה והמשקה אינו מחקיים בה הא גלי דעחיה דלא בעי ליה למשקה: הסך שמן טהור ונטמא וירד לטבול בית שמאי אומרים אף על פי שהוא מנטף טהור וב"ה אומרים כדי סיכת אבר קטן. פי' כשהוא טהור סך את השמן ואחר כך נטמא וירד וטבל בית שמאי סברי אע"פ שהוא מנטף מגופו השמן בטכילתי מפני שבטל ע"ג גופו וכמו שעלתה טבילה לגופו כך עלתה לשמן שעליו וב"ה סברי כדי סיכת אבר קטן הוא שבטל על גופו אבל יותר מכאן אינו בטל והשמן טמא והנוגע בשמן טמא. א"נ כדי סיכת אבר קטן חשוב ואינו בטל אבל פחות מכאן טהור וכן עיקר. ובגמרא דברכות דבני מערבא פרק אלו דברים גרסינן ב"ש אומרים מקנח ידיו במפה ומניחה על השולחו וב"ה אומרים על הכסת מה טעמיה דב"ש נשמאן יטמאו משקין שבמפה מן הכסת ויחזרו ויטמאו את הידים מה טעמון דב"ה לעולם ספק משקין לידים טהור כלומר ושמא אין שם כדי שיהא ראוי לטמא וכר׳ חמן תנינן הפך

שוב אתר שסך עצמו

קדש קדש ממעשר וקא סברי בית הלל

מעשר שני ממון גבוה הוא ומשום הכי אין

לו פרט ועוללות אלא ייעוללית ובעל הבית

ב א מיי פכ"א מהל' שנת הלכה ג ופ"ד מהלכום חמד ומנה הלכה יה טוש"ע א"ח סימן שלו סעיף יסימו מהב סעיף א וסי׳ מקיא סעיף ד וסימן מעו

עין משפם

נר מצוה

١.

: 6"p בא ב מיי׳ פ"ד מהלטת לארו עה טיש"ע א"ח שימו

מקכג סעיף א: בב ג מיי שם פ"ג הלי יכ ממג שם טוש"ע א״ח סימן תקד סעיף א: א ד מיי מ״ח מכלכום לאויו עה טיש"ע א״ח סימו

מקיג סעיף א: ב ה מיי פ"א מהלכות חמץ ומנה הלכה כ טור ש"ע א"ח סימן תמב סעיף

ב ו מיי פ"ב מהלכות יו"ט הלכה א סמג לארן עה טוש"ע א"ח סימן תלח סעיף ה: ז מיי שם סמג שם

ח"ח סימן מקיג פעיף ח: ה ח ט מיי פייג מהלי יויט הלכה א סמג לחרן שם טוש"ע א"ח סימן

מנת פעיף יד: ו י מיי פ"ב מהלכות נדרים הלכה טו טוש"ע ח"ת סימן רעג סעיף ה: ז כ מיי' פ"ה מהלכות מתנות עניים הל' יו: חל מיי שם הלכה ג: מעשר שני ונטע רכעי

הלכה כ: ג מייי שם הלכה ד טוש"ע י"ד סימן רלד מעיף ו: יא ס ע מיי פיים מהלי טומאת אוכלין ה"ו:

הגהות הב"ח אע"ם שמרים מחר כך חין מומו משקה מכשיר ויש מי שחומר שחפיי: (כ) בא"ד נכלים פי עשירי לה כב"ק פרק הגוול קמא מכים:

תוספות שאנץ (המשר) ויש לו עוללות דממון הדיוט הוא ובה"א כולו לנת. דילפי קדש קדש ממוז גבוה והר מילתא חומרא הוא לב"ה רמו . הדין פרט ועוללות בחזקת עניים הם ומפקי להו מחזקתן וב"ש (קולא) [לקולא] אוקמי בחזקת עניים: ן חבית של זיתים שעומד לאכילה ולא בעי להו למשכה והן מגולגלי בחבית [בש"א] אינו צריך לוכר דלא ויחא ליה מן המשקה וב"ה אומרים ליה במשקה ומכשיו (וכשאם) וומודים שאם) נקבה דגלי דעתיה דלא ניחא ליה אפיי סתמוה שמרים אינו מכשיר: הסך כשמן טהור ונטמא

מד: () בינויו מנו: ד) שם

פח. קדושין סה., כ) יכמות

ינ.. ו) שם כני.. ו) כחוכות

סח: עה., ח) כריתות ז: פסחים ג., ע) מנחות ת.

שרת כה : י) ומעשרות פ"ד

עין משפם גר מצוה

טימאת אוכלין הלי

כת: כת: יג ג מיי פ"ג מהלכות אישות הלכה א סמג עשין מח עוש"ע פימן כו סעיף א:

יד ד ה מיי׳ פ"ג מהל' גירושין הלכה ה סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמח סעיף ח:

מורות מיי שם מיי הלי יח קמג שם טיש"ע אה"ע סימן קמט שע" כ: שו ח מיי׳ פ"ז מהלכות ח מיי' פ"ז מהלכות יבום וחלילה הלכה ו סמג עשיו גב מוש"מ אב"מ פימן קעה סעיף ו: ל ט מיי׳ פי״ד מהלכות אישות הלכה ו סמג לחוץ פח טושיע חה"ע

מימן עו סעיף ט: ה י מיי׳ ס"א מהלכות מחוסרי כפרה ה"ח: פ"ג מהלכוח לילים הלכה ו פמג עשין כז עיש"ע ח"ח פר' ע כעיף ו:

ב ל מיי מיים מסלכות מעשר הלכה כב: בא מ מיי׳ פ״ב מהלכות בב נ מיי׳ פ״ג מהלכות

מירות הלכה ע בג ם מיי׳ פט״ז מהלכות 6 only on often יפי"ח הלכה ב:

תוספות שאנץ טבל ב"ש אומרים אע"ג שמנטי שהשמן עדיין הוא (בעצים) [בעין] ונטמא כשנטמא אדם טהור דכטל אגב גופו: כדי סיכת אבר קטן בטל אכל איכא טפי לא כטל וטמא: אם היה שמן טמא מתחלתו. תשיב טפי ולא בטל במו טהור מתחלתו בראמרי (שבוו דף יום כלי טמא חושב משקין: י כלכלת שבת. של עגבים שהקצהו בחול לאכילת שבת ב״ש פוטרין מן המעשר לאכילת עראי וכ״ה מחייבין רשבת (כמו) קובעת שייחדו לפעורת שבת איי אדם נמלך עליו לא למכור ולא לעשוחו לדבר אחר אלא לאכלו בשבת הלכך גם כחול לאכול ממנו והכי איתא בירושלמי ד' חייא ור' אמי יר' אסי הוו יתבין הוה חד טעין כלכלה רתאנים ליזבון אמר ליזבון אמר . להו כלכלת שרח אינה (מדרכנן) [מזכנא]: יא מי שנדר וכו". פ"ג דגזיר חנו לה: יב אדם שהוא נתון תחת הסדק ב"ש אומרים אינו מביא טומאה פי כזית מן המת תחת אהל ארוך ויש סרק באמצע אהל מפסיק ואין אהל הטומאה מתפשטת לעבר הסדק ואם יש אדם תחת אותו סדק ועלה הוא במקום הסדק ב"ש אומרים דהוא כמי שאינו ולא הוי הסדק באילו הוא כו כשר ואינו נעשה יב"ה סברי רהוי אהל כולו יצוץ וה"ג (רבגן) [תגן כפי] י"א ראהלות המנום עודה וכופת עודה אינו מביא הטומאה וב״ה אומרים חלול וכרי) וכלו אלה מקולי ב"ש ותומרי

שהם כ"ד ⁽¹⁾והאיש מדיר א) אולי צ"ל כ"ג דפרחיו:

ובתוספתא קאמר

הסך שמן טהור ונטמא בית שמאי אומרים אע"פ שמנטף טהור וב"ה אומרים וכו' מחלפה שיטחון דב"ש חמן המרי טהור וב"ה הינון המרין טמה כלימר במסכת עדיות הן אומרים שבטל המשקה על הגוף והכא אמרי שאינו בטל על גב המפה ומתרץ תמן מסוס ברם הכא בעיניו הוא פירוש שמן שעל גופו מסוס

הוא לפיכך בטל על גבי גופו מה שאין כן ונטמא ירד וטבל בית שמאי אומרים אע"פ במפה: אם היה שמן מתחלתו ב"ש שהוא מנטף טהור ובית הלל אומרים יכדי סיכת אומרים כדי סיכת אבר הטו וב"ה אומרים משהה טופת וכו", מחלפת שיטתוו דב"ה אבר קטן ואם היה שמן טמא מתחלתו בש"א חמן אמרין עמא וברם הכא אמרין כדי סיכת אבר קמן וב"ה אומרים ימשקה טופח טהור כנומר והכא ודאי א״א שלא יהא שם רבי יהודה אימר משום בית הלל טופח ומטפיח: משתה טופח תמו בעינו ברם הכא בבליע ז שהאשה מתקדשת בדינר וכשוה דינר כדברי במפה הוא ואני ממה מה יש כאן משקה טמח מחחילתו יחפשר דלהכי קרי ליה ב"ש וב"ה אומרים כפרוטה יבשוה פרוטה משהה עמה מתחילתו דשמה חם הנתו יוכמה היא פרוטה אחד משמנה באיםר במפה חודם שיכלעו יגעו המשחין בכסת האיטלקי מב"ש אומרים פוטר הוא את אשתו מיד ויקבלו טומאה ממנה ויחזרו ויטמאו בגם ישן יוכ"ה אוסרין איזהו גם ישן ^הכל את הידים דהוה להו כמשקה טמא מחחילתו שנתייחד עמה אחר שכתבו לה יי המגרש את ישני להי דאכתי לא דמיא דהכא בלוע במפה אשתו ולנה עמו בפונדקי ב"ש אומרים אינה הוא בשעת טומאתו וכיון דבלוע הוא בשעת הטומאה בעינן כדי סיכח אבר קטן וכבר צריכה ממנו גם שני וכ"ה אומרים יצריכה ממנו אמרנו כל ספק משקין לידים טהור ושמא גם שני אימתי בזמן שנתגרשה מן הנשואין איו במשהיו שבמפה כדי סיכת אבר הטו יאבל אם נתגרשה מן האירוסין אינה צריכה והא דמפלגינן בין טמא מתחלתו לטהור ממנו גם שני מפני שאין לבו גם בה: דו 🌣 ב"ש מתחלתו מפני שטומאתו הושבתו אי נמי מתירץ את הצרות לאחים ובית הלל אוסרץ גזרה שתא יאמרו ראינו שמן טמא עולה לו טהרה במקוה: 1 איתא בקידושין פ"ק: חלצו ב"ש פוסלין מן הכהונה וב"ה מכשירין פומר אדם את אשתו בגט ישן וכו׳ נתייכמו ב"ש מכשירין וב"ה פוסלין ואע"פ המגרש אם אשתו ולנה עמו בפונדה איתנהו שאלו פוסלין ואלו מכשירין לא נמנעו ב"ש בגיעין פרק הזורק: ה מי איחא ביבמות: מלישא נשים מבית הלל ילא ב"ה מלישא נשים * איתא בכתובות פרק אע"פ: המפלח מבית שמאי וכל המהרות והממאות שהיו אלו לאור שמונים ואחד בית שמאי פיטרים מן הקרבן יכו' איתא בכריתות פרק ראשון. מטהרין ואלו מטמאין לא נמנעו להיות עושים ומפרש התם טעמה דבית שמחי לילה מהרות אלו על גב אלו: מ ישלשה אחים מחוסר זמו והויא לה כמפלח חוד מלאת שנים מהם נשואים לשתי אחיות יאחד מופנה שאינה מביאה אלא הרבן אחד וב"ה סברי מת אחד מבעלי אחיות ועשה בה מופנה מאמר לילה אין מחוסר זמן והריא לה כמפלת ואחר כך מת אחיו השני ב"ש אומרים אשתו עמו לאחר מלאת שמביאה על כל ולד וולד: והלה תצא משום אחות אשה וב"ה אומרים סדין בלילית בית שמאי פוטרין ובית הלל מחייבין. איתא במנחות פרה התכלח יהכי ימוציא את אשתו בגם וחליצה ואת אשת אחיו פירושו סדין של פשתן בלילית של תכלת בחליצה זו היא שאמרו אי לו על אשתו ואי לי על שהוא למר בית שתאי פוטרין אותו סדין מן אשת אחיו: * "המדיר את אשתו מתשמיש התכלת הלכך אי עביד ליה תכלת קאי המטה ב"ש אומרים שתי שבתות ובית הלל באיסורא דרבנן דגזרי בית שמאי גזרה אומרים ששבת אחת המפלת לאור שמנים משום כסות לילה שתא יתכסה בו בלילה ואחד בית שמאי 'פוטרין מן הקרבן וב"ה מחייבין והיא שעה שאינה חייבת בנינית יהאי עליה באיסיר כלאים יבית הלל סברי לא גזרינן ייםדין בציצית ב"ש פומרין וב"ה ימחייבים וקיימא לן כבים שמאי בהא: בדבדת שבת יכלכלת השבת ב"ש פומרין יב"ה למחייבין: בית שמאי פוטרין מן המעשר ואוכל ממנה יא פיימי שנדר נזירות מרובה והשלים נזירותו עראי יב״ה מחייבין. פי׳ שהשבת טובלת ואחר כך בא לארץ ב"ש אומרים נזיר שלשים שכל המוכן לשבת אין אדם נמלך עליי יום וב"ה אומרים נזיר בתחלה ימי שהיו שתי למוכרו ולא לעשיתו לדבר אחר אלא לאוכלו בשבת הלכך נקבע למעשר והכי איתא כתי עדים מעידות אותו אלו מעידים שנדר במעשרות פרק רביעי בגמרא דבני מערבא שתים ואלו מעידים שנדר חמש ב"ש אומרים ר' חיים ור' חסי הוו יתבין עבר חד טעון נחלקה העדות ואין כאן נזירות ובה"א ייש בכלל כלכלה דחנין אמרין ליה לובון אמר להון חמש שתים שיהיה נויר שתים: יב ייאדם כלכלת שבת אינה מובנא: יא עיקרה במסכת נזיר פרק מי שאמר הריני נזיר שהוא נתון תחת הסדק ב"ש אימרים אינו מגלח יום שלשים ואחד ותנו בההוא פירהא מביא את הטומאה וב"ה אומרים יאדם חלול

מי שנור והוא בנית הקברות אפיי הוא שם שלשים יום אין עולה לו תן המנין ומפרש בגמרא שאין שביעי שלו עולה לי תן המנין אבל נזיר טהור שנטמא שביעי שלו מיהא עולה לו מן המנין דכתיב וטמא ראש מרו במיר טהור שנטמא הכתוב מדבר שהוא טעון גלוח והבאת לפרים מום שביעי עולה לו מן המנין כדכתיב יקדש את ראשו ביים ההוא יצא ונכנס עולין לו מן המנין ומתרץ בגמרא יצא הזה ושנה וטבל אע״פ שנכנס בי ביום עולה לו מן המנין פי׳ על שביעי שלו קאמר יבתרה תנינן מי שנור נזירות מרובה וכו׳ וחד טעמא נינהו משים דארן העמים כבית ההברות דמית שהרי גזרו על גישה שיטמת כגוש הבא מבים הפרס מיהא בהא פליגי בית שמאי סברי כי קנסינן ליה בטומאת ארץ העמים לסתור את נזירותו הני מילי בסתם נזירות דהיינו שלשים יום אבל בכל הנזירות שנור לא הנסינו ליה הואיל ואינו טמא אלא מטומאה דרבנו וב"ה סברי בכל טירותיו הנסינו ליה מיהו ההוא דנזיר בבית ההברוח מדינא דאורייתא נמי לא סליק ליה מידי שהרי הוא לריך לנהוג טיריתו בטהרה: בי שהיו שתי כתות עדים מעידות אותו וכו' עיקרה במסכת נזיר ופרקן מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחת: יב עיקרה באהלות פרק אחד עשר סגום עבה וכופה עבה אין מביאין את הטומאה עד שיהיו גבוהים מן הארץ פוחח טפח היה אדם נתין שם בית שמאי אומרים אינו מביא את הטומאה וב"ה אומרים אדם חלול הוא וכר׳ לפי זה הענין כך פירושו היה אדם נתון על כזית מן המת תחת הארובה שבבית והטומאה רצונה תחתיו שאין חלל טפח ב"ש אומרים אין מביא את הטומאה בהמשכה לפי שאין זה אהל עד שיהא שם חלל טפח לאובית שמאי אומרים אין מביא את הטומאה) בינו לבין הטומאה יהרי היא כסגים עבה וכופה עבה וב"ה סברי אדם חלול הוא והרי הוא כשני הליפין זי ע"ג זו שאם העליונה גבוהה מו הארד טפח אע"פ שהתחתונה ממלאת את החלל מביאה את הטומאה וכו . האדם הרי יש בו שני לדדין ואייר בני מעיו באמצע אע״פ שהבני מעיים שלו ממלאים את החלל הלד העליון מביא את הטומאה. הנה השלמנו כל הדברים השנויין כאן מקולי כ"ש ומחומרי בית הלל. ובירושלמי בגמ' דנזיר ובתוספתא

ואין זה לרצוני ופעמים אומרים בהחלט שם הטהרה על הדבר שאינו מוכשר כמו שנבאר במסכם מכשירין: אע"ם שהוא מנטף. ר"ל שהשמן ניול ממנו וב"ה אומרים אם היה מן השמן על גופו כדי סיכת אבר קטן בלבד והוא המלבע הקטנה מאלבעות היד אבל אם הוא יותר הוא טמא בשביל השתן

שנטמא בהתטמאו ינשאר על גופו ואין מטהרין המשקין טמאים במי מקוה אלא המים בלבד כמו שיתבאר בפרק ד' דמכשירין וכבר קדם מוה קלת בפרק שני מבילה. ופירוש טופת. שילחלה הכף בשמו. טופת ומטפית. שילחלת הכף ליחלות שכשיגע בה הכף האחרת שחלחלת איתה גם היא ואין הלכה כרבי יהודה: ז כבר בארנו בפרק ראשון מקדושין שהדינר הוא משקל ששה יתשעים שעורות כסף שנקרא בערבי מכ״ה ואיסר רובע המעה והדינר הוא שש טעשרה כסף ולפי זה החשבוו יהיה משהל האיסר ארבע שעירות והפריטה הוא משקל חלי שעורה כסף ומה ששמעתי מאבא מרי זכ"ל ששמע מרביתיו המיד והוא המפורסם אללנו שוה הנקראת חכ"ה בערבי אשר בה שוהליו הוא זרע אחד מו השעורים: רבמי ישו. הוא שיכתוב גט לאשתו ולאחר כו ישב עמה וישאר הגט אצלו אחר כן יגרש אותה לגמרי ונתן לה הגט ראשון בעצמו בית הלל אוסרין זה שאומרין חיישינן שמא גיטה הודם לבנה לפי שתפשר שיולד לו ממנה בו אחר זמן כתיבת הגט שיתו לה ובית שמאי אינו חוששיו לזה ודע כי פסה ההלכה כי מי שגרש את אשתו בגט ישן תנשא בו לכתחלה

כמו שבארנו בגיטין. ואמרו ילנה עמו בפונדקי. ובלבד שיהיו שם שני עדים שנמיחדה עמו: ב"ה אימרים הן הן עדי יחוד הו הו עדי ביאה וכאילו נבעלה בפניהם ואין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ואמנם בעלה לשם הידושיו והרי הדשה בפניהם בביאה: ב"ש אומרים עד שיעידו ב׳ עדים בבעילה וכבר קדם זו ההלכה בפ׳ (ה׳) וח׳ן מגיטין. ופי׳ גם בה. שהוא מכירה ונהוג עמה וענין אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות שיבעל אדם בפני עדים בעילה לשם זנית והוא יכיל שתהיה שלא לשם זנות והוי יודע ענין זה כי הוא נפלא מאד ונפתחים בו מנעולים: ח ב"ש שאומרים שהלרה חייבת בחלילה לפי דעתם ראוי כשחללה חזרה גרושה ופסלה מו הכהונה ולדעת ב"ה אינה גרושה לפי שיהא כאילו מלד לאשה שאינה אשת אחיו או שגירש אשה שאינה אשתו וכשנתייבתה הגרה פיסלין לפי שהוא זנות והזונה אסורה לכהן: ולא נמנעי אלו מאלו לפי שלא היי חושדין אלו (א) יאלו שיטעו אותם בדבר שסוברין שהוא אסור שיאמרו להם שהוא מותר וכבר בארנו הלכה זו ברחש יבמות ג"כ: מו מחמר. הוח הקידושין ואין הקידישין לדעת ב״ה קנין גמור ביבמה כדי שחדחה חחותה משום אחות אשה ולפיכך יחלון לה עד שתסחלק זיהתו ותהיה מותרת לכל אדם וניתו גנו בשביל המחמר לפי שחיו מתיר חיסור המאמר אלא גע והרארי שיתן הגע במחילה

כמו שאמרו במשנה מוליא את אשתו בגט וחלילה וכבר קדם פי׳ הלכה זו ועיקרה בפרק שלישי מיבמות: " אם הוסיף על שבת אחת יוליא ויתן כתובתה אי יתחרע ויתיר שבועה וכמו שביארנו בפרק חמישי מכתובות. ופירוש אור לשמונים ואחד. ליל אחד ושמונים מעת לידחה נקבה ועיקר הלכה זו כי האשה שילדה יולדוח הרבה אינה חייבת אלא הרבן אחד יאם הפילה כמי כן היא חייבת קרבן ובלבד שיהא בי מצורת האדם כמו שנתבאר בריש כריתית ולשון התורה ביולדת נקבה כי אחר מלאת שמונים יום תביא קרבן והוא שנאמר ובמלאת ימי טהרה וגו' וכל נפל שהפילה האשה באלה השמונים יום אינה חייבת עליי קרבן לדברי הכל לפי שהוא בימי הלידה הראשונה ודינה דין האשה שילדה וולדות הרבה יכשהפילה יום אחד ושמונים אין מחלוחת ג"כ שהיא חייבת קרבן לפי שהוא לידה השנית כיון שעברו ימי הלידה הראשונה אבל מחלוחתם במה שחפיל ליל אחד ושמונים ב"ש אומרים כאילו הפילה בחור ימי טהרה ואינה חייבת זולתי הרבן אחד בשביל שהוא מוטל עליה מן הלידה הראשונה. וב"ה מחייבין אותה שני קרבנות אחד על הלידה הראשינה וקרבן שני על הנפל כאילו הפילה אותו יום אחד ושמונים שהוא אחר מלאת יעוד חבא הלכה זו בראש כריתות ולשם נבאר ונפרש לאיזה ענין חולקים בליל אחד ושמונים ליילדת נקבה ולא נחלקו במה שתפיל ליל א' וארבעים אם יולדת זכר: וסדין. שלמת פשתים יתעטף בו האיש אותרים ב"ש אינו חייב בלילית לפי שהלילית בפשחים שעטנז מפני התכלת שאינו אלא מלמר תכלת וזה מיתר ביום לפי שנאמר וראיתם אותו וזכרתם ולמדנו מפי ההבלה פרט לכסות לילה ומדרך בני אדם שלובשים סדיניהם בלילה ואם לבשו בלילה ובו תכלת יתחייב מלחים לפי שלא נאמר אתי עשה ודחי ל"ח אלא ביום שלבישתו מנים עשה וב"ה לא גזרי לכסות לילה: ובלבלת השבת. אמרו בתאנה המיוחדת לשבת ונשארה מאותה תאנה כלכלה אומרים ב"ה כיון שפירות אותה תאנה מוכנים לשבת ממיד ומעיקרנו שבת קובעת למעשר הנה כבר נקבעו למעשר ואין מותר לו לאכול מבלכלה זו ואפילו עראי עד שיעשר וב"ש אומרים לא הוקבעו למעשר ביחוד זה יכבר קדמה הלכה זו בפרק ד' ממעשרות: יא הכל מודים שאין נזירות בחי"ל

אה שנדר בחוצה לארץ קנסי ליה ב"ש שמן הקנס שיקיים סמם נזירות בא"י והוא ל' יום יב"ה יקנסו איתו שיקיים הנזירות שקבל על עצמו בא"י ואפילו היה מאה שנה ושיהא מיר שתים שיעמוד מיר ששים יום וכבר קדמה הלכה זו בפירושה בפרק שלישי ממירוח: יב המאמר היא כאכסדרה שנסדקה והיתה נומאה בצד זה יכלים בצד זה ואין ספק שהכלים טהורים היאיל והגג נסדק יהופכש זה החצי יכשיהיה בארץ כנגד אותו הסדק אוהל ברומו טפח או יותר לחשבהו כאילו עלה וסתם אותו הסדק כיון שהוא כנגדו ונמחברו הטומאה והכלים יחזר הכל מחת אהל אחד יאם היה אדם מחת הסדק של אכסדרה אומרים ב"ש לא עירב את הטומאה לפי שהוא כדבר הצמות ואין שם חלל גבוה מן הקרקע: וב"ה אומרים האדם חלול הוא. וצד העליון ממנו כאילו היא אהל על הצד החחחון מדובק בקרקע ובגובה

דעדיות

מ"בן, כ) מיר יטי, ל) שם כ., מ) אהלות פי"א מ"ג, נ) ל"ל מעה, כו) וכן מחקו מהריעב"ן.

הנהות הב"ח (ה) שלא היו חושדיו חלו אם אנו שינונו

תוספות שאנץ (המשך) כנו בנזיר דכ"ש אומרים אינו מדיר וב"ה אומרים מדיר ומיהו המלמוד שלנו בנויר לא תנן להך פלוגתא בלל ולא ידעוא דבריש פרקין התם [חני] בית שנסרק כ) טימאה מבפנים כלים שבחוץ ביש אומי עד שיהא בסדק ד טפחים וכ״ה אומר כל שהיא רחוי מקולי ומחומרי ב״ה ג) וליחני הכא רבשלמא אידך דהתם היה משקוף בצד החלון יריה מוטל על ראסקופה ב״ש אומרים אינו מביא וכ״ה אומרים מכיא בולהו ורהבית) ודהכאו אם אדם געשה אהל אם לאו ועוד אחריתי כפי בחרא ומורים ביח שמאי ובית הלל שבודקין לעושה פסח ולנזיר בית שמאי אומר בודקין ובית הלל

ב) וחין העומאה מתפשעת לעבר הסדק ואס יש אדם מחם אופו שדק על הטימאה שבמהום הפלה בש"ל דהיל כמלה והינו נעשה הוהל שהוח מלא כשר וב"ה סברי דנעשה אוהל שכולי חליל יה"ג תכן בפי"א דאהלות סגום עבה יכופת עבה כו' כצ"ל ועיין בהראב"ל ובר"ם למירי שהטימאה תחת האדם שאין בין הטומאה לאדם טפח יתנן המם דמנום וכומה אניים שיש בעוביים יותר מטפח וטומאה מממיהם משינה רצינה אבל שחי יכופית זע"ו אם המחמון עוביו טפת רואים כאילו אינו מביא הטומאה והעליון מיזבות ב"ז זיילת השלמו כדבר אחד עב וב"ה סוברים שהות בשניים כסולים מסני

:אין בודקין

שהוא חלול: נו הוא לפיי הראשוו שבריים במ מ״ני

םמג עשיו רמה:

אתורות הלי ני חתו לאתו

קלב טוש"ע י"ד סימן פו

מעיף ו ופעיף ג: ג מיי' ופמג שם טיר

:סד זיי שיים

ד מיי' פ"ב מהלכות

מטמחי משכנ ומושנ

. 5

ו מיי׳ פ"ו מהלכום

שמיטין הלכה טו סמג

מארלות אתורות רורר

מכוחות כלי ית ממנ

שלא פעיף פנ:

ב מיי ח״ו מהלרות

לאוין רפ טוש"ע י"ד סימן

רנו סעיף כא:

בכורים הלכה יב טור

ש"ע י"ד קימן שכט קעיף

תוםפות שאנין (המשך)

דאמרי אין תורמין (תרומה) ולא קאמר אין

. לית כאו זיתים על שמו

. אלא שמו על זיתים: הזורע

ארבע אמות ב"ש אומרים

. הנוטע שורה אחת של ה

גפנים ב"ש אומרים כדם

וב"ה אומרים אינו כרס עד

דשורה אחת אוסרת ארכע

לשם

כ מיי

כלאים הלכה ג סמג

פ"ו מהלכום

עשין קמח: ז ח מיי' פ"ט מהלכות

כ סמג לארן קמא טוש"ע

י"ד סימן פח פעיף א: ה" ט מיי' פ"ה מהלכוח

יורה ני

ה ר מיי שם פ״ה הלכה

ב ע" נמגיד משנה פ"ג מהלכות מחכלות

٦.

א) מנחום קד, שכת עז., ממורה כל, דו נדה כד., ה) חולין קד: שבת יג., ו) [כלאים פ"ד מ"הן, ו) מלה כ"ח מ"ו במחים לו יו) מקוימות פ"ה מ"ו. מ) מקוימות פ"ה מ"ו. מ) (ל"ל מורה יכ"ה בדפו"ין, י) ל"ל מקלמו. יעב"ד. כ) וכ"ה נדמו"י. ל) חוק. יעב"ץ, מ) ל"ל בהכך, ג) ול"ל גמורותן, מ) ול"ל מעיסה וכ"ה מהריעב"דן,

תוספות שאנין

דם נבלות כי

ומפ׳ מטמאין. במנחות] (דף קד) דאיכא ---לקרוש יריטים על כזית: ביצת ילעמוד אם יש ריוצא וכלה בה נמכרת בשוק שהיא מגוף ראינה ונמרת התרנגולת מותרת אכל ביצה מתרנגולת שנמצאת מביפה אסורה נטרפה טרם גמר הביצה ונגמרת באיסור וב"ה אוסרין דגורינן אטו ביצה שגדלה טריפה. מפני באיסור בפ׳ אלו טריפוח שנגמרה באיסור: דם נכרית. ורם טהרה של מצורעת יולדת שטכלה ייד כפי 18 /7 לסוף בנות כותים מחפרש שפיר פירוח שביעית אוכליי , בטובה. פי׳ בהחזיק טובה לכעליה ינוטל רשות מהם: וב"ה אומרים (אין אוכלין) אלא בטובה. דגזרי אטו שאר שני שבוע ראינה הפקר שלא ליכנס לתוך שדה חבירו שלא ברשות אבל מן התורה הפקר חניא ובמבילתא! הוא פורץ פרצות אלא שנדרו חכמים מפני תיקון העולם: החמת כ"ש אומרים ^(†) צרורות טהורית ער שיתפרם. יקאמרי ב״ש דאם הוא צרור בצרורה עומדת טמא באילו הוא נחפר וכה״א אע"פ שאינה צרורה פיי שאינה צרורה ועומדת אלא אפילו שעה טמאות יתנאי דכלים דלא כר׳ יהודה בסבירא ליה רב״ה לקולא יהיינו ששה דברים דקחשיב, דם נכרית ידם קחשים ליה: ב תודמין זיתים על שמז ועגבים על ין דברי כ"ש דב"ש סבדי דויתים ושמן הוי שפיר מין אחר וב"ה אומרים איז תורמיו דדוו ב' מינים. איז תורמין זיתים על שמן ולא ענבים על יין יאם תרמו בש"א תרומתם תרומה וכ"ה אומרים אין תרומתד לב"ה אפילו בריעבר איז לכתחלה אין תורמין והכא תורמין ונראה הניחא רחתם נמי בשילהי פ״ק [תנן] אין תורמין מדבר שלא נגמרה על דבר שנגמרה ואם וזיתים הוי לא נגמרה ושמז . גמרה ופרי שם התוסי רבירושל׳ מפרש דהך אין תרומתי תרומה שלא מדעת וסיפא (דתרווייהו) ורתרומתין תרומה מדעת . כהן ולכן יש לפרש מרעת כהן מיירי לכך לב"ש (תורמין לכתחלה ולב״ה] אין תורמין לכתחלה אבל תרומתו ילב״ה] תרומה ואתר מתני רהתם

א) חסר כאן עיין כלשון הכאג"ד.

בויתייהו נאכזו ווכז) מוכח

חללו יותר מעפח ולפיכך יביא את הטומאה לגד השני של אכסדרה ששם הכלים וזולתם ועוד תבא הלכה זו בפרק אחד עשר מאהלות: פ"ה ביצת הנכלה. הוא שישחוט עוף ויפסול אותו בשחיטתו ייתלא כו כילה אם היא שלימה ונתקשה קליפתה כגון הבילים שנמכרים בשוק היא

מוחרת באכילה ואח יש בהליחתה רבות ואפי׳ דבר מועט היא אסורה לפי שהוא מבלל בני מעיה אבל בילח עוף טריפה היא אסורה מטעם שזכר. ועיקר הוא בידינו שהנכרים אין מטמאין לא בנדה ולא בזיבה לפי שנאמר בוב דבר אל בני ישראל בני ישראל מטמאין בזיבה ואין הנכרים מטמאין בזיבה אבל גזרי עליהם שיהיו כובין לכל דבריהם והם ובין מדרבנן ב"ש מטהרים דם הנכרית על עיקר דין תורה ונותנין הגורה דרבנן ברוקה ומימי רגליה שהוא מצרי חמיד שיהא כרוק הוב ומימי רגליו וכזה ידוע שהוא מדרבנו בהיות דמה טהור לפי שאילו היחה זבה מו החורה סכל היה טמל והיה דמה כדם זבה וב"ה אומרים זה שהשרינו דמה עם רוחה ומימי רגליה ואסרנו הכל בטומאה אחת שמודה שהוא מדרבנו. וענין כרוחה וכמימי רגליה. שהוא יטמא לח ולא יטמא יבש ואין כאן דם הנדה אמתית שהיא מן התורה לפי שהוא מטמא לח ויבש כמו שנתבאר בפ' ז' מגדה: ודם מהרה של מצורעת. הוא הדם שתראה החשה המצורעת אחר ז' לזכר וי"ד של נקבה יעוד יכא פירוש זה בפ׳ שמיני מנדה: ופירוש בטובה. בטובתו כאילו עשה לו צרכו אי עשה לי עמו חסד ומנים אותו לאכול מפירות ארצו כמו שנתבאר בפרק ד' משביעית: וחמת. בלי מעור ששמיו בו מימיהו הולכי דרכים יאומרים ב"ש שוה החמת שנקב יא מלדו) וולררודי) לריך שיקמט העור ויתקשה על המחום הצרור כמו

שמנהג כשיעמוד זמן ארוך שיארע לו והוא אמרו לרורה גזור מן הלוררים מהיה הקשר צוה כל כך לשיחזיק זה החמת הדבר שמשימין בו ותעמוד בו ובכן תהיה החמת מקבלת טומאה כמו שהיחה מחחלה ובה"א כיון שקשרה חקבל טומאה ואף על פי שאינה לרורה ולא נקמט העיר ולא נתקשה מקום הקשירה: ב בשר עיף בחלב. אינו מן החורה ואף על פי כן אומרים ב"ה אינו עולה משום הרגל עבירה: ואמרו וספרי פ' קרח) שומע אני יתרום זיתים על השתן וענבים על היין חלמוד לומר כדגן מן הגורן וכמלאה מן היקב מן הגורן מן הגמור. וכבר קדמה זו ההלכה בפרק ראשון מתרומות. ולריך אדם שירחיק ארבע אמות מן הכרם. ואו יורע הירה וזו היא עבודת הכרם ואם לא הרחיה וזרע כלאים בלד הכרם אמר רחמנא פן מקדש המלאה הזרע ב"ש שאומרים שמבואת שורה אחת נקרית כרם אומרים שתביחת שירה חחת עם חותם הזרעים נשרפים וב"ה שחימרים שחינו נהרח כרם פחות משתי שורות ראוי לפי דעתם שישרפו תכואת שתי שורית והוא שנפל עליהם שם תבואת הכרם וכבר בארנו זה בפרק ד' מכלאים: ומעיבה. הוא שירתית המים בקדרה עד שיהיו רותחין בתכלית הרחיתה ויטיל בהם הקמת וינענעו עד שיתעבה ויתבשל ווה אינו חייב בחלה לב"ש וכבר בארנו זה בראש חלה: בחרדלית. הוא בחליף ה"א בחי"ת ועקרו הרדלית ר"ל הר חלש והענין . מימי הגשמים שיורדין ממקום גבוה כגון הר קטן או גבעה כשיגר ממנו נהר קטן אומרים ב"ש הרי הן כזוחלין ואע"פ שאין להם עיקר ימטבילין בהם את הכלים וב"ה אוסרין ועוד יתבאר בפ"ה ממקואות. וכבר פירשנו בשמיני מפסחים שמחלוקתם בגר בלבד שבית (שמאי) והללן אומרים שמא בשנה הבאה יהיה נומא מת ויאמר כמו שנוהרתי גשנה שטברה ואכלחי מחת בטרב כמו כן עתה אטבול יאוכל בערב אבל ערל ישראל איז בו מחלוהת שהוא טובל יאוכל

פסמי

לעדיית ופ"ב) גרם שהם כ"ד דברים והאי שמדיר את בנו ממנינא דפלוגתא היא וב"ש לקולא דקא סברי אינו מדיר ומסמברא דהכי הוא מנינא. בילה שנולדה. שאור בכוית. השוחט חיה ועוף. הבקר לעניים. כל עמרי השדה. העומר שהוא סמוך. כרס רבעי אין לו חומש. יש לו פרט. חבית של זימים החד שתו מבור אם ביב שתו ומתאן באשב

מתחדשת. פוטר חדם חשתו. המגרש חח אשתו ולנה עמו. ב"ש מתיריו את הנרות היא וכל חברהא חדא היא. ג' אחים. המדיר את אשתו. המפלח לאור שמנים ואחד. סדין בלילית. כלכלת שבת. מי שטר מירות הרבה. מי שהיו כתות עדים. אדם שהוא נתון תחת הסדק. הרי כאן כ"ג והאיש המדיר את בנו כ"ד. ובלתובות פרק האשה שנתארמלה וכו' מקשו לה בגמרא דבני מערבת ולמה לה תנינה מהולי ב"ש וחימרי כ"ה ותירן לא אתנינא מתני' אלא נדברן שהוא קל משני לדדין וחומר משני לדדין אבל הכא חומר מלד אחד והל מלד אחד כלומר הולם הום אצל המשה וחומר הום אצל הבעל וכילה מילתא כדאיתא התם: פ"ה עיקרה במנחות פרק המנחות

והנסכים והתם מפרש אף כשטמאו ב"ה לא טמאו אלא ברביעית הואיל ויכול להרוש ולעמוד על כזית כלומר וכיון שהוא קרוש דומה לכשר יגזרו עליי משום כזית . נבלה וכוליה פרקין דלעיל והאי פירקא נמי לה שנו במסכת עדיות אלה מפני ארבעה דברים שהעיד (רבי) עקביה בן מהללהל ואחד מהם דם הירוק שהוא מוסיף (על) ב"ש וב"ה במרחה דמים. חי נמי משום דם נבילות דר' יהודה תני לה לחומרא ובפרה בתרא דעדיית חלקו עליי חביריו דתנן העיד ר' יהושע בן בחירא על דם ובילות שהוא דם טהור. ונראה לי כי התנאים

אמות 3) כשוורע ארבע אמות אינו אלא שורה אָחת לבד הלכך שורה שניה לא שייכא לארכע אמות ואינה נאסרת בזריעה ד אמות ולב"ה לא מיתסרי לזרוע כ״א משום כ׳ שורות הלכך תרוייהו שייכי בד' אמות ונאסרו (מסתמייהו) תרוייהון. המעיסה. פ״כ . רפסחים מפי מוגלשין על גבי קמח ומפי במאי פליגי: מט בחרדלית של גשמים פ״ה ימקואות תנן לה כש״א מטבילין בחרדלית וע"כ מבדי דקטפרם חרוד ומכרי דנוטפים מטהרין [כזוחלין] וב״ה אומרים אינו חבור. ותניא כתוספתא דמקואות איזה חרדלית מי גשמים הבאים מן המדרון יואין אותן (אם ישן מתחלתן ועד סופן צירוף מ׳ סאה מטבילין ואם . מטבילין דכרי ב״ש וכ״ה אומרים אין מטבילין עד שיהו לפניו עגול מי ופ״ה נ) דבהא פליגי דכ"ש (סברי) מדמי החדדלית לול שוחלש ורו מי חאה אף על פי שבופילה לא נחתו המים וב"ה סברי דלא רמי דהתם הוי כוז הגל אשבורו שמחובר יחד אבל הכא הוי ממש מקוה (כזוחליין) [בווחליין] אלא כשיש לפניו ענול את העליונים כאלו למטה ואתיא כמ״ר גוד אסיק במס׳ (סוכה) [חגיגה] ודף כאן וצ"ע לו דקתני מודים שהוא גודר כלים

בו נראה דל"ל הלכד כשוורע אמוח אינו מקדש רק שורה מתם דשורה שניה וכוי. ג) הוא הראכ"ד. ד) ע"ם כאן ועיין כר"ם במתניתין . דמקיאות שם.

הוא והצד העליון מביא את המומאה:

פרק חמישי

א ירבי יהודה אומר ששה דברים מקולי ב"ש ומחומרי בית הלל יידם נבלות בית שמאי ממחרין וכ"ה מממאין ביצת הגבלה אם יש כיוצא בה נמכרת בשוק מותרת ואם לאי אסורה כדברי ב"ש יוב"ה אוסרין ייומודים בביצת מרפה ישהיא אסורה מפני שגדילה באיסור מידם נכרית הודם מהרה של מצורעת ב"ש מטהרין וב"ה אומרים יכרוקה וכמימי רגליה 'אוכלין פירות שביעית בטובה ושלא בטובה כדברי ב"ש וב"ה אומרים אין אוכלים אלא כמובה החמת ב"ש אומרים צרורה עומדת וב"ה אומרים אף על פי שאינה צרורה: ב רבי יוםי אומר ששה דברים מקולי ב"ש ומחומרי ב"ה ייהעוף עילה עם הגבינה על השלחן ואינו נאכל כדברי ב"ש וב"ה אומרים "אינו עולה ואינו נאכל תורמין זיתים על שמן וענבים על יין כדברי ב"ש וב"ה אומרים פאין תורמין ייהוורע ארבע אמות שבכרם ב"ש אומרים קידש שורה אחת ובית הלל אומרים 'קידש שתי שורות "המעיםה בית שמאי פומרין ובית הלל כמחייבין יימטבילין בחרדלית כדברי ב"ש

תרומתו תרומה בירושלי פ"ק דתרומות א"ר מנא שנוכרו בזה הפרק לקולי ב"ש ולחומרי ב״ה כולם מוסיפים הם על הפרק הראשון ששנו בפ"ד כי התנא ששנה הפרק ההוא סבירא ליה מוכהנך דהאי פירקא דבית שמאי לחומרא ובית הלל לקולא מיהו אף על גב דהנך דיחידאי קידש שורה אחת (על ד׳) [בפ״ר] דכלאים תנן נינהי הנהו דמשכחנא בהו סחמא דמחניתין הלכתא נינהו: ביצח הנבלה אם יש כיולא בה נמכרת בשוק מותרת כדברי ב"ש וב"ה אוסרין. אי קשיא לך הא דמנים השוחט את התרנגולת ונמצחו בה ביצים גמורות מותרות לחכלו בהלב אלמא לאו כגופה דמו לא קשיא דהתם בשר עוף בחלב דרבנן הוא וכיון דהוו בינים שלא גזרי עליהם משום תורת בשר אבל נבילה אימורא דאורייתא הוא: ומודים גבילה טריפה שהיא אסורה מפני שנדלה באיסור מתריד לה במסכת חולין מפני שנגמרה באיסור אבל גדלה ליכא למימר דטריפה אינה יולדת: דם נכרית ודם טהרה של מצורעת בית שמחי מטהרין ובית הלל חימרים כרוקה וכמימי רגליה כלומר מטמחה לח חבל לח יבש כתורת רוקו של זב חבל חינו מעמח יבש כתורת דם הגדה. ובמסכת נדה פרק בנות כותים איתה להח מתניתה יהתם מפרש טעמייהו: איבלין פירות שביעית בטובה ושלה בטיבה וב"ה אומרים אין אוכלין אלא בטובה. עיקרה במסכת שביעית פ' ד' יאיתא לפלוגתה דר׳ יהודה ורבנן החם ונרחה לי טעמייהו דב"ה משום דגורי שביעית אטי שאר (שנין שבוע כדי שלא יהא אדם רגיל לכנס בשדה חבירו ובגנתו ובפרדסו שלא מדעתו אבל מן [התורה] ודאי מותר דכתיב וכשנה השביעית חשמטנה ותניא במכילתא מגיד שהוא פורץ בה פרלות. אלא שגדרו חכמים מפני תיקין העולם: החמת ב"ש אומרים לרוכה עומדת וב"ה אומרים אע"פ שאינה לרורה. שנינו במסכת כלים פרק כ"ו ןמ"ד) כל החמחות לרורות טהורות חוץ משל ערביים ר"מ אומר זרור שעה עהורה ר" יותי אומר כל החתחות זרורות טהירות פי' עד שיתפור, וחנים בחוספ׳ דכלים וב״מ פי״ה) החמת בית שמחי אומרים מלאה ועומדת ובה"א מלאה ולרורה ר' יוסי (ור' יהודה אומרים) וברכי יהודה אומרן חלוף הדברים. מכל זה לא מצינו מטמא אוסה בשאינה לרוכה. מעתה יש לנו לפרש משנה דעדיות דב"ש סברי בעינן לרוכה עומדת

כר״מ דאמר לרור עולם טמאית וב״ה סברי אע״פ שאינה לרוכה כלומר אע״פ שאינה לרוכה עומדת אלא אפי׳ לרור שעה טמאה וכולהו מנאי בכלים דלא כר׳ יהודה דאיהו ס"ל ב"ה לקולא ומתרויהו שמעינן דבעינן שההא נפוחה אלא מר סבירא ליה בעינן נפוחה בלרורה ועומדה ומר ס"ל נפוחה בלרור שעה ותנא קמא דברייתא הוא ר' יהודה דעדיות: קא חשיב דם נכרית ידם טהרה של מצורעת בחרתי, ובחוספתא דעדיות (פ"ב) לא קתני אלא הי וקא חשיב להגך חרתי בחדא: ב עיקרה במסכת חולין פרק כל הבשר (דף קד:). תורשין זיתים על השמן ועובים על היין דברי ב"ש וב"ה אימרים אין תורמין עיקרה במסכם תרומה פרק ראשון ומסיים בה הכי ומודים שאם תרם שחייב לתרים שניה נראה דהאי מודים אבית הלל קאי מיהו אע"ג דלריך למרום שניה חרומה הראשינה תרומה ומדמעת כדאמר בעלמא ויחזור ויחרום ומפרש בגמ' דבני מערבא בתרומה פרק ראשון א"ר מגא לית כאן זיתים על שמן אלא שמן על זיתים וכן היא שנויה בחוספתא דתרומות אבל זיתים על שמן וענבים על היין בין לב"ש בין לב"ה ואפילו לרבי מאיר דמקל מדר" יוסי בכל אלה אין מרומה ולר' יוסי אליבא דב"ה אם תרם אין חרומתו חרומה והכי איתא במסכת תרומות פרק ראשון ומפרש טעמא בנמרא ר' אילא בשם ר' יוחנן מפני גול השבט כלומר כי הדמים פסולת הרבה יוצא מהם והוא חורם מדת זימים כמדת שמן ואפי' ירבה במדת הזימים שמא יטעה ילא יוסיף כמדת השמן ר' חנינא אומר מפני הטורח ומוקי לה כר' יוסי דהוא מחמיר בגזל השבט אבל לר' מאיר אפילו זימים על השמן לכחהילה אין חורמין אבל אם תרם חרומחו חרומה ואין אריך לתרים שניה כאותה ששנינו במשנה תרומה פרק ראשון בסוף הפרק אין תורמין מדבר שנגמרה מלאכתו על שלא נגמרה מלאכתו ולא מדבר שלא נגמרה מלאכתו על שנגמרה מלאכמו וכי' ואם מרם חרומתו חרומה ומוקים לה כרבי מאיר הלכך אפילו שמן על זיחים נמי לכתחילה אינו חודם אלא זביון שמן על זיחים ובין זיתים על השמן לר׳ מחיר מרומת והכי חני לה במיספתה יבירושלמי: הוורש חרבע חמות שבכרם. פירוש הזורע בחוך ד׳ חמות לכרם בש״ח קדש שורה אחת יב"ה אותרים שתי שורות. עיקרה בכלאים פרק ד' הנוטע שורה אחת של חתש גפנים נ"ש אותרים כרם וב"ה אותרים אינו כרם עד שיהו שתי שורות לפיכך הזורע ד׳ אמות שבכרם כ"ש אומרים קדש שורה אחת וכ"ה אומרים שתי שורות פירוש המורה אמרה לא הזרע כרמך כלאים פן תקדש המלאה יתבואת הכרם וכיון דסברי ב"ש כי חמש גפנים שעומדות בשורה אחת הם כרם אע"פ שאינן שתים כנגד שתים ואחת יולאה זוב הלכך לא קדש אלא שורה אחת כי הוא כרם וכן כל שורה ושורה כרם בפני עלמה וכרם אחת אחרה חורה שתאקר ולא שתי כרמים וב"ה סבכי כל שחי שורות הוו כרם אבל שורה אחת לא הלכך קדש שתי שורות: הפעיבה ב"ש פוטרין. פירוש תן החלה וב"ה מחייבין עיקרה כמסכם חלה פ" ראשון ומסיים בה החליטה ב"ש מחייבין וב"ה פוטרין ומפרש בגמרא דבני מערבא איזו היא המעיסה נותן חמין לתוך קמח החליטה קמח לחוך חמין איחא נמי נחלטה כל זרכה ב"ש מחייבין לא נחלטה כל זרכה ב"ש פוטרין ר" ייםי בשם כ׳ חזקיה שני חלמידים שנו אותה נכאה תן הענין הזה כי המעיסה והחליטה תחילתן חלוט ברוחרין וסופן נאפי בחנור ומשו״ה מחתה על דברי ב״ש דקא סברי תחאה גבר הלכך החליטה שהיא קתח לתוך חמין נחלטה כל לרכה ברותחין ואפ״ה כשהוא חחר ואופה אותה בתגור קרי לחם והמעיסה שהיא חמין לפוך קמח שלא נחלטה כל לרכה כי הדר אפי לה בתנור פטרי ב"ש ומחרץ שני חלמידים שנו אוחה כלומר חברא מי ששנה זו לא שנה זו ואיחא להא מילתא פרק כל שעה אלא שהוא מפרש בנמרא דילן המעיסה והמליטה כהפך וכמקום החליטה נאמרה בילעיסה והזכירו כאן מגלישין במקום חמין ויש שגורסין מוגלשין. ווכאה לי על שם שמקריחין וחשירין את השער מן הראש כשמרתיחין אותו בהם על כן נקראו המים שהם המים הרבה מוגלשין והוא משרש גבח שמתרגמינן אותו גליש הוא לפי שהוא קרם מלפניו וכן שגלשו מהר גלעד שנקרחו: בשבידין בהר דלית דברי ב"ש ובה"א אין מטכילין, עיקרה של זו במקואות פרק ה' ב"ש אומרים שמטפילין בהר דליח וב״ה אומרים אין מטבילין ומודים שהוא גודר כלים וטובל בהם וכלים שגדר בהם לא הוטבלו. וחניא בחוספתא מקואות איזהו ןהרן דלית מי בשמים הכחים מן מדרון רוחין איתם אם מתחלתן ועד סופן צריף ארבעים סאה מטבילין ואם לאו אין מטבילין דברי בית שמאי וב״ה אומרים אין מטבילין בהם עד שיהיה לפניו עגול ארבעים פירוש הר דלית כגון הר היושב על הבקעה ומי גשמים יורדים מן ההר אל הבקעה ושם הם מחקבנים כמו במקוה ב"ש סברי מטבילין כמים היורדים בשיפוע ההר וסופם מחובר אל מי הבקעה שברגליי ואנ"פ שאין בחסמים ההר מקוה הראיי לטבילה מפני שהמים היורדים מתפשטים לכאן ולכאן ואין בכניסן מי סאה ואפ"ה מטבילין בהם מפני שהם כמו גל שנתלש ראשו אחד מן הים ובו מי סאה ונפל על האדם שהוא טהור אע"פ

מקואות הלכה סמג עשין רמח טוש"ע

ຶ້ລີສ

סימן כא סעיף ב:

"ג ב מיי׳ פ״ט מהלכות

קרכן פסח הלכה ו:

אבים הטומאה הלי ו:

ד מיי מנו"ו מהלי

פרה אדומה הלכה א

וע"ש ככסף משנה: ה מיי פ"א מהלכות

טומאת אוכלין הי"ג:

מרימות הלכה ג:

בוד ו מיי מייד מהלכום

"ו ד מיי פ״ה מהלכות

הלכה ב: יח ח ט מיי' פ"ז מהלי יבוס הלכה א והלכה ה

סמג עשין נא טיש״ע אה״ע סימן קעה סעיף ב

וסעיף ג ועייג בחו"ט

בפ"ג דיכמות בחירך: ב" י מי" פ"ב מהלכות

מהלכות

משכב ומושב הלכה ת ופ"ה

מהלכות איסורי ביאה הלכה

ו סמג לארן קיא ועשין רמת טוש"ע י"ד סימן

קפח פעיף ח:

מהלכות מעילה הלכה י סמג לאוין שמא טוש"ע

ייד סימו שת סעיף ח:

בא ל מיי פ״ב מהלכות

בב מ מיי' פ"ו מהלכות מ"ת הלכה יד סמג

עשין יב טוש"ע י"ל סי

שלד סעיף מג:

בגנתיישם פיז הנכה

שם סעיף נ:

תוספות שאנץ

ושייי שגודר כלים וטוכל

בהר פיי עושה מחיצה

בגדים וכלבד שיעכבו הילוך המים שלא יהו

כלים כאמצע ההר כדי

ילא זוחלין וטובל במים

שחוץ לכלים וכלים שגדר

שאין כל הכלים טבולין

במים העומדים (כי אם

צד העליון שלצד המים

העימדים] ולא צד שכלפי

מטה בחתתית ההר: גר

שנתגייר. ס״פ האשה

כפסחים מפי לה- ו סדלת

אינו מטמא את הירים

דברי ב"ש דסברי שהוא

חכמתו של שלמה: מי חטאת שעשו מצותן שכבר

(הוא) [דווו] על האדם

אותה הזאה נגעה באדם

או בכלים ב״ש מטהריו

וכית הלל מטמאיי וצ״ע

רתנן פרק בחרא דמסי

. (לפניר תולין) |היו לפני

מטמאין: הקצח פי׳ בערוך

טיל"א ובקון פין שדומה

לכמון ב"ש מטהרין דאינו

אוכל דהוא גופיה אינו

כדאמרינן בברכות (זף מ)

לה בטעמא לחור וב"ה

מיהא יפה ללב הוי אוכל:

הרגיל

אכילה אלא לטעם

בקצח אינו בא

כאב (לב) ומוקי

ככלים

הילוך

שיהו

בהם

ווחליז

טמאים

ועושה מחיצת

המים באשבורו

לא הוטבלו לפי

כגון

ד וסמג שם טוש"ע

מוטה הלכה ו:

כ מיי פ"ג מהלכות בכורות הלכה יא ופ"א

טומאות לרעת הלכה ז

מטמאי

יבלרום

ח"ה מגילה ז.. ג) ועוהליו

פ"ג מ"ון, ד) נדה לד., ה) ול"ל מטמא וכ"ה

וים.ו. ז) ונסה"מ מהם]. ת) נדה יע. סנהדרין פו:, ע) בכורים כה.,

י) ברכות יני. כ) שם

יעב"ד. **מ**) כרכות יט. ימו"ה טו., ג) [בסה"ת הגירסת לחבריך], ס) [בסה"ת

ערלהן ע) ול"ל המיר וכ"י

עודה) ע) ול כמנל ב בדפו"יג פ) במוספחה הימה והלה מחליקין היי

לפני חלין של רבים דורסים

ולא נמנעים מסני שאמרו מי

מעאת כו' ופי' חלין של רבים

וכ"ה מהריעב"דן, ל) ול"ל

היתרן, ק) ל"ליבמת. יעב"ן,

הגהות הב"ח

(א) ובו שער לכן יהלכה

ביל את.

למטה ואתיא כמאן דאמר גוד אסיק במסכת חגינה. ומודים שהוא גודר כלומר עושה גדר של כלים בפני המים ואע"פ שהמים יורדים בין כלי לכלי אין בכך כלום שאילו מקוה הנקוה במקומות הרצה אם נשארו בו ארבעים סאה מטבילין בו מכל מהום כלים שנדר דהם לא הונודלו ממני שהצד החילוו שלהו לא טביל במהום אשבורו: גד שנתגייר ערב פסח וכו' עיקרה בפסחים פרק החשה: ג אינו מטמח חת הידים. פירוש מפני שהיא חכמתו של שלמה: מי חטאת שעשו מלותן ב"ש מטהרין וכו' פירוש שכבר הוזה על החדם וחיתה הוחה עלמה נגעה באדם או בכלים. ובתוספתא דפרה פרק במרא וכן היה רבן גמליאל אומר למזה פרוש לאחוריך שמא תטמא אמרו לו שוהלא מחלקין היו לפניו חולין של רבים דורסין ולה נמנעין מפני מי חטחת שעשי מלותן אינן מטמאין. פירוש חולין של רבים מקום שמזין שם על כל הטמאים: ההצח ב"ם מטהריו וכ"ה מטמחיו וכו למעשרות. כך היא שנריה במסכח עוקצין. קלח פר׳ בערוך ניל"ח בלע"ו וחין דעתי מיושבת עליו לפי שלה רחיתי מימי הדם שזרעה בכוונה וכחיב (ישעיה כח) והפין קצח יכמון יזריק ואני שמעתי כי הוא אל קרובי"א והוא אלכמין אלא שהכמין . ארוך ממנו מעט והיינו לכתיב והפיץ קלח יכמון יזרוק וכתיב (שם) כי לא בחרוך יודש קלח וגו׳ כי במטה יחבט קלח וכמון בשבט ופליגי בה ב"ש וב"ה אי הוי איכל או לא כי הריח שלו קשה כדתניא בברכות פרק כילד (דף מ.) הישן למזרח גרנו דמו ברחשו וחכילתו השה כדתנים ברישם דברייתה קלח אחד מששים משמני המות אלא שהטעם יפה ללב דאר"ח הרגיל בקצח אינו בא לחולי הלב ומוקמינן לה התם בטעמא בלחוד ב"ש סברי כיון דהוא גופיה לאו בר אבילה הוא איני איכל ואינו מעמא טומאת אוכלין ואינו חייב במעשרות. וב״ה סברי כיון שהטעם שלו יפה ללב הוי אוכל לטימאה ולמעשרות: ד' שי' טבלה בין ימי טומאה לימי טהרה ואיתא במסכת נדה פרק בנות כותים: ה עיקרה ביבמות פרק ד' אחים: ו כדקא אויל ומפרש. הוא היה מטמא שער הפהודה. עיהרה במסכת נגעים פ"ה חיוהו שער פהודה מי שהיתה בי בהרת ובו שער לבן והלכה הבהרת והניחה שער לבן במקומו וחזרה עהביא בו מהללאל מטמא וחכמים מטהרים עקביא סבר כיון שמתחילה הפכתי הבהרת לאותו שער לבן ונעשה כבר סימן טומאה הרי הוא סימן טומאה לעולם ואפי היא בהרת חדשה שבהרת הזו לא הפכתו מכל מהום הרי הוא טמא מוחלט באוחו שער לבו שנשאר בה מו הבהרת הראשונה דהא הרינה בה והיה הפכה שער לבו דהפכחו הבהרת ורבנו סברי בעינו שתהפכני חותו הבהרת שהוא טמא ממנה א"נ דהא סבר

שהרי רגלים לדבר חה עיקר: דם הירוק איתא במס' נדה פ' כל היד: הוא היה מחיר שער בכור בעל מום שנשר והניחו בחלון ואח"כ שחטו וחכמים אוסרין. עיקרה בבכירות פרק הלוקח בהמה מן העובד כוכבים והתם מפרש שכבר התירו מותחה ואח"כ חלש מתנו שער או שנשר רבנן סברי אע"פ שהכל מותר שהרי הוא מותר לשוחטו וליהנות מעורו ומלמרו אפי׳ הכי גורינן דלמא אתי א"נ שהחורה אמרה לפני ה' תאכלנו שנה בשנה שאינו רשאי לשהוחו יותר משנה בין תם בין בעל מום יהכי איתא בבכורות בהא שמא ישהא אותו דמת דברי הכל אסור דבשחטי הוא דשרי עקביא דקסבר מיגו דאהני טהחס חכם לעורו ובשרו ולמרו לחחר שחיטה חהני נמי ללמרו ואף על פי שנמלש ממנו מחיים ל) (נמי) לא אהני וסחמא כר' יהודה ור' יוסי פליג עלה דאמר אפי׳ במת נמי שרי עקביא דכיון דהתירו מומחה הכל מותר אבל בשחטו דברי הכל מוחר: הוא היה אומר אין משקין את הגיורת ואת המשוחררת וכו'. מפיק בסיפרי מכי תשטה אשתו דותה שכך הוא דורש עכשיי שהיא שוטה תחתיו

ולא שכבר שטחה כל ימיה כלומר מאחר שהוא יודע בה שהיא למודה אנוח כבר נכנס בה על דעת כן יאין ראוי ליותר בי יעבר עליו רוח קנאה ורכנן סברי אשה חחת אישה מכל מקום. ובסוטה ירושלמי חמן חמינן הוא היה אומר אין משקין לא את הגיורת וכו' במה אנן קיימין אם בגר שנשא בח ישראל ככר כתיב בני ישראל ולא גרים אם בישראל שנשא גיירת כבר בתיב והביא האיש את אשתו אלא אנן קייתין בגר שנשא גיורת מה טעמא דעקביא בני ישראל ולא גרים מה טעמייהו דרבען ואמרת אליהם לרבות כל האמור בפרשה ומה אמור בפרשה ושכב איש אותה איש ששכיבתו אוסרתה בעלה מקנא לה ומשקה. ותמיהא לי טובא לרבנן מאי שנא מעובד כוכבים שנשא כח ישראל ואיכא למיתר משום דרבויא גופיה משמע שיהו שניהם שיים דכתיב אליהם מיהו גר (שנשא) בח ישראל ממעטינן ליה מבני ישראל: דונמא השקוה כלומר דינמא דידהי מפני שהם היו גרים רצו להחיק את הגיורת ככל דיני ישראל. ויש מפרשים שלא כתבי לה מגלת סוטה ומחקו לה אלא בעלמא כתבי לה ומחקו והשקוה כדי להחקירה שתודה: וגרוה: כי חשד אותם לעשות שלא כדין לפי שאין עושין כן שמא יוניאו לעו על מי המרים לומר שאינם בודקים: ז אני שמעתי מפי המרונים יהם שמעו מפי המרונים נראה כי הראשונים ונמלחון על אלי ארבע דברים יהיו מחלה לתחלה הוא שמע מן המחלה האחד יהם שמעו מן המחלה האחר והוא עומד בשמועתו יהם עמדו כשמיעתן אי נמי עקביא היה אימר כי אותן ששמע מפיהם היה הרוב חבריו אמרו כי האחרים שכנגדם הם היו הרוב:

פסחו לערכ: ג וכבר ידעת שכחבי הקדש הן מטמחין את הידים ונחלקו בקהלת אם הוא מכתבי הקדש לענין זה או לא ועוד יתבאר בשלישי מן ידים. ועוד יתבאר בסוף פרה שתי מטאת כשהוזו על הטמא וטהרו אותו ואח"כ מלו מגופו על הקרקע או על הבגדים כי הנוגע בהם אחר כן אינן מטמאין אוחו לפי שכבר נעשה עליו מלותן: וקלח. הוא

ויתחייב כחיובי האוכל מן הטומאה ומן המעשרים ועיד יתכחר זה בסוף עוהלים: ד דם יולדם שלא נוולה הוא הדם אשר ריאה אחר שבעה לוכר וארבעה עשר לנקבה כשלא טבלה ליל יום שמיני או ליל החמשה עשר לפי שאם טבלה הוא דם טוהר בלי ספק ב"ה אומרים כיון שלא טבלה לא נתפרשה תן הנדות ולפיכך מטמא לח מבש כדם הנדה יב"ש אומרים אמנם מועלת הטבילה שתהא מותרת לבעלה אבל שיחשוב דם טוהר טמא מפני שלא טבלה לא ודע כשילדה בזוב ומלאו לה שבעה לזכר וי"ד לנהבה וספרה עם זה לחשלום שבעה ימים נקיים כדין כל זכה ילא טבלה וראתה דם אחר כו בית שמאי מטהריו וב"ה מטמאיו וזה עיקר מחלוקתם. ואמנם הסכימו על יולדת בזוב שלא ספרה שבעה ימי נהיים ילא ניבלה שלא נבדלה מו הזבות בלא ספה:

הנקרא בערבי שונין ב"ש אותרים שאין

חושבים אותם מן האוכלים ולפיכך אינו

מחטמא ואינו חייב במעשר מאותו טעם

לפי שאינו אוכל והוא לדעת ב"ה איכל

הכהרת והניתה וכו' שער לכן הוא שתהיה הנהרת קודמת: תוספות שאנץ והמשדן ה מפני שכל חחד מן השני חחים נפלה ד כרוקה וכמימי הגליה זיקתו על שתיהם יכאילו שתיהם נעשו לרות מדרבנן גזירה אטו ימי לידתה הואיל ולא טבלה זו לזו ולפיכך לא יקחו אחם מהן ופסק עדייו ועביד רבנו היכרא ההלכה כי אם קדמו וכנסו יקיימו כמי ילא לשריף עלה תרומה ילא שבארנו בפרה שלישי ביבמות: ד עוד וכרשים ראמר דמטמא תראה לשון מאמרו בחמישי מנגעים איזהי לח ולא יבש אבל מ שער הפקודה מי שהיתה כו בהרת וכו שער התורה ביומא תליא רחמנא וטהור אבל מעיתות טמא (לבן והפכה הבהרת והניחה שער לבן כיולדת בזוב במקומי וחזרה וזה כי מן העיקרים ובעי למימניה וזי נכיים: המתבארים לשם שבהרת שיהיה שם סימן לזיבתה ולא ספרה דליכא טימאה שער לבן ותהיה הבהרת קודמת יומי כך מפי לה פרק לשער הלבז כמו שנאמר והיא הפכה שער . בנות בותים: **ן הוא** היה לבן שהפכה הבהרת ואימר ורבי) עהביא בן מטמא שער פקידה מי שהיחה בו בחבם יבו שעב מהללאל הכוונה שישנה את זה השער עלם מהבהרת חה השער הבהרת בעצמה היא שער לבז וחורה עלכיא ששנתה איתו וחכ"א הכוונה שישנה את זה מטמא וחכמים מטהרין השער הואת הבהרת ועד שתהיה ואת . דבעינו שתהפכנו הבהרת י ראחרווה שירא שור השטר הבהרת בעלמה היא ששנתה אותו והוא לבן ועקביא סבר כיון כ ענין מאמרם והיא הפכה לא שהפכתי דתחלתו ודיון וראון בכד: חבירתה. ונקרא זה שער פקודה. על דרך אחר כך שחטו. רעקביא משל כאילו הבהרת הפקידה אותו במקומה סבר דאתיא שחיטה ושריא ליה לגיוה ימיירי רהתיר עד שתחזור חליו ועוד יחכחר בפרה שני מומחה וחכמים אוסרין מנדה שמראות הדם שמחמתם תטמח . דנזרי דלמא אחי לשהריי האשה ארבעה ומכללם משרת הכרכום והאי תנא סבר דאם מת יעקבים כן מהללחל חומר שהירוק דומה אסור לעקבי מדרבגן דמן בזה המראה כלומר כמשרת הכרכום: החורה שרי דלא אסיר אלא לגזוז אכל הגיזה וגזיות הבכור אסור. אמרה תורה לא תגוו מותרת ודי יוסי פליג החת בכור לאנך וראוי לאכול הבכור בשנתו לא ומפרש דכמת פליגי אבל יאחר אותו אם הוא תמים קרב ייאכליהו רשמטו בכרי הכל מוחר. הכהנים ואם הוא בעל מום יאכל בכל . (אכל) אין משקין לא את מקום יהאכילה שנה כלומר בשנתו לפיכך הגיורת כירושלמי דסוטה (פ"כ) גר' כמה אנן קיימין אסור כדרך גוחה שיגח בכור בעל מום אי בגר שנשא ישראליה כדי שלא יעכבהו הכהן ולא ישחטהו בשנתו רחיד רני ישראל ולא גריד ולפיכך אסור לו שיהנה בצמר שעליו עד ואי בישראל שנשא גיורת שישחטהו יאם נפל הימנו דבר הודם והלא כבר כתים והביא שחיטה (רבי) עקביא שאומיר ליהנות בו אחר ן והאישן את אשתו אלא אנן השחיטה לפי שכיון ששחטי נסתלק מעליו קיימינו בגר שנשא גיורת המיסור וחכמים איסרין איתו מפני הגיזה ורכנן (מדרבנן) וויכנן סברי) ואמרת לרבות כל האמור בפרשה וכחיר ושכר איש אוחה לה ומשקה אותה ומ"מ בת ישראל דרבויא דאליהם משמע שניהם שרים: רוגמא השקוה מפני שהיו גרים רצו להחזיק גיורת בכל דיני ישראל זי״מ דאל״ף בי״ת בעלמא כתבו ליראה שתודה. ונירוהו לפי

שמא ישהה ועוד יתכאר זה בפרק שלישי מככורות: ואומר שגיורת משוחררת אין משקין אותה מי סוטה וכשהביאו ראיה ממה שעשו שמעיה ואבטליון אמר שהם לא השקוה מי סוטה על אמיתתה אבל עשו תחבולה שחשבה שהן מי סוטה והם כדמות מי סוטה ודוגמא הוא הדמיון ועשו זה לפי שהיתה גיורת והם גרים וכאילו הם לא סברו להרחיקה להסתפחה בדת ישראל וקשה זה הדבר על החכמים על שלעג עליהם ונדוחו: ופירוש מלח פקפוק על בוריו הוא הדבר שאין לו קיים והוא רופף והביא אותו בכאן על דרך הדמיון באותו שהקל בטהרת הידים שהיא מדרבנן ינתקיימה בישראל ונתחוקה רלונו לומר שהידים מחטמחות מבלי שחר הגוף בדבר פלוני ובדבר פלוני כמו שוכרנו בזו המסכתא וכמו שהתבאר בידים והביא זה באורר: ז אמר לו מוטב להניח דברי היחיד. ולא אמר לו שוה הראוי לו ואחה יודע עיקר התורה אחרי רבים להטות ואמנס אמר זה שהוא ג"ב קבל מרבים כמי שוכר וחין מתנחי המקבל שיהיו דבריו מרבים אבל כשהיי המקבלים רבים מרכים וקבל יחיד מרכים לעשות כדברי רכים שקבלו מרכים יותר ראוי כמו שבאר לו ומבואר הוא שאין הלכה (כר') כעקביא כן מהללאל בכל:

מלים כמתנם. ומידים ביולדת

בו ל"ל כיון דמתחלתו הפכה סבהרת לשער לכן ונעשה ככר סימן טומחה דיו ככך

שלא חזר בו: ז אני

שמעתי מפי המרובים. כך

הוא אומר שרבותיו היו רוב ומדור) ומכנגדם! והם

דם אומרים דכמו כן שמעו

ודאי נחלקו בדבר:

מפי המיוכים

שבנפילתן עדיין לה נחו המים וב"ה סברי לה דמו לגל שנחלש כי הגל שנחלש משוך במקום האשבורן ובא ממקום טהרה יסופו נופל במקום אשבורן אבל זה סופו למקום אשבורן וראשו מן ההר שהוא שופך למדרון ומשו"ה בעינן שיהיה ברגל הווחלים ההם עגול מ׳ סאה שהוא מקום הראוי לטבילה והוא שיש באותו מ' סאה ורואיז את העליונים כאילו הם

ראר"ד

וב"ה אומרים אאין מטבילין מיגר שנתגייר ערבי פסחים ב"ש אומרים טובל ואוכל את פסחו לערב ובית הלל אומרים יהפורש מן הערלה כפורש מן הקבר: ג רבי ישמעאל אומר שלשה דברים מקולי בית שמאי ומחומרי ב"ה סקהלת אינו מטמא את הידים כדברי ב"ש סקהלת וב"ה אומרים ימטמא את הידים מי המאת שעשו מצותן ב"ש ימטהרין וב"ה מטמאין יוכן ב"ש ממהרין וב"ה המממאין ווכן למעשרות: ד רבי אליעזר אומר שני דכרים מקולי בית שמאי ומחומרי ב"ה יידם יולדת שלא מבלה ב"ש אומרים כרוקה וכמימי רגליה ובית הלל אומרים סימטמאין לח ויבש ומודים ביולדת בזוב שהוא מממא לח ויבש: ה ייארבעה אחים שנים מהם יינשואין שתי אחיות מתו הנשואים לאחיות הרי אלו החולצות ולא מתיבמות ואם קדמו וכנסו שוציאו רבי אליעזר אומר משום כית שמאי יקיימו וכ"ה אומרים יוציאו: ו עקביא בן מהללאל העיד ארבעה דברים אמרו לו עקביא חזור כך בארבעה דברים שהיית אומר ונעשך אב ב"ד לישראל אמר להן מוטב לי להקרא שוטה כל ימי ולא ליעשות שעה אחת רשע לפני המקום שלא יהיו אומרים בשביל שררה חזר בו הוא היה מטמא שער הפקודה ודם ייהירוק וחכמים מטהרין הוא היה מתיר שער מבכור בעל מום שנשר והניחו בחלון ואח"כ שחמו יוחכמים אוסרים הוא היה אומר אין משקין לא את הגיורת י ולא את שפחה המשוחררת לוחכ"א משקין אמרו לו מעשה בכרכמית שפחה משוחררת שהיתה בירושלים והשקוה שמעיה ואבמליון אמר להם דוגמא השקוה ונדוהו ומת בנדויו וסקלו בית דין את ארונו א"ר ייהודה חם ושלום שעקביא נתנדה שאין עזרה נגעלת בפני כל אדם מישראל בחכמה וביראת חמא כעקביא בן מהללאל ואת מי נדו יאליעזר בן חנוך משפקפק במהרח ידים וכשמת שלחו ב"ד והניחו אבן על ארונו שמלמד ישכל המתנדה ומת בגדויו סוקלין את ארונו: ז בשעת מיתתו אמר לבנו בני חזור כך בארבעה דברים שהייתי אומר א"ל ילמה לא חזרת בך אמר לו אני שמעתי מפי המרובים והם שמעו מפי המרובים אני עמדתי בשמועתי והם עמדו בשמועתו אבל אתה שמעת מפי היחיד ומפי המרובין מומב להנית דברי היחיד ולאחוז בדברי המרובין אמר לו אבא פקוד עלי יחבירך אמר לו איני מפקיד אמר לו שמא

שעילה מצאת בי אמר לו לאו מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך: עקביא כיון ששער לבן עומד במקומו עדיין לא נרפא הנגע מעיקרא וכמי שלא הלכה הבהרת דמי ומן החולי הראשון הוא

חלוןן של רכים ודורמי ילא נמנעים מפני שאמרו מי חטאה שעשו מצותן אין מטמאין תי׳ ב״ש היא ולא כ"ה גראה דבתוספתא פליגי בה (דתניא) ובן היה ר"ג אומר למזה פרוש לשהויי לההוא בכור לצורך גזומיו ומחיים ידאי אסור לגוו אוחו ולעבוד בו לאחוריך שמא תטמא אמר לו והלא מחליקין היו (לפניו חילין) [לפני חלון] לגדל צמרו לנורך גזומיו ועקביא סבר לא גזרינן הלכך הכל מותר אבל היכא נמנעין מפני שאמרו מי חטאת שעשו מצותן אינן מוחן אינן

עיהכו

יבום הלכה כד כו כח ל

יפ"ו הלכה טו סמג עשין י

טור ש"ע אה"ע סימו העה

מעיף יא וסימו קעא מעיף

א יסעיף ה יסעיף ח יסעיף

ב ב מיי׳ פי״ב מהלכות

שם טוש"ע שם סימן

קעיף ג: ג מיי׳ פ״י מהלכות נוחי

110

ד ד מיי' פ"ו מהלכות איסורי מזבח הלכה ט

םמג לאוין שיע:

ממג עשין קל:

ממידין ומוספין הל' כ

ו מיי׳ פ"ב מהלכום

טומאת מח הלכה ד:

ז מיי שם כלכה ג:

מטמאי משכב ומושב

טומאת מת הלכה ג

מיים מיים מיים מכלכים

כלכם פי

טי מיי פ״ב מהלי

וסלכס ו:

ממון הלכה ב סמג עשין

גירושין הלכה טו סמג

Π.

ראב"ד

פ"ו עיקרן ביבמות הראשונה פרק בית שמאי (דף קט.) והשניה פרק האחרון

אע"ג דכחיב כי יגח שור איש ילפינן שור שור משכת ואיתא בכבא קמא פרק

(דף קבב.): ושנבקל תרנגול בירושלים על שהרג את הנפש. פירוש

 ברכות כז, נדה ח., ב) ויכמות הטי. הכב, להמו פ"ח מ"ה], ג) חולין קכט וגיי . אם ז. מה"מ ה) וניר' מה"מ תטמא]. ל) וניר' מה"מ תטמא]. ו (ני' פַּהַ"מ אָפַּז", קֿ ין ריבע, ע) נזיר נא:, ל"ל נחוניא נוכ"ה מהריעב"ןן, כ) והוא כל"ל יעב"ך, ל) ל"ל רובע. יעב"ך,

תוספות שאנץ מ"ו ב על אבר שלם מו . המת שבוא מנומא באהל כמו מת שלם ובפרק . כהז גדול בנויר כדף נכי מפיק לה (בהדיא) ומקראן אי במת זו אבר ושנאמר חלל) (שנחלל) מן המת: אליעזר אומר שרי אחרו שלא ארר חז חחי ראיכא (חרא) [קרא] בחלל אבר ושבחלל) ושנחללן מן החי ייש כו . ארוכה כשר שיכול לחיות. אמר להם לא אמרו אלא אבר מן החי. ואיכא הק"ו כדמפרש למיפרך עושה משכב ומושב ועל או כלים שעל גבי נדבך י ואצמעו שלוב החחיו שלא כנגדם נמי טמאים האמר במת שאם כנית מו המת הכלים ואוכלים טהורים: בזית כשר (ונמנע) (מאבר] מן החי י אליעזר מנומא ראהל כמו באבר גופיה: עצם משטורת המירש מארר מז במגע ובמשא ור׳ אליעזר ור׳ יהושע מטהרין. מצינו שאבר מן החי כמת שלם. דמטמא באהל: שכן עצם כשעירה. כלומר הר עצם כשעורה סברת דלא הוי כמת שלם כמו כן לגבי כזית בשר לא הוה לך לשוויי כמו מת שלם: אמרו לו לרכי נחוניא. פשוט הך בבא והא דאמרו לו לר' אליעזר עד יי. דאמרו לו ר"א (עצס) (אבר) שיש עליו בשר כרארי מטמא במגע ובמשא יבאהל חסר . הכשר טמא במגע ובמשא ודאי אינו מטמא חסר העצם טהור לגמרי אע"ג שיש בזה שיעור שיעור כשעורה וכזה כשעורה שניהם טהורים ר׳ אליעזר לטעמיה דאמר עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי טהור לשון הקני ל) יעוד נראה אבר שחסר עצם כשעורה טהור רתנן פ"ב דאהלות אלו אם חטרו טהורין כזית מן דמת כר ואבר מן החי שחסר . עצמו: כשר הפורש מז החי ושלא מאבר טהור: והוא כברייתו שיש על האבר בשר שיכול לחיות אלמא עצמות גרמי טומאה יותר מבשר. ד"א כזות מטמא במגע ובמשא ובאחל חסר רוכע עצמות ד"א כון רום בנינו ורוב מנינו קכ"ה אכרים שיש בהם בשר אבל הם מטמאים במגע כר שלמים טמאים באהל :אע"ג שאיז בזה רוכע

או בייל הכאבייד זייל בוה נכחה דר"ל דחף שיש כשעורה בנידין חעפ"כ טהור.

בטלפים יאל זה רמז בכאן באמרו שהבשר

נוהג בנבלות ובשרלים מה שאין כן בעלמית. והעיקר הרביעי שאבר מן החי

או מן המת כשסר ממנו העלם אינו מטמא משום אבר וזה באומרו בעלם ר"ל

עלם שהוא כאדם מה אדם בשר וגידים ועלמות אף כאן בשר וגידים ועלמות

בו נחלה לנייל מסר רוב עלמות מטמא במגע ובמשא מיהם: ד"ח יכו".

פ"ו אלו העדיות כולם מבוארים ועושים כהם. ואמרו בירושלמי וברכות פ"דו בימי מלכות יון היו משלשלים להם שתי קיפות של זהב והעלו להם שני כבשים פעם אחת שלשלו להם שתי הופית של זהג והעלו להם שני גדיים באותה שעה האיר להם הקב"ה עיניהם ומלאו שני טלאים מכוקרים בלשכת הטלאים ועל אומה העיד רבי יהודה כן בכא:

ישישי פרק

א ירבי יהודה בן כבא העיד חמשה דברים 🗘 אשממאנים את הקטנות יושמשיאין את האשה יעל פי עד אחד יושנסקל תרנגול בירושלים על שהרג את הנפש ועל היין בן מ׳ יום שנתנסך על גב המזבח הועל תמיד של שחר שקרב כארבע שעות: ב העיד רבי יהושע ור' נחוניא בן אלינתן איש כפר הבבלי על אבר מז המת שהוא ממא שרבי אליטור" אומר לא אמרו אלא על אבר מן החי אמרו לו והלא קל וחומר ומה מן החי שהוא מהור אבר הפורש ממנו ממא המת שהוא ממא אינו דיז שיהיה אבר הפורש ממנו ממא אמר להם לא אמרו אלא על אבר מן החי דבר אחר מרובה שומאת החיים משומאת המתים שהחי "טושה משכב ומושב מתחתיו לממא אדם ולטמא בגדים ועל גביו מדף לטמא אוכלים ומשקין מה שאין המת מממא: ג ייכזית בשר הפורש מאכר מן החי רבי אליעזר מטמא ורבי יהושע ורבי נחוניא במטחרים עצם כשעורה הפורש מאכר מן החי רבי נחוניא מטמא ורבי אליעזר ורבי יהושע 'ממהרין אמרו לו לרבי אליעזר מה ראית לממא כזית בשר הפורש מאבר מן החי אמר להם מצינו אבר מן החי כמת שלב מה המת כזית בשר הפורש ממנו ממא אף ממא אמרו לו לא ייממאת כזית בשר הפורש מן המת שכן ממאת עצם כשעורה הפורש ממנו 🤊 נממא כזית בשר הפורש מאבר מן שכן מהרת עצם כשעורה הפורש הימגו אמרו לו לרבי נחוגיא מה ראית לממא עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי אמר להם מצינו אבר מז החי כמת שלם מה המת טצם "הפורש ממנו ממא אף אבר מן החי עצם כשעורה הפורש ממנו יהיה ממא אמרו לו לא "טמאת עצם כשעורה הפורש מן המת שכן ממאת כזית בשר הפורש ממנו תממא עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי שכן מהרת כזית בשר הפורש ממנו אמרו לו לרבי אליעזר מה ראית לחלוק מדותיך או ממא בשניהם או מהר להם מרובה טומאת הבשר מטומאת העצמות שהבשר נוהג בנבילות ובשרצים מה שאין כן בעצמות דבר אחר אבר שיש עליו בשר כראוי מטמא במגע ובמשא ובאהל חסר הכשר טמא חסר העצם מהור אמרו לו לרבי נחוניא מה ראית לחלוק מדותיך או ממא בשניהם או מהר בשניהם אמר להם מרובה מומאת העצמות ממומאת הכשר שהבשר הפורש מן החי טהור ואכר הפורש ממנו והוא כברייתו ממא דבר אחר כזית בשר מטמא במגע ובמשא ובאהל ורוב עצמות מטמאים במגע ובמשא ובאהל חסר הבשר מהור חסר רוב עצמות אע"פ שמהור מלממא המת שהוא פחות מכזית מהור רוב בנינו ורוב מגינו של מת אע"פ שאין בהם יירוב ממאין אמרו לו לרכי יהושע מה ראית למהר בשגיהם

שור שנגח את הפרה (דף נד:): ועל היין בן ארבעים יום שנתנסך ע"ג המובח. אע"פ שלא נקרא תוסם אלא עד שלשה ימים מ"ת לענין נסוך בעינן נסך שכר יין המשכר ובן ארבעים יום כנר הוא משכר: של תמיד של שחר שהרב בחרבע שעות. פלונתא דרבי יהודה ורבנו היא בברכות פרה תפלח השתר ודף כי.) ונ"ל האי עדות דתמיד מפי שמועה העיד ולא מפי מעשה שאם ראה תמיד שהרב בארבע שעות מאי בהדותיה דלתה כי השתהי נתי לחמש שעות או לשש שעות הם הכי מהרבי ליה: ב פירוש אבר מו המת שיש עליי כשר כראוי דהיינו כדי לעלות בו ארוכה מטמא באהל ואע"פ שאין עליו כזית בשר והכי איתא במשנת כלים ואהלות: שר"א אומר לא אמרו אלא אבר מן החי פיי והוא שיש עליי בשר כראיי: אפרו והלא הל וחומר וכו׳ פשוטה היה: ד"א מרובה טומהם החיים מטומלת המחים שהחי טושה משכב ומושב יכו׳ פי׳ כשהיה זב ועל גביי מדף לעמה אוכליו ומשהיו פי׳ מדף טומאה הלה כדכתיב קול עלה נדף כי עליונו של זב אינו מטמא אלא איכלין ומשקין ואימא בחורת כהנים ובמסכת נדה מה שחיו המת מטמא: ג ר' אליעזר מטמא פירוש מעמא באהל: ור' נחוניא מטהר מלטמא באהל: עצם כשעורה הפורש מאבר מן החי ר' נחוניא מטמא פי' במגע ומשא. ור׳ אליעזר ור׳ יהושע מטהריו לגמרי: אמרו לו לר' אליעור מה רחים לטמא כזים בשר הפורש מחבר מן החי וכי׳ חמרו לו אם טמאת כזית כשר הפורש מו המת שכו טמאת עלם כשעורה הפורש ממנו מטמא כזית בשר הפורש מן החי שכן טהרת עלם כשעורה הפורש ממנו פיריש מדנפשיה קא מחשו ליה כלומר הרי לגבי עלם כשעורה אין אתה עושה אבר מן החי כמת שלם ולגבי כזית בשר הפורש ממנו אתה עושה איתו כמת שלם: אפרו לר׳ י) נחמיה מה ראית לטמא עלם כשעורה הפורש מאבר מן החי וכו׳ דברים פשוטים הם: אמרו לר׳ אליעזר מה ראית לחלה מדותיך או טמא בשניהם או טהר בשניהם. פי' בכזית בשר הפורש מאבר מן החי וצעלם כשעורה הפורש ממנו וכבר הקשו עליו מה רחה לטמא כזית בשר הפורש מן האבר והשיב להם והם השיבו לו על תשובתו מאחר שאין אתה משוה עלם כשעורה למת שלם נס לא תשוה כזית למת שלם ואח"כ אמרו לו מאחר שאתה למד כזית בשר מן המת שלם כמו כן חלמד עלם כשעורה מן המת שלם ויהיה טמא בשניהם ואמר להם מרובה טומחת בשל מטומחת העלמות וכו': ד"א אבר שיש עליו בשר כראיי מטמא ווכר׳) דמנע ומשת ותהל חסר הדשר טמת חסר העצם טהור פי׳ אבר מו החי שיש עליו בשר כראיי מטמא לגמרי חסר הבשר אע״פ שאינו מטמא באהל מטמא במגע ומשא חסר העלם טהור לגמרי ואע"פ שיש בו שיעור כשעורה וכזה כשעורה שניהם מהורים ר' אליעזר לטעמיה דאמר עלם בשעורה הפורש מאבר מן החי טהור לגמרי: אמרו לו לרכי נחונים מה רפים לחלק מדומיך יכו׳ פשוטים הם: ואבר הפירש ממנו והוא בברייתי טמא פירוש יוטמא) כברייתו שיש עליו בשר בראר לו: דוב בנינו ורוב מנינו של מת אט"ם שאיו ובהם לורבן שמחין חף בחהל: אמרו לו

ירקב פי' רוב בנינו ורוב מנינו מטמחין באהל אף על פי שאין עליהם כשר כלל ורובע קב של עלמות מטמא באהל ומלא תרווד רקב מטמא באהל תאמרו בחי שאין בו אחת מכל אלו הלכך אין לני להשוית בשר הפורש מאבר מן החי ועלם כשעירה הפירש ממנו למה שפורש מן המת:

לר' יהושע מה ראית לטהר בשניהם.

כלומר למה לא תלמד מה שפירש מאבר

מן החי ממה שפורש ממת שלם והלא אבר

מו החי כמת שלם לכל דבר אמר להם אם

אמרתם במת שלם שיש כו רוב ורובע

ואם הוא מבלי עלם כבשר מן המת בין שהוא מן המת או מן החי ווה אמרו בכאן חסר העלם טהור כלומר טהור משום אבר. והעיהר החמישי שפחית מכוית בשר מן המת טהור. ואין טימאה כו כלל והעלם אפילו בכשטורה מטמא כמגע ובמשא כמו שבארכו. והעיקר הששי שרוב בניני או רוב מנינו של מת מטמא באהל ואפי׳ שאין באותן עלמות רובע וש"א הקבן הרקב וכן רובע עלמות יטמא באהל ואט"פ שאין באותה הרובע לא רוב בנינו ולא רוב מנינו יוהו ענין אמכו רוב ורובע אמנם רקב הוא אפר מן המת הנשאר ממנו אחרי שנאבד למוחו ונדוקו עלמומיו ומתנאיו שיהיה המת כולו לא חסר ממנו אבר ונקבר ערום בארון מאבן גלל או עופרת וכיולא בהם ממה שאינו כלה שיסערב מה שנדוק ממנו עם המת וכשיקת מאותו האפר המלוי באותו ארון מלא סרווד רקב ושיעורו מלא שמי הידים כאחת זה השיעור מטמא באהל וכבר קדם זכר קצת אלה העיקרים בפרק שביעי מנזירות ועוד יחבארו אלה הענינים כולם במכלית הביאור בפרק שני מאהלות וכשחדע אלה העיקרים כולם ימבארו לך כל המאמרים הקודמים והלכה כרבי יהושע:

ב בבר ידעת שהמקראות הכתובי בתורה בוב שכוח משכר ומושר חשב בו הזב ומושבו ינוחה חדם וינוחה בנדים והוח שנאמר והאיש אשר יגע במשכבו יכבם בגדיו וכו' אמנס כל מה שיהיה על הזב מו הבגדים והכלים ואפילו היי בינו וביניהם אלף חוללין אותן המאכלים והמשקים נטמחים טומחה הלה יהיה שנהרחה טומחת מדף לפי שהיא מעליו מן עלה נדף ואומן בגדים או כלים אין מטמאין לא אדם ולא בגדים אבל מטמאין אוכלין ומשקין בלבד. והביאו ראיה על טומאת מדף ממה שנאמר בוב וכל כלי עך ישעף במים אמרי מה בא זה ללמדנו אם ללמוד שיטמא כלי שנים בחונו וכלא כבר ואמר וכנוונו בגשר הוב יכבם בגדיו אם הנוגע בכלי שניף מטמא במגע הוא בעלמו לא יטמא כלי שטף במגע אם כן למה נאמר וכל בלי עך אלא אוכלין ומשקין וכלים שעל גבי הזב. ואמרו עוד וכל כלי עץ ישטף במים מלמד שהוא עושה על גביו מדף כל זה המיוחד כזב מאותן שדיניהם ודינו אחד רצונו לומר זכה ויולדת ונדה ונאמר כל המשכב אשר ישכב עליו הוצ לא המת לפי שלא היה לריך להחזיר לו זכרין זב לפי שמת לא יטמא משכב כגון הוב. יחם הלענו על דרך משל מחה בגדים זה למטלה מזה מתדרו וישר זר על הדוד העליוו כל המאה בגדים טמאים משכב ואיו הפרש בין הבגד שהיא דבוה בגופו כשישב עליו או הבגד שסמוך לארך יוה ענין טומאת משכב אבל אם שמו המת למעלה אבר מן החי כזית כשר הפורש ממנו ממאה בגדים השלשה בגדים מהם בלבד טמאים והם אותו שנגע במת ווהשניו לפי שנגע בראשוו והשלישי לפי שנגע בב׳ וכל מה שאחר השלישי טהור כמו שבאר בריש אהלות ואין מטמא אותן מדרך משכב אלא בדרך נגיעה בלבד יכן אילו השלכנו על הזב מאה כסיין זה על זה הכסיי העליון טמא מדף ומטמא האוכלין ומשקין וכן כל מה שלמעלה מן הכגד הדבוה כגופו הוא מעמה הוכלין ומשקין והוה עמה מדף הבל אם השלכנו על המת אין מטמא מהם זולתי הג' הסמוכין כלכד כמו שוכרנו ועוד תראה זה הענין בסדר טהרות במקוחות ועיקרו ברביעי מובים והביא ראיה ר' אליעור בוה העיהר וסתר סברתו שאתר אבר מו המת טמא לפי שטומאת החיים גדולה מטומאת המתים וממה שראר שלא תשכח שמחליקתם בשניהם אמר איני באבר מן המת שיש בו כזית לפי שכזית מן המת אין הפרש בינו ובין המת כולו והכל מודים בזה ואיו חולה אבל מחלוקתם באבר קטן לפי שהעיקר אצלנו אברים אין להם שיעור. ואין הלכה כרבי אליעזר: ג זה הדבר כולו מבואר אבל לריד לידע העיהרים המהובלים אשר כפי אותם העיהרים היה משא ימתו זה והראיה חה כי העיקרים שהכל מודים כהם שחבר מז החי דינו בטומחה כדיו מת כמו שנחמר ובחלל חרב או במת ולמדנו מפי הקבלה שהכוונה בכאן באמרו חלל חרב שהמקום שהפריד החרב מן האברים כמו המת עלמו לפי שאין הפרש בין חלל חרב אי החנוק או הנסקל וזולתם מת נקראים הכל. ועיקר שני שעלם כשעורה. מן המת מטמא באהל מממא במגע וכמשא ד"א כל בשר בתגע ובמשה וחינו מטמה בהכל וכוה מכ שנאמר וכל הנוגע בעלם או בחלל ובאה התבלה הלכה למשה מסיני שאותו העלם כשעורה והעיקר השלישי שענמות הנכלה והשרך אינם מטמאין אבל מטמא בשרם אמר להם שילא אם אמרתם במת שיש בו רוב שנאמר יהניגע בנבלחם ולמדנו מפי הקבלה ורוכע ורקב תאמרו בחי שאין כו רוב ורובע ורקב: בנבלתם ולא בעלמות ולא בקרנים ולא

ורורות כלרה ה:

מאבלות אמורות הלי

כב סמג לאיין קלב טוש"ע

"ל שימו פ"ה סעיף ג:

ב ב חיים חיינו מכלכום

עשין רמח טיש"ע י"ל

:סימן רא סעיף ב

:קעיף יד

ו י מיי פ״ד מהלכות

נשין קכו:

ח מיי׳ פ״ה מהלכים

ט מיי שם פע"ז הלכה

תוספות שאנץ

א על פדיון פטר **ב"ו** א א

ב הטיד ר' צרוק על

ציר של חגבים טמאים

שהוא טהור פי׳ ושאיי בון

ושאינין מכשיר דאיז עליו

זורת משקה בירושלמי

רתרומות פיי מה טהור

אפילו כל שהוא טמא ופיי

שהוא כנוז ששנינו ודגו וברגן טמא דרביעית אוסר

. בסאחים שמשנה (ראשונה)

תורית ממאים שוכרשו

פסלו צירם דאינו אוסר

. יוהגיז בו כולא ב״א לעניז

. הכשרו אבל לענין איסודו

אוסר ככל שהוא אכל

נינהו ציר לאו בר קבולי טומאה הוא: 1 העיד

רבי צדוק על הזוחלין

ממעייי על הנוטפין מי גשמים על הנוטפין מי גשמים

יכשרבו זוחליי שרבו על

המעייי כשרים וכטלים

בהם מי גשמים ולשרים

. לקדש מי חטאת דמי יקוש כו המאוני המ גשמים פסולים לקדש מי

מטאה ילטכילה זב (נוכה)

ן מצורען כּוּ וגם בעינן מ

מאד ומעייז מטהר בכל

שהוא !! פי ברביעית

ויחליז על הנוטפיז כשרים (האי) [המי] גשמים על

המעיין (לוכ) ולזבותן וכן

רהכי תנן פ"ק דמקואות

למעלה מהם מעיין שמימיי מועטין שרבו עליהם מים שאוביו שוה למקוה

לטדר בכל שהוא. ולמעלה

מהםן מים מוכים שהם

מטהרים בווחליז (בפ"ק)

אלו הן המוכים (יהמעיין)

והמלוחים והפושריון

ובאין ממעיין מטהרין בזוחלין אבל לזבים

. ולמצורעים ולקדש פסולים

דכתים בהו מים חיים

דמשמע כמו כשר חי

שאיני מלוחים ופושרים

[מהם]

למצורעים וקרוש למי

בפירושו כחו.

ב) פירים לטהרת מלורע דכתיב ביה אל כלי הרש על

ג) יכ״ה ברבינו ירוחם בנחיב

כ"ו חלק ה' משמע ג"כ דם"ל דנעי' רביעית במעיין

ומי' במיל לה לה ול"מ.

שהם (כשרים) זכים והזיד

כמו

חיים

מבושלים

דפרה! מפרט

טובלים בהס בכל ש

לענין טומאה (רפ״ג)

בפיינו הבכורות דלאו כו קבולי טומאה הוא דקאמר אי רוב ציר

ובא הוא והעיד

-חמור. פ״ק דבכורות.

. טעמייהר מקראי

מקוחות הלכה ג סמג

ד מיי שם הלכה טו

סמג שם טוש"ע שם

פרה אדימה הלכה א:

נזירות הלכה ב סמג

ממורה הלכה א:

כלים הלכה א:

מניים מכלכום

פ"ג מהלכות

פ"ז עיקדה בבכורות פרק קמא והתם מפרש טעמיה דרבי אליעזר דכחיב אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הוקשו זה לזה ובפדיון הבן כתיב פדה תפדה אפי׳ כמה פעמים ורבנן סברי אך חלק כלומר חלק בכיר אדם מבכיר בהתה טמאה והא דקתני פדיון פטר חמור שמת דוקא

> אבל מסרו ליד כהן דברי הכל אין לכהן כלום: ב מפרש בתרומות בגמ' דבני מערבא פ' י"א מהו טהור טהור מלהכשיר הם לטמח חפי׳ כל שהיח טמח נרחה לי הה דחמר לטמה אפי כל שהוה טמה הכי האמר הא לאסור אפילו כל שהוא אסור ואוסר כעין שאמרו בדג טמא שהציר שלו אוחר רביטים בחאחים ומשנה הראשונה היו אומרים שאיו זירו אסיר כלל דזיעה כום וזיעם מגבים לים בכו מששם ופרשם בעלמת הות ובת הות והעיד שתין בי קולת אלא לעניו ליסוכשרה משום דלא חשיב אבל לאיסורי אוסר בכל שהיא דלא טהור ומיתר אבל לענין טומאה הא קיי"ל ציר לאו בר הבולי טומאה בבכורות פ' שלישי (כב.) אמר ריש לקיש משום ר' יהודה נשיאה הלוקח ליר מעם הארץ משיקו במים וטהור מה נפשך אי רובא מיא הוא קא עביד ליה השקה ואי רובא ליר (נינהון ליר לאי בר קבולי טומאה היא מאי איכא משום מטועא דמיא הא דעלי להו ברודה ומשוח הכי איבעי ליה לפרושי דהחי לטמח חפי׳ כל שהוח טמא דקאמר לאו טימאה ממש היא אלא לאסור כדפרישית. ובסוף המסכתא חדשתי בפיי זאת הפסקא והוא טוב מזה: ב שיהרה במהוחות פכה חמישי הזוחליו כמעיין והנוטפין כמקוה: העיד ר' לדוק על הזוחליו שרבו וכו'. פירוש הזוחליו כמעיין אותן המים הנמשכים חוץ מן המעיין הרי הן כגופי של מעיין לכל דבר ואפי׳ לקדש בהן מי חטאת והניטפין דהיינו מי נשמים אע"ם שיש שם אנם והם מישכין והולכין הרי הן כמקוה יפסולין למי חטאח וכא רבי לדוק והעיד על זוחלין מהמעין שרבי על הנוטפין שהם כשרים. פירוש ואפילו למי מטאת שאם לא רבו הזוחלין על הנוטפין כשרים הם להטביל בהם

בכל שהן אבל לזבין ומצורעים ולקדש מי חטאת מיהא פסולין עד שירבו הזוחלין על הנוטפין דתנן במקוואות פרק קמא למעלה מהם מעיין שמימיו מועטים שרבו עליו מים שוה למהוה לטהר באשכורן ולמעין להטביל בי בכל שהוא למעלה מהם מים מוכים שהן מטהרין בזיחלין למעלה מהם מים חיים שהם טבילה לובים והויה למצורעים (ולקדש בהן מין חטאת פירוש מוכים כדתגן במס׳ פרה פרק וח"ן מים המוכין פסולין אלי הן המוכים והמליחיןן יהפישרין וחנן בההוא פירקא מי קרמיון ומי פיגא פסולין מפני שהם תערובת אלי הן [מי] תערובת אחד כשר ואחד פסול מונתקרבו שניהם כשרים יר' יהודה פוסלם שמעינן נמי מהכא דלמי חטאת בעינן רובא דכשרים והא דרבי לדיק נמי למי חטאת קאמר כדפרישית ומשום הכי בעינן רובא זוחלין: ד פיריש לענין קדוש מי חטאת קאמר שאם העביר את המים מן המעיין לחבית על עלי קנים ועל עלי אגוזים שהם כשרים כאילו הלכו על הקרקע מה טעם לפי שאינן אוכל יאין מקבלים טומאה אבל אם העבירן על ירקות שהן מקבלות טומאה פסולים דחנן במסכת פרה פרק ששי נתן ידו או רגלו על הירקית כדי שיעברי המים לחבית פסולים עלי קנים ועלי אגוזים כשרים זה הכלל דבר שהוא מקבל טומאה פסיל ושאיני מקבל טומאה כשר ובובחים פרק שני מייתי להא מתניתא ומפרש טעמא דכתיב אד מעיין ובור מהוה מים יהיה טהור הויתן על ידי טהרה תהא יכמו שאמרנו לקדש מי חטאת שאם העביר את מי המעיין לחבית דרך

ירקות שהן פסולין כן הדין לוכים ולמלורעים שאם ערב הזוחלין עם הנוטפין

שמת ביד ישראל עד שלא מסרו ליד כהו

פרק שביעי

אפריין על אפריין שורבי צדוק על אפריין 🕫 🗴 פטר חמור שמת שאין בו לכהן כלום שר"א אומר חייבין באחריותן כחמש סלעים של בז וחכמים אומרים אין חייבין באחריותן אלא כפריון של מעשר שני: ב מבחעיד רבי צדוק על ציר חגבים ממאים שהוא מהור שמשנה ראשונה חגבים ממאים שנכבשו עם חגבים מהורים לא פסלו צירן: ג ייהעיד רבי צדוק על זוחלין שרבו על הנומפים שהם כשרים מעשה היה בבירת הפליא ובא מעשה לפני חכמים והכשירוהו: ד י העיד רבי צדוק יעל זוחלין שקלחן בעלה אגוו שהן כשרים מעשה היה באהליא ובא מעשה יולפני לשכת הגזית יהכשירוהו: ה העיד רבי יהושע ורבי יקים איש הדר על ייקלל של חטאת שנתנו על גבי השרץ שהוא ממא שרבי אליעזר ממהר יהעיד רבי פפיים על מי שנזר שתי נזירות "שאם גלח את הראשונה יום שלשים שמגלח השניה יים ששים ואם גילח יום ששים חסר אחד יצא שיום שלשים עולה לו מן המנין: ז' יהעיד רבי יהושע ורבי פפיים על ולד של שלמים שיקרב שלמים שר"א אומר שולד שלמים לא יקרב שלמים וחכמים אומרים יקרב אמר רבי פפיים אני מעיד שהיתה לנו פרה זבחי שלמים ואכלנוה בפסח ואכלנו ולרה שלמים בחג: ז הם העידו שעל ארוכות של נחתומים שהן ממאות שרכי אליעור ממהר הם העידו שעל

מתנור שחתכו חוליות ונתן חול בין חוליא

מכמים אומרים שהאפר נטמא ואינו ראוי לטהר בי לפי שנאמר באפר הפרה והניח מחוץ למחנה במקום טהור ואין זה מקום טהור ורבי אליעזר אומר הואיל והכלי לא נטמא אותו האפר במקום טהור הוא ועוד תבא הלכה זו בפירושה בעשירי מפרה. וכבר ידעת שפתם נזירות שלשים יום יכשגלח יום שלשים משוב אומו היום סוף השלשים ומחלם השלשים השניים ויהיה משלום השלשים השניים ג"כ יים משעה וחמשים וכבר קדם פירוש עדיות אלו בשלישי מחירות וכן ההלכה ואין הלכה כרבי אליעור: ר שר' אליעור אוסר זה כדי שלא יניח אותה בשביל הלידה ויעביר על מה שנאמר לא תאחר לשלמו והוא ענין אמרו גזירה שמא יגדל מהם עדרים והלכה כמו עדית זה ולא נחיש לחששא זו דכל ילד שמלדות מוסר לההרידו שלמים כמו שימגאר בשלישי מחמורה: ז ארורות. של נחתומים. לוחות של נחתומים שעורכיו עליהם הככרות שהם עיםה ונהראות ארובות כפי תבניתם ועוד נבאר במהומות ממסכת כלים שפשיטי כלי עד איו מהבלין טומאה מן התורה ואמנם מתטמאים מדרבנן והיה אומר ר' אליעור שלא 'טמאו אלה הארובות וזה התנור המתפרק הוא שנותנין בין כל חוליא וחוליא חול לפי שהיא כולי מתפרק חלק חלק (וכשנעלה) בין יכשנשלםן רומו טח איתי בטיט מבחוץ ומחבר כולו חמר ר' חליעור הוחיל והחול מבדיל בין חוליה וחוליה הוח נחשב כשביר המתפרק חמיד ולפיכך הוא טהור לעולם יאיני מקבל טומאה יחכ"א כיון שהטיט מדובק בחוליוחיו מבחוץ הנה כולן מחוברות והוא שלם ימקבל טומאה יאין הלכה כרבי אליעור כמו שנבאר בחמישי מכלים:

ב"ז אמר רחמנא ופטר חמור תפדה בשה וגו' וכל בכור אדם בבניר תפדה

רבי אליעזר אומר הקים בכור חמור לבכיר אדם וחכמים מביאין ראיה

מאמרו פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה שרולה בו

פטר חמור כמו שנתבאר בספרי (ואומר) נואמרון לפדיה הקשמיו ילא לדבר

אחר. והלכה כחכמים חה העדות בריש

בכורות גם כן: ב חגבים. מיני הארבה.

ולירן הוא הריעב היולא מהם ואינו אסור

ואפילי מחגבים טמאין לפי שאין החגבין

מבעלי הדם יכמו כן יכשיר לירן גם כן

ואינו כגון משקין טמאים אבל הוא מתטמא

וזהו אמרם מהו טהור להכשיר הא לטמא

אפי' כל שהוא מטמא ועדות זי הלכה במותה

וכבר הדמה בעשירי מתרומות: ג זוחלין.

הם המים הנגרים בנחלים יבנהרית. ינוטפיו.

הם המים הנוזליו טפות טפות מו המעינות

ומו הנהרות גם כו ויתכנם מחוחו טפית

מקוה מים והעיקר אללנו הזוחלין כמעיין

והנוטפין כמקוה וכשיחקבלו הנוטפין עם

הויחלין והיו הזיחלין הרבה מן הנוטפין דין

הכל כדין מעיין והם כשרים לקדש בהם

מי חטאת כמו שיתבאר בחמישי ממקיאות

יעדות רבי לדוק ברורה: ד בבר קדם

שווחלין (הוא) והםן המים הנגרים על הארץ

נגזר מזוחלי עפר, וחלוח, הוא שפיכות

המים יהולתו מן הכתלים יהוחלה היא לשיו

מורגל הרבה במשנה יבתיספתא והוא

אומר כשנתן המים שיוחלו על עלה האגיו

כלומר על הליפתו החיצונה הירוחה וישפר

מאיתה הקליפה אל מקום אחד הנה הוא

נשאר כדין הווחלין כמו שהיה לפי שאותן

הליפות ואע"ם שיש בהו בית היבול אינם

כלים כדי שיהיה דין המים כדין המעיין

שהעבירו על גבי כלים שאזכרנו עיד

בתמישי ממקוחות אבל הוא כווחלים שהם

כמעיין ומטהר בכל שהוא וכשר לקדש מי

חטאת ולטבילת הזב כמו שיתבאר בריש

מסכת מהואות. וכל אלו הלכות הן:

ה בדין אלו כלי חרם ייש כהן חפר פרה

וכבר בארנו לך במסכמא זו שכלי חרם

לא יטמא מגבו והכלי טהור בלי ספח אבל

דרך דבר המקבל טומאה אע"פ שאינו עושה שאיבה פוסל לובים ולמצירעים לדעת רבי יוסי דחנן במקוואות פרק חמישי העיד רבי לדוק על הווחלים וכו' ונוטפים שעשאם זוחלים סומך אפילו מקל אפילו קנה ואפילו זב ואפילו זבה יורד וטובל דברי רבי יהודה פירוש סומך מערב כלומר מערב אוחם דרך מקל או דרך קנה וכשרים אף לובים לפי שאינן כלים לעשות שאובים רבי יוסי אומר כל דבר שהוא מקבל טומאה אין מוחילין (כולי) ובון פירוש כי הקנה והמקל אם ייחדן לסמוך עליהם טמאים מדרם: דו עיקרה במסכם פרה פרק עשירי קלל של הטאח שנגע בשרץ טהור נחנו על גביו רבי אליעור מטהר וחכמים מטמאים פירוש חלל כמו שפופרת של חדם אי של אבן של חדם אינו מטמא מגבו של אבן אינו מטמא כלל ואפיי הכי אם נחנו על גביי טמא האפר מפרש טעמא בספרי ואסף איש ניהור את אפר הפרה והנית במקום עיהור שיהא מקומי טיהור מכאן אמר ר' אליעזר הקפר ברבי קלל של חטאת שהוא מיקף למיד פתיל ינתון באהל המת טמא שנאמר אל מתום טהור ואין זה מתום טהור. וכן אם נתנו על גבי שרץ אין מתומו טהור אבל כשיגיע בו מן טהליר הרי מתומו טהור והיא אינו מקבל טומאה והא דאצריכי לפרושי בקלל שנגע בשרץ טהור דמשום דלאי מקבל טומאה הוא לאו לרבי אליטור אצטריכי לפרושי אלא לדעת רבנן דאינו רבי אניעור אפילו מי חטאת שנטמאו סבירא ליה שהן טהורין דתניא רבי אניעור אותר מי חטאת שנטמאו מטהרים שהרי נדה מזין עליה וטהורה ומייתי לה להא ברייתא בובחים פרק דם חטאת (דף לג.) יהמם מפרש טעמיה מיהו בספרי דוקני רבי אלטור קתני לההיא ברייתא ילאו ר' אליטור חדע דאמרינן המם דפבירא ליה לר" אלעזר הואה לריכה שיעור ואילו ר" אליעזר הואה אינה לריכה שיעור סבירא ליה והכי אימא בפרק בל הובחים שנמערבו (דף פ.) אלא ר' שאליטור קסני לה וכן עיקר הלכך בין לרבנן בין לר' אליעזר אם היה כלי הראוי לקבל טומאה ונגע בשרץ טמא וססול למי חטאס וקלל הייני טעמא משום דלא מקבל טומאה כדפרישית ומסתברא דלהכי אקרי קלל לשון קליל ולא כדברי הערוך שמביא בערך שקלתה תרגום וכדה על שכמה: העיד כי פפיים על נזיר שנור שתי נזירות וכי׳. עיקרה במסכת נזיר פרק מי שאמר הריני נזיר וטעם הנזירות שהוא ל' יום מפורש פ"ק דנזיר רב מתנה אמר קדוש יהיה יהיה בגמטריא ל' הוו ומשום הכי סתם נזירית שלשים יים יכי אמר הריני נזיר מגלח יום שלשים וא' דלכחחלה שלשים יום שלמים בסיפן בעינן ואם גלח יום שלשים ילא דמחלת היום ככולו ומי שנור שתי מירות לכחחלה מגלח את הראשונה יום שלשים וא' והשניה יום ששים וא' שהן שלשים יים שלמים בסופן בכל חחת יחחת ואם גלח חת הראשונה יום שלשים מכל מקום השניה לריך לגלח יים ששים שהוא יים שלשים יחחד לשניה למנין תגלחתו דהא אתרינן דלכתחלה שלשים יום שלתין בסופן בעינן ובהדי יים תגלחתו הוא שלשים יום ואם גלח השניה כתו כן יום ששים חסר אחד ילא ואשמעינן ר' פפיים תרמי מקצם היום ככולו אפיי בסופן ויום שלשים עולה לו לכאן ולכאן מהו דחימא אע"ג דמקצם היום ככולי בין במחלה בין בסוף מיהי חד יומא למרמי טירות לא סליק קמ"ל: ד עיקדה בממורה פרק אלו קדשים (דף ימ.) והחם מפרש טעמייהו והא לא יקרב דקאמר כ' אליטור לא יקרב כלל קאתר קסבר למיתה איל דקנסי ליה משים גזירה שמא יגדל מהם עדרים לוילדומיהם: ז ויש שגורסין עריכוח מכ"מ חד פיי אית להי כמי ששנינו (ססחים מה:) אחת לשה ואחת עורכת והם נסרין חלקות ומשופות מוכנות לעריכת הכלק. יאע"פ שהן פשיטי כני ען מדרבנן מקכלין טומאה ודוקא של נחתומין שהם מיוחדות לעריכה אבל של בעלי בחים לא יהכי איתא במסכת כלים פ׳ ט״י ומפרש בחוספתא מפני מה אחרי ארובות של נחתימין טמאות מפני שהן מיוחדות לכלים ושל בעלי בחים טהורות עד שיחזירם לכלי ואית דגרסי עד שיחדום לכלי שאע"פ שהם משופות שמא לצורך חיבה שפה אותם: והם העידו על תנור שחתכו חוליות ונתן חיל בין חולים לחולים שהוח טמח שר׳ חליעור מטהר. עיקרה בכלים ס׳ ה׳ והכי חיתה התם תנור שבח מחתך מבית האומן ועשה לי למודים נוחנן עליי והוא טהור נטמא שלק את הלמודים טהור החזירן לי טהור מרחו בטיט מקבל טומאה ואינו לריך להסיקו שכבר היסק חתכי חיליות ונתן חול בין חולים לחולים כי אליעור מעהר וכוי פירוש תנור שבה מחותך וכוי כלומר מחותך להרכו מלמעלה למטה ועשה לו למודים כמו עמודים שעשה לי סכיב כמו עבותית של טיט בהיקפו כדי שיחברוהו ולא יניחוהי להפרד ואיתן עמידים נתכן עליו כשהוא טהור כלומר שעדיין ולאן הוסק יאלי הלמודים מחברות אותו ועושות אותו כלי לקבל עומאה אם נטמא אח"כ וסלק את הלמודים טהור שהרי הוא כמי שנשבר שהלמודים היו עישות אותו כלי יאפי׳ החזירו לו טהור כי מאחר שהוסת ונתפרד שוב אין הלמודים מועילית בי כלום אלא 140} מרחו בטיט עם הלמודים אן הם מועילות לחברו ולעשוחו כלי זהו

א) בכורות יכ:, ב) ותרומית פ"י מ"טו. ג) מקוואות פ"ה פית טו, ג) מקיתות פים: מ״ה, ד) זכמים כה:, ס) ול״ל לפני חכמים לשכת הגזית כך אית׳ בובחים), ו) ופרה פ"י מ"גן, 1) גזיל ו. טו., **ח**) ממולה יח. ר"ה ו., ט) וכלים פני"ו מ"בו. נרכות יטו. **כ**) כ״ה כדפו״י. ל) ל"ל הכשרו נוכ"ה בדפו"ין, מ) במשנה איתא שנחנורבו שניכח כשרים ינתערכו כשרים ור׳ מיל מו הלד נוב"ה הריעב"דן, **מ**) ל"ל אלעור. עי מלו.

מחורה הש"ם

תוספות שאנין והמשך: חטאת: די על ו 7) פיי שבאים הזוחליו אבל הם עומדים במקום 'קדש ולזבים דבעינן מים חיים שיהו בזחילה ודרד משיכה ובא להזחל עלי אגוזים שהם כשרים הכרכן לאפוקי עלי ירקות רמקבלות טומאד או נתו . ורגלו להזחל דהכי תנו התם ומשושות פתו. דבר המקבל טומאה פסולין ישאינו מקבל כשרים ולחכי ו שימאה ופיח דפרה, כל הימים שאינו מקלחיו ודאי הו ולא קרינן כדו מים חייב: ת מלה של חטאת. פיי כמו שפופרת של חרס לשון קליל ותנן פ״י המסכת פרה קלל של חטאת שנגע בשרון טדור פיי מטמא מגבו נתנו על גביי ר' אליעזר מטהר ותכמים מטמאיז דדרשינו והניח מכאו א״ר אליעזר (הקפר) ברבי קלל של הטאת שהיא מוקף צמיד פתיל ונתנו יי ראהל המח נומא שנאי ואל מקום) (במקום) טהור ואיז יה מקום טהור וכז כשנתנו טהור והא דאיתא בזבתים פרק דם חטאת אור אלעזי מי חטאת שנטמאו משהרין . איכא למימר קאתי' אפילו כחכמים דודאי הכא משום דאיז הכותו יזכור אכל התם מקומן טהור: על מי שנזר שתי נזירות בפ"ל הנזיר מייתי לה ומפ' לבר פדא כדאית ליד ולרב מחנה כדאית ליה- 1 שד" אליעזר אומר ולד שלמים לא יכרב שלמים אלא ימות כרמפרש פ"ג רתמורד: י הי העידי על ארוכים של נחתומים שהן טמאות שר אליעזר מטהד וכן תנן פי דכלים של נחתימים טמאים של בעלי כחים טהורים ימפי בתוספתא מפני מה אמרו ארובות של נחתומים טמאות מפני שמיותרות לכלים ושל בצ"ב טהורות עד שייחדה כלים לפי שאינו אורכות ⁽כלים תמיד כשל נחתומים ואע"ג תיבה שיפה אותם ואף על גב דהוו פשוטיו מדרבנו מקכלי טומאה. והם העידו על מנור שמחרו חיליות ינתן חול בין חוליא

כזמילה וכוי. מוכח מדבריו דבעינן דיקא ויחלים לטבילת זכים אבל מעיין העומד במקום אחד פסול לובים יכבר פיי רס"י והראב"ד לעניין שאם המשיך מי לכלי מל דבר בחבבל טומאה שנפסל וע"י שאינו מהבל טומאה כשר

עין משפם

נר מצוה

קידוש החדש הלי יד:

כלים כ"ג

גירושין הלכה כג סמג

חרומות הלכה ג:

מילה ולדידה הלי ה

מלו ב חיים חריים חרים חישות הלכה ד סמג

משת מת נווש"ם אב"מ

סמג לחרן קנו טוש"ע ח"מ

םימו שמ סעיף ח:

א א חיי ח"ל חהלכות

ב מיי פיינ מהלכות

ב ב מיי׳ פייו מהלכות

ופי"ב מהלכות אבות הטומאה הלכה ז ופ״ח

ופי״ב

מהלכות

מיסורי מזכח הלכה היסורי

טומחת חוכלין

אכות

איסורי מונה הלכי ד:

אבות הטומאה הלי ד:

מימן קיני סעיף ו: יד ה מי" פ"ו מהלכ

"א ב מיי שם הלי יב: ב מיי פייו מהלכות

אותו להתחבר יפה ועל כן היה ר' אליעור

מטהרו אע"פ שהוסק. וחכמים מטמאים

קסברי רבנן אין המול מונע אומם לחבר:

הם העידו שמעברין את השנה כל אדר

שהיו אומרים עד הפורים פירוש בחחילה

א) ר"ה ז. סנהדרין פו,, ם) ר"ה ז. סנהדרן פז, 5) סנהדרין יא. [ע"ש], ג' גיטין נה. יכמות קיב: קיג. [ככל אלו מקומות אימא ר׳ ינחנו ב״בו. ד) ניטיו נה. ב"ק פו: לה., ה) (מנחות קנ:ן ו) חגיגה כנ:, ו) שם Amis 132 mm ם) כתובות כו:, כן) שם יד. קדושין עה, י) פסחים עו. ע"ו לו. נדרים יע, כ) ל"ל קרוטין שהג, יי) פטורט טו. ע"ו לז. נדרים יטג, כ) ל"ל ביארו, ל) אולי ל"ל אסורוה, מ) אולי לייל לא, כ) לייל טומאה, יעב"ך, ב) יותר מדי ואין שונקי. כל"ל. יעב"ץ, ע) לפניני ליתא,

תוספות שאני לחוליא שהוא טמא.[']פי חתכו חוליות פתוחות מדי

טפחים ר' אליעזר מטהר דחול שכין התתיכות בפירקיה משוי ליה לנחוק ורבנן מטמאין וטהור . דמיירי שעשה לו מחילה (וששה) [ועושה] הטפילה אחד) נו ראין החול הפסק והוי כחד ולא דמי להך דתנן התם (כלים פיה מ"ח) [הרחיק ממנו את] הטפילה ונתן חול או צרור דטהור דהחם קאמר דנחו החול בין הטפילה לתנור והיא מרוחקת והכא מיירינו במקורכת לתגור מירחה בטיט. (בית שמאי) ן שהיון אומרים ער פורים . רמשום דמפורים התחילו כבר לדרוש בהלכות הפסת ואי מעברין שתא אתי לזלזולי בחמץ בפסחן והן העידו שמעברין כל אדר אבל משנכנס ניסן לא. דררשיגן זה ניסן ואין אחר ניסן: ולעולם אין מעבריו אלא אדר כראיחא כמכילתא ר' יונתן אומר שמור את חדש האביב חרש הסמוך לאכיב אתה מעבר ואי זה זה אדר יהם העידו שמעבריו שנה תנאי. פ"ק דסנהדרין יוף י"או: ח מוסף היורה תוספת של טיט שהוא ממא ושל צבעים מהור פ״ה דכלים תנן לה ורישא כתני מוסף של בעלי בתים מפני שהלחם סומר עליו ושמא בהא תלוי הטעם דשולקי זיתים משתמשין כד וצבעים אין משתמשין

ו הטיד רבי יהושע מ"ח ו היד ור׳ יהודה בן בתירה על אלמנת עיסה שהיא משרה לרהנוה דאשה נשאת בודקת ונשאת הכי מפרש פ"ק דכתוכות דף יד: ובפרק בתרא ובפרק בתרא דקדושין (דף עה.) קאמר דלכולהו תנאי ר׳ (ור׳) ורשב"ג (ור׳ מאיר) (ות"ק) פסולה לכהונה רמאן דמיקל בכולהו תגאי דמאן רשב"ג וקאמר כל שאי נושאן אלמנתו ובת אלמנת פסולה שהרי אין לה חזקת כשרות: ודעיסה לממא ולטהר רשרה לרחק ולקרב. פר"ת פ"ק רכתובות שבא משפחד ממזרות כשרה המשפחה לטמא והיינו כששותקין כי קורין להו ממזרים ילטהר כשצועקין ואומרים שהם כשרים למר כראית ליה ולמר כראית

ומעברין את השנה ככל אדר. הוא שיכולין לעשות השנה מעוברת עד היום האחרון מן אדר מכולין בית דין לומר ביום אחרון מן אדר שוה החדש שיכנם למחר הוא אדר שני ואמרו על חנאי כבר לוביארנו מה שהיה והכל ברור והלכה כן: ה יורה. קדירה בנויה משם האש תחתיה וסביבה בנין על שפתות הקדרה

וממלאין הקדרה באותן הדברים שמבשלין בה וכשהית רותחת יעלו המים בחותו הרגיו כמו שמושים הצרמים ואומם שמרשליו הלאבון והסוכרה והשולקין זימים וכיולא בהם והעיקר אללינו שאלו התוספת העשרים מהם לפי שאני לריכין להן לבשול הוא טמא והנעשין על דרך הנוי. תוספת על הלריך אינו מתעמא כמו שנאמר תנור וכירים יותץ טמאים הם וטמאים יהיו לכם והבלנו בפיי זה לכם שבלרכיכם כמו שגבחר בחמישי מכלים: מ חרשת שהשיחה אביה. כיון שהנשואין נשואי תורה לפי שאביה השיאה אע"פ שאין לה דעת שלימה לפי שהיא מרשת תלה בגט ויהיו גירושיה גרושיו . גמורים. ומריש. קורה גדולה שמשימיו עליה ראשי הורות המהרה כל דבר שגול הגזלן ועשה בו מעשה שחין יכול להחזיר הדבר שגזל בעינו אלא בהפסד דבר ישלם לכעליו דמי אותה הדבר שגול להקל על בעלי התשובה וכבר קדם לנו המחמר באלו העדיות כולן שהם ברורות בחמישי מו גיטיו:

ם"ח זה שאמר בדם נכילות שהוא טהור דברי אמת רולה לומר שאינו מטמא כמו הנכילה לפי שאין לך דבר שיטמא דמו כגופו מלבד השרן אבל דם נכילות הוא כמו משקין טמאין וכן יתבאר בירושלמי באמרם דם נבילות מטמא ברביעית ובגמרא שקלי מאי טהור טהור מלהכשיר אבל לטמא מטמא ואמנם ברביעית כמו שביארנו וכבר נתבאר בסוף חגיגה שהכלי מלרף מה שבתוכו לקדש ונחשוב כל מה שבכלי כגוף אחד ואף על פי שהם גופים נפרדים ואם נגע באחד מהם כאילו נגע בכולן ואין ראוי אותו הדבר לקרבן וזהו לגודל מעלת הקדש וסמכו זו למה שאמר כף אחת עשרה זהב מלאה קטורת אמרו הכתוב עשה לכל מה שככף אחת חהי כשהוא כלי שיש לו תוך. והוסיף ר' עקיבא שאפי אם נלאן היה לו תוך אלא שהיו אותם הדברים מסולת או הטורת וכיולא בהן לבורין על לוח או עור הנה הוא מלטרף אותם וזהו ענין דברי ר' עקיבא אמרו הגחלים להפסל לקטורת ואף על פי שאינן מהבלים טומאה אלא על דרך הגדולה והתוספת בהדושה והעתידו זה בגחלים של ייה"כ ונתני הטעם שבמה שהוא חותה הוא מכנים אבל גחלים של כל יום חנינו נתפור ממנו כהב גחלים היה מכבדן לאמה כלומר שלא היה חושש להם. ודברי רבי עקיבא הלכה: ב הורהגה. שמשכנה אנל עובדי כוכבים וכבר נתבחר בשני מכתובות שכשנהבשה ביד עובדי כוכבים ע"י נחשות אפורה לבעלה כשהיה כהן ואלה הממושכנות זולתי הנחגשות והם לאסורות לכהן אלא אם

העידו לה שהיא טהורה וזה הריחוק שריחקוה בני משפחתה אינה הלכה אבל היא מותרת לכהן כיון שיש לה עדי טהרה: ג עיםה. היא הקמח הנלושה והמשיל המשפחה והיוחסין בעיסה שנתערבו בה מלקים וזה העדות שהעידו עליו הוא שמשפחה נשאת אשה ממנה לספק חלל ולא נודע מי הוא ומת איש מאותה משפחה והניח אשה והיא נקראת אלמנת עיסה ויש בהן ספק על ספק הראשון שאפשר שנשאת לאיש ההוא שהוא ספק חלל או נשאת לזולתו והספק השני אם היא אשתו אבל הוא חלל על האחת וחהיה היא ג"ב זונה וחהיה אסורה על הכהן כמו שקבענו עיקר בקידושין אם הוא כשר או זה האיש ספה חלל היה ולפיכך יכשירנה ר' יהושע לכהונה אמנם רבן גמליאל אומר הואיל ויש שם ספק ואילו חקרוה מהיחה אומרת לכשר נכעלתי (לא) חפפל לכהן. אח"כ העידו עדות אחרת ואמרו שואת המשפחה שנתערב בה ספק חלל היא בחוקת כשרות כמו שאר המשפחות ייכולין לומר זו היא טמאה חו היא טהורה כלומר נבעלה לעובד כוכבים או לא נבעלה הרחיקו לאותה טומאה מהם כמו שקדם ממחמרו והרחיקוה בני משפחתה ויקרבו חותה שנחברר חללם שהיח טהורה ואין ראד לנו שנאמר להם הואיל ויש בכם ספק אינכם לריכים שתחרחק זו: וכבר גזר רבן יוחנן בן זכאי שלא ישב בית דין. ויתיר אלמנת עיסה לכתחלה וזהו ענין אמרו שלא להושיב ב"ד על כך. ואמרו לרחק אבל לא לקרב. כלומר

כשבת מחותך מלמעלה למטה שהוא לריך למודים אבל אם חתכו חוליות כמו חוליות הבור שהחוליות הן כמו עטרות עגולות אם לא נתן ביניהם חול בודאי בלא למודים ובלא שום דבר הרי הוא טמא כי הוא מתחבר יפה מפני שכל חוליא כבדה נופלת על שלמטה הימנה אבל כשנתן חול בין החוליות החול אינו מניח

> לחוליא שהוא ממא שר"א ממהר הם ליהעידו אשמעברין את השנה בכל אדר שהיו אומרים עד הפורים יהם העידו שמעברים את השנה על תנאי יומעשה ברבן גמליאל שהלך לימול רשות מהגמון בסוריא ושהה לבא ועברו את השנה על תנאי לכשירצה רבן גמליאל השנה מעוברת: ח יהעיד מנחם בן סגנאי על מוסף היורה של שולקי זיתים שהוא ממא ושל צבעים שהוא מהור שהיו אומרים חלוף הדברים: בי יהעיד רבי נחוניא בן גודגדא יעל החרשת שהשיאה אביה שהיא יוצאה בגם הועל קמנה בת ישראל שנשאת לכהן שהיא אוכלת בתרומה יואם מתה בעלה יורשה סיועל המריש הגזול שבנאו בבירה שיתו את דמיו יועל החטאת הגזולה שלא נודעה לרבים שהיא מכפרת מפני תיקון המזכח:

פרק שמיני

העיד רבי יהושע כן בתירא אעל דם נבלות שהוא מהור יי העיר ר"ש בן בתירא בעל אפר חטאת שנגע טמא במקצתו שטימא בעל את כולו "הוסיף ר"ע על הסולת ועל הקטורת והלבונה והגחלים שנגע מבול יום במקצתם שפסל את כולם: ב יהעיר רבי יהודה בן בבא ורבי יהודה הכהן על קמנה בת ישראל שנשאת לכהן שהיא אוכלת בתרומה כיון שנכנסה לחופה אע"פ שלא נבעלה ייהעיד רבי יוםי הכהן ורבי זכריה בן הקצב על תינוקת שהורהנה באשקלון ורחקוה בני משפחתה ועדיה מעידים אותה שלא נסתרה ושלא נשמאה האמרו להם חכמים אם מאמינים אתם שהורהנה האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה ואם איז אתם מאמינים שלא נסתרה ושלא נטמאה אל תאמינו שהורהנה: ג ייהעיד רבי יהושע ורבי יהודה בן בתירא על יאלמנת עיסה שהיא כשרה לכהונה שהעיםה כשרה לממא ולמהר לרחק ולקרב אמר רבן (ש"ב) גמליאל קבלנו עדותכם אכל מה נעשה שגזר ר"י בן זכאי ישלא להושיב בתי דינין על כך הכהנים שומעים לכם לרחק אבל לא לקרב: ד' יהעיד רבי יוסי בן יועזר איש צרידה על איל קמצא דכן יועל משקה בית מטבחייא דאינון דכיין בודיקרב במיתא מסתאב 'וקרו ליה יוסי שריא:

היו אומרים עד הפורים מפני שמפורים ואילך דורשין בהלכות הפסח ואי מעברין שתח חתי לולוולי בחתך בפסח והם העידו ממעבריו אותה כל אדר אבל משנכנס ניסו לה ואפילו ביום שלשים של אדר נמי לא הואיל וראוי לקובעו ניסן דכתיב החדש הוה לכם זה ניסן ואין אחר ניסן ולעולם אין מעברין אלא אדר ומפרש טעמא

במכילמת כ' יותנו חומר שמור תת חדש האביב בחדש הסמוך לאביב אתה מעבר ולי זה זה לדר: והם העידו שמעבריו את השנה על תנאי כולו איתא בשנהדרין פ"ה: ח פי׳ היורה של מתכח ואינה מטמחה מחרר ומוסף יורה עטרה של טיט שעושין על שפת היורה של שולקי ויתים הפרולים והיא מחוברת בבית הכירים שלה וכדי שלא מעלה הרמימה ומנא לחוד

מפני כי הלבעים חסים על מי הלבע שלח

מקפידים על שליקתן שאין למים צורך אלא

מעט וכשבא מנחם כן סגנאי שהיה לבע

והיה בקי בענין וראה שהלמר והפשתן

עוליו למעלה ואיו מניחיו למים להתפור

מבלו ממנו עדותו והכי אימא שובתוספתה

דעדיות וכתוספתה דכלים וכ"ה פ"דן

מפני מה אמרו מוסף תנור של נחתומיו

טמא מפני שהוא סומך עליו שפוד של ללי

ר׳ יהודה אומר מפני שהוא מולה יורה

בשפוד ונותנה עליו ר' יותנן הסנדלר

אומר מוסף תנור טפח מוסף יורה של

שולקי זיתים טפחים ואינו מעמא מאור

אלא כנגד המוסף מאימתי מטמא משיתחיל

לשלקו: מ איתא בגיטין פרק המקין

(לף נה.):

פ"ח בבר הזכרנו המחלוחת למעלה

כ"ם בו בחירם על מפר מטמח שנגע טמח

במקלתו שטמא את כולו פי׳ שהכלי מלרף

אותו וזו אינה אלא מעלת החטאת ומשום

גורה שמא יגע בה טמא בכולה גורו: חושיף רבי עקיבא הסולת והקטורת איחא

במסכת חגיגה פרק חומר בקדש: ב וזה הוסיף עדותן [על] של יוחנן כן גודגדה

שהוא העיד משנבעלה ואלו העידו משנכנסה לחופה: העיד רבי יוסי הכהן

ורבי זכריה בן הקלב על מינוקת שהורהנה באשקלון וכו' מביא אותה בכתובות

פ"ב (דף כו:) הא דקתני ועדים מעידין אותה בפסולי עדים קא מיירי כגון

עבד ושפחה העידו שהורהנה כשברה דמיא ובעיא עדים שלא נטמאת:

ג מביא איתה בכתובות פרק קמא פירוש אלמנת עיסה תרי ספקי אית בה

כגון שנתערב ספק חלל במשפחה והרי כל המשפחה בספק ספיקה ולשון

עיםה לשון מערובת כמו שהעיםה מעורבת מדברים הרבה והעיםה כשרה

לטמא ולטהר וכו׳ כלומר ואימתי אלמנת עיסה בזמן שהפסול שלה ראד לטמא

ולטהר לרחק ולקרב והיינו ספק חללה כשרה בקהל ויכולה להטמא אם תבעל

לפסולין ואם זכר הוא יכול לפסול את זרעו אם יבעל את הפסולות כגון ממורת

ונתינה וראר הוא לטהר אם ידבק בכשרות רשראל שנשא חללה זרעה כשר

לכהונה אבל ספק ממזרות ספק נחינות ספק עבדי מלכים שאלו לטמא ילרחק

יש בהם לטהר ולקרב אין בהם ואותה עיקה אינה כשרה אע"פ שהיא ספק

ספיקא. והכי איתא בכתובות והתם מפרש טעמא אמר רבן גמליאל קבלנו עדותכם

ופ״ה מ״לו ופשוטה היל: הטיד

בלכם נו: מוסיפין על שפת היורה עטרה של טיט מרומות הלכה ג: אומה העטרה הרי היא כמו מנור של חרם ה מיי' פי"ח מהלכות איסורי ביאה הלי יו נמי מטמאה מארכה אבל של זבעים לא סמג לארו הגא טוש"ע מפני כי של שולהי זיתים היא צורך גדיל אה"ע סימן ו סעיף ליורה יותר חשל לבנוית חתני הרחיתה ו ד מיי פייט מהלכות שהיא עולה עם הזיתים ואם לא היתה איסירי ביאה הלכה כג אותה העטרה היה הכל יולא לחוץ אבל סמג לארן קנב טוש"ע אה"ע סימן ז סעיף כג של לבעים אינו יכול ללאת לחוך כי הלתר וסימו כ סעיף ה: או הפשתן שהם לבועים בה הם עולים למעלה ומגינין על המים שלא תעלה רחיחתן ותנא לחוץ ובתחלה היו אומרים בחלוף

ו התיי פ״י מהלכות טומאת אוכלין הל' טו: ם מיי׳ פט"ו מהלכות אכות הטומאה ה״ח: ם י מיי פ"ב מהלכות יתפורו שרותר (ממה) שאין שולקי הזיתים מחרים הלכה מ:

תוספות שאנץ ומשר)

איזו היא אלמנת עיסה כל שאין בה משום ממזרות ימפי ראיז בה שתוק . ממזרות כי אם צווחה ואו כשרה ור"ש וב"א] פליג התם יאמר ממזר [צורח] פסול ושתוק ממזר כשר ילשם אור"ת דגרם איזו היא (אלמנת) עיסה ולא כעי לפי אלמנת עיסה דהכא דהא לו לרי פסולה והתם מיירי ר׳ וסי כהך ברייתא ואמ שתרק ממזר כשר משמע דאית ליה שפיר דאלמנת עיסה כשרה לכהונה אלא ודאי ורפי איזו היא עיפה יכשרה אפי׳ לר׳ יוסי אבל אלמנת עיסה מיידי לר׳ יוסי בצווחה דממזר אי בשתוק חלל ולכך פסולה לדרי יומי ארל מיפא דהרא העיסה כשרה מיירי בשתוק ממזר לר' יוסי וכשרה אפילו לד׳ יוסי וכתרי גווני מיירי (ור"ג) [אמר ר"ג] כוי פליג אאלמוח עיםה (דדריש) (דרישאן דסבר רפסולה (ובדין) [ובפ"ק] ליה שמא ראפילו בספק פסולים מפרש רש"י בשני פנים פי׳

א) דהא ר"י ס"ל בקדושין דאלמנת טיסה פסולה. כנ"ל.

> וכו": ד מביה חותה במסכת ע"ז פ"ב (דף לו.) והכל מפורש שם: בית מעבחיה מפורש שעשו במינוקת שהורהנה שהאמינו אותם לעומא אבל לא לטהר. ופסק ההלכה באלמנת עיסה שלא תנשא לכמחלה לכהונה ואם נשאת לא חצא: ד איר קמצא. שעשו במינוקת שהורהנה שהאמינו אותם לעומא אבל לא לטהר. ופסק ההלכה באלמנת עיסה שלא תנשא לכמחלה לכהונה ואם נשאת לא איל הוא מין הארבה דומה לאיל מרגום חגבים קמלין והעידו שהוא מין החגבים הטהורין ומותר לאכלו יחרגום טהור דכי וטהורין דכיין ובית מטבחיא הוא בית המטבחים והוא בית ידוע בעזרה ששוחטין כו הקדשים ועוד נלייר אותם במקומו מן העורה כשנלייר לורת המקדש כולו במס' מדות. ורלונו לומר במשקה בית מטבחים. הדם והמים שמשממשין בו לשם והעיד שאותן המשקין טהורים ואינם מקבלים טומאה מן הטומאות בשום פנים ובטומאת משקין מחלוקת בין החכמים שיש מי שסובר שהיא דאורייתא רש מי שסובר שהיא מדרבנו ובזה משא ומתו גדול ועוד נכאר אותו בעיהריו במסכת טהרות אבל אפי' מי שאומר שטומאת משהיו דאורייתא משהה בי מטבחיא דכן הלכתא גמירי לה וכמו כן אותם המשקין אינן מכשירין לטומאה לא הדם ולא המים שמשתמשין בו באותו המקום והוא אמרם לא דיין שהן דכן אלא שאין מכשירין ועל דרך הדחייה אמרו בנמ" שהדם בלבד אינו מכשיר ונחבאר אחר כן שהוא כדם כלו" משקה בית מעבחיא כולן אינן מכשירין ואמנם היות דם הקדשים לא יכשיר סמכיהי לוה שנא׳ בדם חולין על הארץ חשפכנו כמים אמרו דם שנשפך כמים מכשיר לפי שעיקר הכשר ודאי הוא למים כמו שנאמר וכי יותן מים על זרע ולמדו שאר הששה משקין לפי שהם דומים למים בייחוד קריאת השם ומהם מה שנקרא גשם המים כמו שנכאר במסכת (משקין) [מכשיכין] והואיל והדבר כן כל מה שבא במשנה מוכרון טומאת דם הקדשים ודאי אמרו אותו קודם עדות זו שהעיד בה ד' יוסי שמשקה בית מעבחיא טהיר וכן יתבאר כולן בדין?) ולא כיוסי בן יועזר: ודיקרב למיסה מסאב. כיארו בגמרא שהוא ספק טומאה כרשות הרבים טהור לפי שענין אמרו דיקרג שנודע בנירור שנגע כמם הוא שנעתא אכל כשהוא ספק הוא טהור וזכר המת לפי שהוא החמור גכל הטומאות כל שכן מה שהוא למטה ממנו שספקו גרשות הרצים טהור וכן הענין שאומרים תמיד שספק טומאה גרשות הרצים

ה לי העיד ר"ע משום נחמיה איש בית דלי

שמשיאין האשה על פי ער אחר העיד רבי

טומחה ברשות הרבים שנחמר לו חינך

מפסיד לעבול ואם לא טבל ונגע בהדשים

הם עהורים כלה ספק לפי שספק טומחה

ברשות הרבים מכלל ספיקות שטהרו חכמים

ועדותו דרורה והלכה למטשה: הובשיטיד

עד אחד. שמח בעל האשה חנשא על מיי

ווה מפורסם וכבר נתבאר באחרון מיבמות:

ודיר עלים. הוא מקום שם העלים ששורפים

ע"ג מובח הוא לשכה בעורת נשים על

ימין הנכנס במקדש מאותן הארבעה לשכוח

שיש באותה העזרה כמו שנלייר כשנעשה

תבנית המקדש ואירע שמלאו באותה לשכה

עלמות מת וליוו ללקטן אחד אחד בלבד

ונשארה כל העזרה וכל האנשים שהיו

משתמשין בהם והכלים הכל טהור ולא

אמרו שמא נטמא זה בזה וזה מזה ונגעו

בטומאה אבל היא כמו רשות הרבים כמו

שביארנו ולא חפרו בארץ גם כן כדי שיראו

אם יש שם קבר אלח לקטו מה שמנאו בלבד

ולא גזרו טומאה על ירושלים בשבילם אבל

העתידיה בחזקת טהרה כמו שאר ארן

ישראל כמו שנתבאר בנמרא בפרה אחרוו

מובחים וכל זה ברור: ו זה המאמר כרור

וכבר ביארנו בשני משבועות כי מן העיקרים

קדישה רחשונה קדשה לשעתה וקדשה

לעתיד לבח. ורלונו לומר בקדושתה רחשונה

קדשה שלמה ע"ה ובמקדש בלבד הכל מודים

בו אבל בהדושת שאר ארד ישראל יש בו

מחלוחת ואנו סומכין בזה על הדושת עורא

והוא קדושה שניה ילדברי הכל שהדושה

שניה והיא כל מה שהתזיחו בה עולי בבל

קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לכח: ז לא

נשמע ממרע"ה זה הלשון אבל שמע ממנו

זה העניו לפי שמשה ספר בניחת המשיח

ולשון התורה אם יהיה נדחך בהלה השתים

טהור אבל לכמחלה נאמר לאותו האיש שנסתפק אינך מפסיד שתטבול כיון

שהמים מלוים על דרך שמירה ואמר היא כי אינו נריך טהרה ואפילו לכחחלה

ילפיכך נקרא יוסי שריא לפי שהתיר שלשה דברים כתו שאתה רואה וכן דרכן

שכל בית דין שתחיר שלשה דברים נקרא בי דינא שריא ופסק ההלכה בספק

א מיי׳ פ"ו מהלכות כית

הבחירה הלכה כג ואדא זמיהת הכ"מ וע"ם: א ב מיי שם פ"ו הלכה

ב מיי שם הלכה יד יהלכה נת: מלכים הלכה ב:

תוספות שאנץ

ספק ספיקא: **ה העיר**ה' יהושע על העצמות
שנמצאו בדיר העצים אמרו חכמים מלקט עצם עצם והכל טהור גראה לפרש דילקט העצמות כמה שיוכל ולא יאמר דתחתיהן . איכא טומאה ונחזיק אותו מקום בטמא אלא נתזיק אותו בחזקת טהור יהטומאה כולה נמצא והכי נמי תניא פרק כתרא דובחים מעשה ומצאו לנוור טומאה על ירושלי אמר להם ר' יהושע לא בושה היא לנו שנגזור טומאה על עיר אבותינו איה מתי מבול דלא (היה) (ירד) מבול לא״י. נבוכדנאצר והא העיר בחוקת טהרה: אליעזר שמעתי כו׳. א"ר אליעזר לופי קדשי קדשי מייתי לה תלמורא: ז ותכמים אלא לעשות שלום בעולם לכם את אליהו הנביא והשיב לב אבות על כנים ולב כנים על אבותם. ברוך אתה ה׳ למדני חקיך.

א) משנה זי לא החכרה רק במגילה י" וכשכועות ע"י. אך כונחים (דף ס"ב) חיתא מבים מ' העיד להם בעת שעלו מן הגולה שמקריבין ממיים שמיו דים מיים

מפורש בפסחים פ"ה (דף טו.): ה מפורש ביבמות פרק בתרא (דף קטו. קכב.): העיר ר' יהושע על העלמות שנמלאו וכו'. עיקרה מפורש בתוספחא דעדיות (פ"ג) ומכיח חותה כזכחים פרק בתרח (דף קיג.). והכי תני לה בתוספתא פעם תנאו עלם בלשכת דיר העלים וכקשו לגזור טומאה על ירושלים

עמד ר' יהושע על רגליו ואמר לא בושת היא לנו ולא כלימה היא לנו שנגור טומאה על עיר חבוחינו ה) חימתי מבול חימתי נבוכדולר כלומר כבר נבדהה העיר מהם ופנו אותה אין לנו להחזים טומאה אחרת ובאותה שנוה נחנו נוחרו שיכה חלהנו נולם עלם והכל טהור. יש מפרשים מפני כי היו משליכים שם עלמות הקדשים ונמלאו שם עלמות אדם בין העלמות לכך מלקט עלם עלם כלומר בורר עלמות האדם בין עלמות הקדשים והשתר הכל טהור ויש מפרשים שמנאו אותם מפוזרים טמונים גארץ וכשחפרו כה מעט נחגלו ואמרו חכמים אף ע"פ שבשלש מהומות וארבע נמלאת הטומאה לא פסיה עוד טומאה אלא מלהט איתם עלם מכאן ועלם מכאן והשאר הכל טהור 1): ו מבית חותה בשבועות פרה שני ופשוטה היא: ז טומאה וטהרה פסלות והכשר האמר וכן רסים והרוב אלא שהטומאה הוא פפלות גמור וריחוק וקרוג הוא הולד פגום שאמרו חכמים אי נמי הטומאה פסול כהונה: אלא לרחק את המקורבים בזרוע וכו׳ דכתיב והשיב לב אבות על בנים וגו׳ משמע ליה על הירוב משפחה האמר: ר' (ישמעאל) [שמעון] אומר להשוות את המחלוקת שיש בין החכמים בדברי תורה (ר' ישמעאל) [ר"ש] דריש תהני קראי דלטיל דכחיב זכרו תורת משה עבדי חשר זממי אומו בתורד על כל ישראל חהים ומשפטים וכתיב בתריה הנה אנכי שולח לכם את אליה הגביא וגר׳ והשיב לב אבות על בנים וגו' כלותר על החוקים והמשפטים ישוה לב החבות עם לב הכנים שלח תהיה

סליקא לה מסכת עדיות

לישראל מן האומית ולכשר אותם על כיאת הגיאל וזה יום אחד לפני ביאת המשיח והייני דכתיב הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בא יום ה' הגדול והנורא והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם כלותר לב האבות והבנים אשר נפל בם מורך מפחד וברחו אלה פה ואלה פה מפני לרותם ישוב אותו היום לגבורתו וישובו אלה את אלה ויתנחתו זה בזה אתן וכן יהא בימינו והא דכתיב בסיפה דקרה פן אבה והכתי את (כל) הארץ חרם לדעת כולם על המהרא הראשון הוא חוזר וכך הוא פירושו זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחורב וגו' ואם תזכרו הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא וגו' פן אבא והכתי את (כל) הארץ כלומר זכרו סורתי פן אגא והכתי את הארץ חרם ואם חזכרו לא אבא ואשלח לכם מושיע רב והושיע אחכם מאויביכם אמן במהרה בימינו: שוד יש לפרש יימלחט עלם עלם והכל טהור לומר שאיו להם ואלא) שכונת קברות וכן שנינו בתוספתא דאהלות פרק ט"ז פיקא שמטילין (אותו)

[לתוכו] הרוגים מלקט עלם עלם והכל טהור והנקבר שלא ברשות אין לו שכונת קברות ובמשנת אהלות פרק ט"ו [בור] שמטילין לחוכו נפלים או הרוגים מלקט עלם עלם והוא טהור ר׳ שמעון אומר אם התקינו לקבר מתחילה יש לו מפיסה והנך עלמות דלשבת דיר העלים כי האי גוונא הוא דהוו ולא חיישינן לשכונת קברות ווה עיקר וברור: (לעיל פ"ז מ"ב) העיד ר' לדוק על ליר חובים מחתים שכות נוכור שמשום ברתשונה חובים מחתים שנכרשו נום חובים

יהושע על עצמות שנמצאו בדיר העצים שהם טמאים אמרו חכמים מלקט עצם עצם והכל מהור: ו יא"ר אליעזר שמעתי כשהיו בונים בהיכל עושים קלעים להיכל וקלעים לעזרות אלא שבהיכל יכונים מכחוץ ובעזרה בונים מבפנים אמר רבי יהושע בשמעתי שמקריבין ואע"פ שאין בית ואוכלים קדשי קרשים אף על פי שאין קלעים קרשים קלים ומעשר שני אף על פי שאין חומה ישקרושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבא: ז א"ר יהושע מקובל אני מרבן יוחנן בן זכאי ששמע מרבו ורבו מרבו הלכה למשה מסיני שאץ אליהו בא לממא ולמהר לרחק ולקרב אלא לרחק המקורבין כזרוע ולקרב המרוחקין בזרוע יומשפחת בית צריפה היתה בעבר הירדן ורחקה בן ציון בזרוע ועוד אחרה שם וקרבה כן ציון בזרוע כגון אלו היתה אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב רבי יהודה אומר לקרב אבל לא לרחק רבי שמעון אומר להשוות המחלוקת וחכמים אומרים ילא לרחק ולא לקרב אלא לעשות שלום בעולם שנאמר הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא וגו' יוהשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם: עוד מחלוקת ביניהם: וחכמים אומרים לעשות שלום בעולם. כלומר לעשות שלום

וגר׳ ושב ה׳ אלהיך את שבותך וגר׳ ומל ה׳ אלהיך וגר׳ חולת זה והגיד להם ג׳׳כ מפי הגבורה בהקדמותיו וסכותיו ושיקדים אותו האיש לישר לו הארץ והוא אליהו והודע להם שהאיש ההוא לא יוסיף ולא יגרע בתורה אבל יסלק ויסיר החמסים בלבד ואין בזה מחליהת ולא הכחשה אבל נפלה המחליהת ברעות שיסיר מה הם אמר רבו ייחנו בו זכאי שהרעות שיסיר הם להרחיה אדם פסול ביחסו ששב כשר בזריע ילקרב החדם כשר שהורחק מקהל כהונה או מקהל ישראל בורוע, והמשיל בשתי משפחות שהיו אחת כשרה והשניה פסולה ונתגברו בני ליון עליהם והשיבו הפסולה כשרה והכשרה פסולה והתבונן היאך בורחין חכמים מלשין הרע כי אע"פ שהיו יודעים השתי משפחות זכרו העשוקה בשמה ואותה שהיתה פסולה בבירור יהשיבי איתה בני ליון כשרה בורוע לא פרסמוה אבל אמרו ועוד אחרת היתה שם וקרבוה בני ליון בזרוע ורבי יהודה אומר אין העושק אלא לרחק הכשר בלבד ותכמים אומרים אין עושק בייחסין כל הנקרא בשמו הכל ימיחסו אל האמת והתורה שהיא אב הכל אכל ההתעשקות והרעות הם השנאות שבין בני אדם לפי שהם חנם והוא חומם בשנאתו איתו יהוא

אמרם לעשות שלום בעולם: סליקא לה מסכת עדויות עם פירוש הרמב"ם ז"ל

טהורים לא פסלו את צירן: מפרש בירושלמי (פ"י דמרומות) מהו טהור טהור מלהכשיר הא לטמא טמא בכל שהוא הא דקמני טהור מלהכשיר בשערב בו מים קאתר כדאמריען בככורות (דף כג:) נחשדו עמי הארץ לערב מחלה בלירן ועל ידי מערובת המים הליר מכשיר אבל בפני עלמו לא מנו איחו בכלל עם המכשירים במשת מכשירין ומסתברת דלת מכשיר דלת עדיף ממי פירות ועכשיו בת רבי לדוק והעיד על ליר חגבים טמתים שהות טהור מלהכשיר בת לימר שהוא אסור כאכילה ואפילו על ידי חערובת ציר של הגבים טהירים הלכך אף על פי שערב כו מים כמי שורק אותם לפיט דמו ובטל חשיבותם בסוכו מלהכשיר לפי שאינו דבר שהוא ראוי לאכול ולא למכור שאין מוכרין כיוצא בו כשוק דאילו למשנה הראשונה כיון שהיו אומרים שאינו אסור ואינו אוסר חפרובתו אם ערב בו מים כבר חשב אם המים מחשב הציר עמהם להכשיר ולקבל טומאה ואפילו למשנת ר' צדוק לטמא טמא בכל שהוא שהרי המים טמאים על גב עם הארץ ובככורית פרק ג' (דף כב.) גרסיטן אמר ר"ל משום רבי יהודה נשיאה הלוקח ליר מעם הארץ משיקו במים והוא טהור מה נפשך אי מיא רובא נינהו קא עבד להו השקה ואי רובא ליר נינהו ציר לאו בר קבולי טומאה הוא מאי איכא משום מיעוטא דמיא הא בטלי להו ברובא ולפי זה הענין ל"ל כי למשנה הראשונה שהיו אומרים שהוא מותר ומכשיר ע"ג המים בשערב בו מים קאמר ואילו למשנה אחרונה כיון שהוא אסור באפילה אט"פ שהוא רוב המים אינו מכשיר כנ"ל. עוד י"ל דר' לדוק נמי להקל בא ליחר שהציר של חגבים טמאים אין דרך כני אדם לכנסו וכל כך הוא נמאם שאפילו המים שבי הוא מבטלן מלהכשיר מפני שהוא כמשקה סרית וכל שכן שאינו אוסר את שירובו בליר חגבים טהורים אבל לטמא טמא בכל שהוא דקסבר ר' לדוק לענין טומאה כיון שכבר היי המים טמאים קודם ערובן ועדיין הוא ראוי לאכול על ידי תערובם לא בעלה טומאחן מהן אבל הכשרן שהוא מכאן ולהבא אחר שומערבו בציר בעל מלהכשיר נמצא מעדומו של ר' לדוק למדנו שאפילו להכשיר אינו ראר ואפילו על ידי רוב מים שבו ואילו לתשנה הראשונה מכשיר היה שלא היו חושבים אותו כמשקה סרוח: חה הפיי נ"ל יותר מכולן שאילו בא ר' לדוק להחמיר כפירוש הראשון לא היה פוחח דבריו בעהרה והאסור בא מן הכלל אבל היה פוחח באסור והטהרה היחה באה מן הכלל:

סליקא לה מסכת עדיות עם פירוש הראב"ר ז"ל

שדה צופים מהרכ הגאון מוהר"ר כצלאל רנשכורג וצ"ל:

פרק א משנה ג הלל אומר מלא הין מים שאובין פוסלין המקוה. הרא"ש כנדה הלכות מקוואות סימן ב":

פרק ה' משנה או ומודים בבילת טריפה שהיא אסורה. הרא"ש בכ"ק פ"ה סי' כ' שם משנה ז בשעת מיתתו אמר לבנו בני חזור כך כד' דברים שהייתי אומר. הרא"ש במו"ק פ"ג סימן ע"ח:

ל) ניכמות קטו. קכב.), ב) זכחים הו: שבועות כוז. מגילהי, ג) שם וזכחים סב.] ד) הדושיו על., ב) נ"ל איה מבול אים מחי מתי מטול מיה מטי נכוכדנלר יעב"ך, ו) עי' לקמן במתני' ז' ד"ה עוד כו', ז) לעיל משנה ה',

תורה אור השלם את אליה הנכיא לפני און אַליָּן וְגְּנֵבְּיֹא עְפַבּי בוא יום ייִ הְגְּרוֹל וְהַנוֹרָא: וְהְשִׁיב לָב אָבוֹת עַל בְנִים וְלַב בָנִים עַל אָבוֹתָם פּן בָנִים עַל אָבוֹתָם פּן והביתי אבוא האָרץ חרם: מלאכי ג כג-כד